

مدیریت متمرکز راه حل برون رفت از مشکلات زیربنایی است

استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات

دیکتاتوری بانکی درد این روزهای تولید

نفسستین روزنامه تفصیلی صبح ایران

صنعت معدن تجارت

شنبه

۲۲ شهریور ۱۳۹۳
۱۷ ذی القعدة ۱۴۳۵
۱۳ سپتامبر ۲۰۱۴

www.smtnews.ir - www.smtonline.ir

سال هفتم دوره جدید شماره ۲۶ • پیاپی ۱۳۵۴ • ۲۴ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

فرشاد مومنی با بررسی قیاسی ساختار نهادی اقتصاد ایران در مواجهه با تولید تاکید کرد

آرایش ساختارهای نهادی علیه تولید

گزارش صمت از همایش دوره‌ای مدیران سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

آمادگی ۶ کنسرسیوم برای حضور در پروژه‌های معدنی

خرید توافقی

جایگزین خرید تضمینی

در نشست فوق العاده دولت درباره برنج تصویب شد

از این پس برای خرید محصول برنج «خرید توافقی» جایگزین «خرید تضمینی» می‌شود. این آخرین خبری است که از سوی محمدباقر نوبخت، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری مطرح شده است؛ خبری که برای کشاورزان برنج کار خبر خوشی محسوب می‌شود.

بحران‌های پی در پی

نفس لبنیات را گرفته است

بانک‌هایی که تاجر شده‌اند تولیدکنندگان شکایت خود را نزد مقام معظم رهبری بردند

زنان کار آفرین

از کره مریخ نیامده‌اند

زمستان با خبرهای خوش از راه می‌رسد

اسدالله عسگرآلادی

رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی

بانک‌های مرکزی در گذر زمان

حیدر مستخدمین حسینی

معاون مالی اقتصادی ایدرو

توصیه‌هایی برای معامله با روس‌ها

مسعود دانشمند

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران

چوب حراج شرافت تولید به حقارت سوداگری

شکوفه حبیب‌زاده

خبرنگار

مدیریت‌های یک سویه نگر

ناصر بزرگمهر

مدیر مسئول

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

IDRO

پیشرو در صنایع دریایی

WWW.IDRO.ORG

در یادداشت (مدیریت تغییر نگاه) درشنبه ۲ هفته قبل نوشتیم که: برای دیدن هر شیئی یا شخصی در طبیعت می‌توان از ۳۶۰ زاویه به آن نگاه کرد. اگر زوایا را کوچکتر کنیم می‌توان از ۳۶۰۰ زاویه یا ۳۶ هزار زاویه به آن نگریست. چرا ۳۶ هزار زاویه؟ می‌توانیم به ۳۶۰ هزار زاویه یا ۳ میلیون و شصد هزار یا ۳ میلیارد و ششصد میلیون و حتی بیشتر اشاره کنیم. برای دیدن هر چیز در عالم، می‌توان مثل اثر انگشت، به تعداد انسانها که بوده‌اند، هستند و می‌آیند، به دنیا نگاه کرد. خداوند برای چشم و دل از اثر انگشت هم فراتر رفته و لطفش را در بی‌نهایت به مخلوق ارزانی کرده و اختیار چگونه دیدن را هم به انسان سپرده است، کافی است که انسان جای ایستادن خود را کمی تغییر دهد.

هر جایی از زمان و مکان که بایستیم، در هر زاویه‌ای که قرار گیریم، نگاه‌مان تغییر خواهد کرد، فقط کافی است که بدانیم کجا ایستاده‌ایم!

در این منطق، جایگاه استقرار و زاویه دید ما مهم‌تر از قرار گرفتن شیئی می‌شود، یعنی اگر حتی شیئی در طبیعت، الزامی برای تغییر نداشته باشد، ما می‌توانیم جای ایستادن و زاویه نگاه کردن‌مان را تغییر دهیم، کافی است کمی خودمان را تکان بدهیم، کمی جایه جاشویم، کمی تلاش کنیم، زاویه نگاه کاملاً تغییر خواهد کرد. جلو را می‌بینیم یا عقب؟ چپ را می‌بینیم یا راست؟ فردی را که از روبرو می‌دیدیم، حالا از پشت سر می‌بینیم و حتماً بین چپ و راست تفاوت عمده وجود دارد! این منطق در تغییرات اجتماعی و روانشناسی فردی جایگاه مهمی دارد.

روانشناسان برای تغییر در ذهنیت بیماران خود، گاهی با چنین منطقی، بیمار را شفا می‌دهند، از نگاه یک بعدی او، نگاه دیگری می‌سازند.

این منطق در علم مدیریت هم می‌تواند مفید فایده باشد خصوصاً در تغییر نگاه مدیران یک سوئیچر که با عملکرد خود، سازمان‌ها را به بن بست می‌رسانند.

مدیر یک سوئیچر، مدیری است که زاویه نگاهش محدود و انحصاری است، از میلیاردان‌گاهی که به عالم وجود دارد، یکی را پسندیده و همانجا ایستاده است. سال‌ها در جاذده است، مدیریت یک سونگر شاخه‌ای از مدیریت سنتی است، زمان برای آنها مرده است، مکان برای شان همان ساعت ذوب شده در چنبر نادانی هاست.

این قبیل افراد یک روز، بنیادبیلی در ست یا نادرست مدیر شده‌اند. حالا برای حفظ موقعیت، ثابت می‌مانند، مثل اینکه جلو دوربین عکاسی نشسته‌اند، تکان نمی‌خورند. مغزشان "گپ" کرده است.

مدیر یک بعدی، زاویه دیدش همیشه یکی است. همیشه یک جان‌نشته است، یک شکل اتاق، یک مدل میز، یک جور صندلی، یک نوع لباس، یک نوع رنگ، یک نوع خوراک را دوست دارد، او حتی اگر ۱۰ بار پست و مقامش تغییر کرده باشد، تغییری در ذهنیتش بوجود نیامده است. جهان برای او متوقف است، از پیشرفت فناوری هم بی‌زار است. او دنیای مجازی را نمی‌شناسد. مدیر یک سونگر با تغییر و تحول مخالف است، او حتی در خانه هم با جابه‌جا کردن میز و صندلی مخالفت می‌کند.

مدیر یک سونگر معمولاً در اتاق بزرگش بنست نشسته است. خودش را با زنجیر به آن بسته است، احساس می‌کند نیازی به دیدن هیچ‌کس ندارد، صندوق شکایات وجود دارد، هر کس خواست، نامه بنویسد، وقت را نباید هدر داد، افکار عمومی شعار است. هیچکس با افکار عمومی پست و مقام نگرفته است که با افکار عمومی هم آن راز دست بدهد، او کارکنان سازمان را پیچ و مهره‌هایی می‌داند که باید در سکوت یک عمل مکانیکی را انجام دهند، فیلم عصر جدید چارلی چاپلین را به یاد آورید.

او معنای دل‌افزاری را هرگز نفهمیده است، از نرم‌افزاری هم چیزی نمی‌داند، حداکثر دانش او در سخت‌افزاری است، به مناسبت‌ها برای کارکنان سخنرانی می‌کند، در این سال‌ها حتی جملات او تغییری نکرده است، نگاه مدیر یک سونگر به سازمان، از در پیچه دید یک راننده، دو سه نفر منشی، هفت هشت نفر هیات مدیره، ده پانزده نفر مشاور و معاون، بیست سی تا رییس و مدیر کل و دو سه نفر ابدار چی است. البته در نهایت برای او، حرف، حرف خودش است. دانش او از بقیه بیشتر است، ده بیست سال پیش یک کتاب در سفر شمال خوانده است، در دوران دبستان هم شاگرد اول بوده است، تاریخ، تکنولوژی و آزادی آن چیزی است که او باور دارد.

مدیر یک سونگر، نگاهی کاملاً بسته دارد، سال‌هاست که سوار تاکسی نشده، اتوبوس را نمی‌شناسد، دو طبقه‌ها را در بچگی خیلی دوست داشته است، اصلاً نمی‌داند از خانه تا محل کار را با چه خطی باید طی کند، مترو را یکبار همراه با مقامات بازدید کرده است، اما مترو لندن را بیش‌تر دوست دارد. یکی دو تا روز نامه را ورق می‌زند، حوصله مزخرفات این روزنامه‌ها را هم ندارد، فکر می‌کند همه شبیه هم هستند، عکس‌های صفحه یک، چند روزنامه‌ای را که روی میزش می‌گذارند، تماشا می‌کند، روزنامه‌هایی را که با او کاری ندارند، بیشتر دوست دارد، کتاب هم نمی‌خواند، یعنی وقت ندارد بخواند، کتاب‌های طلایی را در بچگی هایش خوانده است، حسین کرد شبستری را هنوز به یاد دارد، یک کامپیوتر خوشگل هم روی میزش دارد، آخر شب‌ها هم چند دقیقه با حاج خانم سریال نگاه می‌کند و از خستگی خوابش می‌برد.

از اوضاع و احوال مملکت در روزهای تعطیل باخبر می‌شود. روزهای تعطیل را با پسر عمه و پسر خاله می‌گذرانند، حرف‌های مشترک کاری بسیار زیادی با هم دارند، او عضو هیات مدیره سازمان پسر دایی است، پسر خاله هم عضو هیات مدیره شرکت پسر عمه است و پسر عمه هم مشاور شرکت پسر عمه‌است و در روز جمعه از احوالات مالی و تغییرات جهان سر سفره مادر چون باخبر می‌شوند.

هفته‌ای یکبار با هفت هشت تا از رفقا توی استخر جمع می‌شوند و بیشتر حرف می‌زنند و سونا می‌روند و تبادل اندیشه می‌کنند که چگونه چربی‌ها را آب کنندو معمولاً متوجه می‌شوند که وضع خوب نیست و کمی گرانی است و چند تا کار خونه هم از روی تنبلی تعطیل شده‌اند.

مدیریت یک سونگر، ماهی صد نفر آدم را می‌بیند، حالا اگر همه این آدم‌های دور و بری تکراری هستند، او چکار کند، نمی‌شود که هر روز آدم‌ها را عوض کرد، و اگر همه این دور و بری‌ها هم از همان زاویه نگاه مسا به دنیا نگاه می‌کنند به مسا چه ربطی دارد؟ ما که از صبح تا شب داریم کار می‌کنیم، چرا این رییس جمهور و این وزیر آقدر، این‌ور و آن‌ور می‌زنند که ما کار نمی‌کنیم و تولید خوب نیست و مدیریت‌ها را تضعیف می‌کنند و بهانه دست این روزنامه‌نگاران می‌دهند که مر تب‌ا تغییر نگاه و مدیریت یک سوئیچر نگر بنویسند؟

توسعه اقتصادی و فرهنگی تنها راه مقابله با بحران افراطی‌گری است

کشورهای عضو از این اقدامات تنها راه‌حل مقابله با این بحران و عبور از مشکلات رو به رشد آن است. روحانی افزود: جمهوری اسلامی ایران از آغاز موج جدید این بحران که برخی از بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی با سرازیر کردن منابع مالی، تسلیحاتی و اطلاعاتی به تقویت گروه‌های افراطی و نظامی کردن آن همت گماردند، تاکید داشت که حمایت از تروریسم و افراط در نهایت منطقه را در کام خود فرو خواهد برد.

رییس‌جمهوری ادامه داد: اکنون شاهد آن هستیم که گروه‌های جنگ‌طلب و افراطی علاوه بر کشتار در سوریه چه بر سر ملت عراق آورده‌اند، بحران امروز عراق میراث شوم عملکرد دیروز قدرت‌های توسعه‌طلب است.

رییس‌جمهوری درحاشیه اجلاس شانگهای با روسای جمهوری روسیه، چین، هند و افغانستان دیدار و در مورد گسترش مناسبات سیاسی و بنابراین برنامه‌ریزی سازمان یافته، همکاری‌های دو یا چندجانبه، تعاملات سیاسی و اطلاعاتی و مقابله با فقر فرهنگی و اقتصادی و حمایت سران

امروزه اغلب کشورهای عضو سازمان شانگهای کم و بیش با خطر افراط و تروریسم روبه‌رو هستند، بنابراین برنامه‌ریزی سازمان یافته، همکاری‌های دو یا چندجانبه، تعاملات سیاسی و اطلاعاتی و مقابله با فقر فرهنگی و اقتصادی و حمایت سران

وی ادامه داد: اکنون یک سال از آن تلاش‌ها می‌گذرد و جهان روز به روز به عمق این هشدار و خطرات این پدیده شوم پی می‌برد.

رییس‌جمهوری خطاب به روسای جمهور کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای گفت:

جلسه سودمند با ۳ کشور اروپایی، اختلافات باقی است

معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه ایران پس از پایان نشست با ۳ کشور اروپایی در وین گفت: ما جلسه خوبی را با دوستان‌مان در اروپا داشتیم.

سیدعباس عراقچی پس از این دیدار که در مقر سازمان ملل در وین برگزار شده بود در گفت‌وگو با واحد مرکزی خبر اظهار کرد: حدود ۶ تا ساعت مذاکره بود، این بیشتر حالت رایزنی و مشورت داشت درخصوص موضوعاتی که در هفته آینده در نیویورک مطرح خواهد شد.

در مجموع فکر می‌کنم سودمند بود و باعث آشنایی بیشتر طرفین با مواضع همدیگر شد. وی ادامه داد: فکر می‌کنم مباحث الان خیلی روشن‌تر از گذشته شده است.

عراقچی افزود: البته اختلافات برجای خود باقی است بخصوص در موضوعات اساسی و امیدواریم هفته آینده در نیویورک بشود مذاکرات را بشکل سازنده‌تری به پیش ببریم.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا درباره آخرین گزارش اژانس هم صحبت کردید، گفت: بحث همکاری‌های بین ایران و اژانس بحث کاملاً جداگانه‌ای از مذاکرات ما با ۱+۵ است و مسیر خود را طی می‌کند و آن را با اژانس به‌جای خود انجام خواهیم داد، البته مسیر همکاری ما با اژانس با مسیر مذاکرات ۱+۵ تأثیرات متقابل خود را بر همدیگر دارد.

معاون حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه کشورمان در راس هیاتی برای انجام مذاکرات با ۳ کشور اروپایی، صبح پنجشنبه وارد وین پایتخت اتریش شد.

مذاکرات ایران و ۳ کشور اروپایی فرانسه، آلمان و انگلیس پنجشنبه در دو نوبت صبح و عصر در مقر سازمان ملل در وین برگزار شد.

شرکت گاز استان خوزستان

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی ۹۳/۶۷»

«یک مرحله‌ای – نوبت دوم»

شرکت گاز استان خوزستان واقع در اهواز- میدان شهید بندر- ابتدای بزرگراه اهواز سربندر در نظر دارد براساس قانون برگزاری مناقصات نسبت به برگزاری مناقصه عمومی به شرح زیر اقدام نماید:

موضوع: ۱۶ کیلومتر شبکه و نصب ۱۰۰ انشعاب روستاهای ماهشهر

مهلت ارائه اعلام آمادگی: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

مهلت دریافت و تکمیل اسناد استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

نام و نشانی مدیر طرح: اهواز- مدیر مهندسی- ساختمان مهندسی

نحوه دریافت اسناد مناقصه: حضوری و هزینه خرید آن ۱۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

محل توزیع اسناد: اهواز- میدان شهید بندر- شرکت گاز استان خوزستان- امور پیمان‌ها- اتاق ۱۱۱

تاریخ توزیع اسناد: ۱۰ روز کاری پس از اتمام مهلت اعلام آمادگی

ضمناً آگهی‌های این شرکت در شبکه اطلاع‌رسانی شرکت گاز استان خوزستان www.NIGC-KHGC.ir و همچنین پایگاه ملی مناقصات درج شده است.

تحويل اسناد مناقصه به مناقصه‌گران منوط به تکمیل پرونده ارزیابی و تایید کمیته ارزیابی می‌باشد.

تذکر مهم: داشتن گواهی تعیین صلاحیت رتبه‌بندی مرتبط با موضوع مناقصه از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست محترم جمهوری و یا استانداری‌های مربوطه حسب مورد و نامه آخرین تغییرات آن شرکت به همراه اعلام آمادگی و ذکر شناسه ملی حقوقی و ارائه کدپستی و تلفن تماس الزامی است.

روابط عمومی شرکت گاز استان خوزستان

شرکت گاز استان خوزستان

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی ۹۳/۷۰»

«یک مرحله‌ای – نوبت دوم»

شرکت گاز استان خوزستان واقع در اهواز- میدان شهید بندر- ابتدای بزرگراه اهواز سربندر در نظر دارد براساس قانون برگزاری مناقصات نسبت به برگزاری مناقصه عمومی به شرح زیر اقدام نماید:

موضوع: ۱۹ کیلومتر شبکه نقاط پراکنده شهری نشان منصوریه سردشت زیدون و ۳۵۰ انشعاب پلی‌اتیلن و ۲۰۰ انشعاب فولادی روستایی بهبهان

مهلت ارائه اعلام آمادگی: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

مهلت دریافت و تکمیل اسناد استعلام ارزیابی کیفی مناقصه‌گران: حداکثر ۱۴ روز پس از تاریخ انتشار آگهی نوبت دوم

نام و نشانی مدیر طرح: اهواز- مدیر مهندسی- ساختمان مهندسی

نحوه دریافت اسناد مناقصه: حضوری و هزینه خرید آن ۱۵۰۰۰۰ ریال می‌باشد.

محل توزیع اسناد: اهواز- میدان شهید بندر- شرکت گاز استان خوزستان- امور پیمان‌ها- اتاق ۱۱۱

تاریخ توزیع اسناد: ۱۰ روز کاری پس از اتمام مهلت اعلام آمادگی

ضمناً آگهی‌های این شرکت در شبکه اطلاع‌رسانی شرکت گاز استان خوزستان www.NIGC-KHGC.ir و همچنین پایگاه ملی مناقصات درج شده است.

تحويل اسناد مناقصه به مناقصه‌گران منوط به تکمیل پرونده ارزیابی و تایید کمیته ارزیابی می‌باشد.

تذکر مهم: داشتن گواهی تعیین صلاحیت رتبه‌بندی مرتبط با موضوع مناقصه از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست محترم جمهوری و یا استانداری‌های مربوطه حسب مورد و نامه آخرین تغییرات آن شرکت به همراه اعلام آمادگی و ذکر شناسه ملی حقوقی و ارائه کدپستی و تلفن تماس الزامی است.

روابط عمومی شرکت گاز استان خوزستان

فرشاد مومنی با بررسی قیاسی ساختار نهادهی اقتصاد ایران در مواجهه با تولید تاکید کرد

آرایش ساختار نهادهی علیه تولید

گروه صنعت: سال‌هایی که اقتصاد ایران به خود دیده، پر از فراز و نشیب‌هایی بود که نگاه موشکافانه به آن می‌تواند تجارب زیادی را برای اداره وضعیت بحرانی کنونی پیش روی دولت قرار دهد. با توجه به اینکه در روزهای نزدیک به سالگرد آغاز جنگ احتمالی قرار داریم در بررسی اقتصاد دوران جنگ در بخش تولید و نگاه قیاسی آن دوره با زمان حاضر با فرشاد مومنی، استاد دانشگاه علامه طباطبائی و عضو موسسه مطالعاتی دین و اقتصاد به گفت‌وگو نشستیم. مومنی ضمن اشاره به وضعیت واحدهای تولیدی مصادره شده پس از انقلاب و برخورد دولت موقت با آن، به تحلیل و بررسی اقتصاد دوران جنگ و قیاس آن با زمان حاضر پرداخت. وی عقیده دارد: در دوره جنگ با وقوف عالمانه به اینکه بقای کشور و بالندگی کشور بیش از هر چیز بر بنیه تولیدی اقتصاد ملی تکیه دارد، تلاش شده بود آرایش کلی بر ساختار نهادهی اقتصاد در جهت تسهیل و تقویت تولید و کنترل زیاده‌خواهی‌های غیرمولدها قرار داشته باشد، اما ساختار نهادهی کنونی ایران به‌صورت نظام‌وار علیه تولید آرایش پیدا کرده است.

■ **ملی کردن بدهی‌های سرمایه‌داران فراری**
فرشاد مومنی، اقتصاددان و استاد دانشگاه علامه طباطبائی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به وضعیت واحدهای تولیدی مصادره شده پس از انقلاب گفت: آنچه پس از انقلاب با عنوان مصادره دولتی از آن یاد می‌شود نه‌تنها جنبه مصادره نداشته بلکه جنبه ملی کردن بدهی‌های سرمایه‌داران فراری را داشته است. در واقع آنچه مصادره شد بدهی‌های سرمایه‌داران بود نه سرمایه‌های تولیدی آنها. وی در توضیح این قانون بیان کرد: ماجرا از این قرار است که در چارچوب بند ج قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران که به تصویب شورای انقلاب رسیده بود، مشخص شد که بخش بزرگی از واحدهای تولید صنعتی که در دوره سال‌های ۱۳۵۰ به بعد در اقتصاد ایران شکل گرفت، از طریق یک حساب‌سازی فاسد و ضدتوسعه‌ای صورت گرفته بود. به این معنا که صاحبان نفوذ در دوره پهلوی با انگیزه خروج سرمایه از کشور احداث بنگاه‌های تولیدی را به‌منابۀ یک محمل برای گرفتن وام و سوبسیدهای ارزی و سایر امکانات در نظر گرفته بودند و مطالعاتی که حساب‌رسان دولت انجام دادن نشان می‌داد که این افراد به‌عنوان مثال اگر ۱۰۰ واحد از بانک‌های عمدتا خصوصی گرفته بودند که خود نیز جزو سهامداران و هیات مدیره آن بانک‌ها بودند از این ۱۰۰ واحد بین ۲۵ تا ۳۰ واحد از وام‌های اخذ شده در صرف ایجاد تاسیسات و تجهیزات صنعتی و تولیدی کرده و مابقی را از کشور خارج کرده بودند.

■ **ارفاق دولت موقت به سرمایه‌داران فراری**
مومنی افزود: در قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران آمده بود که تا مرز نسبت ۱ به ۲/۵ درباره ارزش دارایی‌های باقیمانده به بدهی‌های سرمایه‌داران فراری آنها را شایسته عقوبت نمی‌داند. حتی زمانی

که محرز بود که سرمایه‌دار ۲/۵ برابر وثیقه‌ای که به جای گذاشته وام گرفته و این مناسبات فاسدی را به نمایش می‌گذاشت، ولی شورای انقلاب به حکم اینکه آنها می‌توانستند با استفاده از نفوذی که دارند تمامی مبلغ وام گرفته شده را از کشور خارج کنند، ولی در هر حال بخشی از آن را صرف سرمایه‌گذاری تولیدی کردند، با نهایت ارفاق با آنها برخورد کرد.

این اقتصاددان با اشاره به اینکه گفته می‌شود یکسری از این تملک‌ها برای افرادی بوده که تولیدکننده واقعی بوده‌اند، تصریح

کرد: به‌عنوان نمونه‌های موردی این اتفاق افتاده است و این میزان اشتباه در کشور درحال توسعه و درحال انقلاب غیرعادی نیست. اما سرنوشت اغلب واحدهای تولیدی به شرحی که بیان شد، بود.

■ **آرایش ضدتولیدی ساختار نهادهی کشور**
مومنی با نگاهی قیاسی میان دوران جنگ و زمان حاضر گفت: به عقیده من بزرگترین مسئله که تفاوت در کارنامه و عملکرد این دو دوره نیز هست، به این بازمی‌گردد که در دوره جنگ با وقوف عالمانه به اینکه بقای کشور و بالندگی کشور بیش از هر چیز بر بنیه تولیدی اقتصاد ملی تکیه دارد، تلاش شده بود آرایش کلی بر ساختار نهادهی اقتصاد در جهت تسهیل و تقویت تولید و کنترل زیاده‌خواهی‌های غیرمولدها قرار داشته باشد، چیزی که امروز متأسفانه عکس آن را شاهد هستیم. به این معنا که ساختار نهادهی کنونی ایران به‌صورت

نظام‌وار علیه تولید آرایش پیدا کرده است. وی در توضیح شکل ساختاری کنونی اظهار کرد: به‌گونه‌ای که اگر درحال حاضر کار نکنید و دارایی‌های خود را در بانک سرمایه‌گذاری کنید، بدون کوچکترین ریسک و زحمتی، چندین برابر یک تولیدکننده عایدی خواهید داشت. همینطور اگر به جای تولید، واردات را پیشه کنید نیز بدون تلاش و ریسک و داشتن صلاحیت‌های تخصصی مورد نیاز، اوضاع بسیار رفاه‌زده‌تری را در برابر تولیدکننده‌ها خواهید داشت.

مومنی با ذکر نمونه‌ای تصریح کرد: براساس تحقیقی که اخیرا برای یکی از مهم‌ترین هلدینگ‌های دارویی کشور صورت گرفته، اگر داروسازها کل منابع خود را صرف تولید مواد اولیه دارویی کشور کنند، سقف سود انتظاری آنها ۹درصد خواهد بود و اگر منابع خود را صرف تولید داروهای ساخته شده نهایی کنند، سقف سود انتظاری آنها به ۲۰درصد می‌رسد، اما اگر همان منابع را صرف واردات دارو کنند، کف سود انتظاری ۴۰۰ درصد خواهد بود. این اقتصاددان افزود: در واقع ساختار نهادهی کنونی ایران به‌صورت نظام‌وار علیه تولید آرایش پیدا کرده، به این معنا که سیاست‌های پولی، مالی، تجاری، نرخ ارز و باقی سیاست‌ها عموما علیه تولید و به نفع غیرمولدها آرایش پیدا کرده و این بزرگترین تفاوت میان این دوره و دوران جنگ احتمالی است. به این خاطر است که می‌بینیم در آن دوره با وجود چالش‌ها و اطمینان و تعرض‌های نظامی

در شرایط کنونی به‌طور متوسط بخش صنعت ایران از ۴۰ تا ۴۵ درصد ظرفیت تولیدی خود استفاده می‌کند

یادداشت

چوب حراج
شرافت تولید
به حقارت سوداگری

شکوفه حبیب‌زاده
خبرنگار

اساس حرکت هر اقتصادی به سوی توسعه، از کانال تولید و بخش‌های مولد می‌گذرد. با مروری برعملکرد اقتصادی ایران در این بخش درمی‌یابیم با وجود وقوف همه دولت‌ها بر این مسئله، آنچه که در عمل مورد توجه قرار گرفته، بخش‌های غیرمولد و سوداگرانه بوده است.

قوانین دست‌وپاگیر و در برخی موارد ضدتولید از یکسو و نبود سیاست‌های مالی و پولی در راستای حمایت از این بخش از سوی دیگر، تولید را به کنار میدان برد و سوداگری و دلالی را وارد گود اقتصاد ایران کرد.

چیزی که در گذر زمان بیش از همه توجه‌ها را به خود جلب می‌کند، دوره ۸ ساله‌ای بود که با وجود درآمدهای نجومی ارزی کشور که چیزی بالغ بر ۱۰۰میلیارد دلار را نشان می‌داد، نه تنها پس‌اندازی برای گسترش بخش‌های مولد در کشور شکل نگرفت، بلکه به رانت‌خواری در کشور دامن زده شد. به گفته بسیاری از کارشناسان، اقتصاد ایران با عملکرد دولت گذشته، ۱۰۰سال به عقب رانده شد.

امری که به قوت می‌توان آن را به ساختار نهادهی کشور و گروه‌های ذی‌نفع موجود نسبت داد. گروه‌های ذی‌نفع و صاحب‌نفوذی که بازار دلالی را چنان چرب دیدند که شرافت تولید را به حقارت سوداگری فروختند.

اگر بخواهیم نگاهی دقیق‌تر به آنچه بر بخش‌های مولد در کشور گذشته بیندازیم، می‌بینیم که دو نهاد اقتصادی در کشور پرتنش‌ترین روزها را برای این بخش به ارمان آوردند.

نظام بانکی و مالیاتی کشور که حاضر به کمترین مدارا با واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور نشدند، گرچه تحریم‌ها زمینه را برای تاخت فرصت‌طلبان در عرصه اقتصادی کشور هموار کرد، اما نمی‌توان از بنگاه‌داری بانک‌ها و بی‌توجهی سازمان امور مالیاتی به قوانین حامی تولید در کشور به راحتی عبور کرد.

زیرا تنها با نگاهی قیاسی به روزهای پرتنش جنگ تحمیلی با فشارهای تحریمی بغرنج و زمان حاضر، درمی‌یابیم که نه تحریم، بلکه نظام ناقص و ناکارآمد موجود کام تولیدکنندگان را تلخ کرده و چوب لای چرخ تولید انداخته است.

هرچند با روی کار آمدن دولت یازدهم امید به دل‌های فعالان بخش تولید و صنعت تا حدودی بازگشت، اما سیاست‌های اقتصادی دولت نیز نقصان‌های فراوانی دارد که نخستین قربانیان آن باز همچون گذشته، بخش‌های مولد و پویای اقتصاد ایران را نشانه رفته است.

نگاهی به بسته سیاستی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود این مسئله را به رخ می‌کشد که نمی‌توان امید چندانی به کم‌رنگ شدن بخش‌های غیرمولد در اقتصاد ایران داشت؛ زیرا همچنان رگه‌های پررنگی از این نفوذ در این بسته به چشم می‌خورد.

از سویی لایحه «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» نیز با وجود قدم‌هایی که در جهت بهبود وضعیت تولیدی در کشور برداشته اما همچنان امتیازهای بی‌شماری را برای نظام بانکی کشور بر جای گذاشته است. به راستی قدرت نظام بانکی کشور تا چه اندازه است که نمی‌توان برای توسعه کشور از منافع آن گذشت؟

حتی اگر این موارد را نادیده بگیریم، وجود انحصارات در اقتصاد ایران عرصه را چنان بر تولیدکنندگان تنگ کرده که حتی نای نفس کشیدن در این هوای مسموم را نیز از آنها گرفته است. چگونه می‌توان از بخش خصوصی فعال در بخش‌های تولید و صنعت انتظار داشت که بتوانند بنگاه‌های دولتی و شبه‌دولتی را درنوردند و حتی به صادرات بیاندیشند؟

حرف از مبادلات برون‌مرزی که به میان می‌آید، نقش پررنگ واردات را بر تار و پود زهوار در رفته صادرات غیرنفتی می‌توان به وضوح دید. اقتصاد ایران با وجود افزایش درآمدهای دولت در دوره گذشته که با اندکی تامل، توسعه اقتصادی کشور و رشد صادرات غیرنفتی را باید به همراه می‌داشت، سر تعظیم بر واردات فرو آورد و کمر تولید را شکست.

امری که تنها می‌توان آن را به فرصت‌طلبی برخی از افراد و گروه‌ها نسبت داد و ساختار نهادهی شکننده موجود. شاید تنها با اصلاح این ساختار ناکارآمد بتوان دست برخی از سوداگران را از اقتصاد تبرک‌برداشته این کشور کوتاه کرد.

در لیبرالی ترین اقتصاد های دنیا نیز دولت به بانک ها اجازه نمی دهد چنین فعالیت هایی انجام دهند و به تولید آسیب برسانند

دیکتاتوری بانکی، درد این روزهای تولید

بنفشه پینش- با توجه به اینکه دولت تولید را هدف قرار داده و برای حرکت اقتصاد ایران قصد کرده تا موتورهای آن را گرم کند، بررسی مشکلات آن از دید کارشناسان می‌تواند برای یافتن راهکارهای مناسب، بسیار کارآمد باشد. بسته سیاستی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود و لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در این راستا تنظیم شده‌اند. محمدرضا مرتضوی دبیر کل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در گفت‌وگوی کوتاه خود با صمت به مواردی که در این لایحه باید مدنظر قرار گیرد، اشاره کرد و از دیکتاتوری بانکی به‌عنوان عاملی ضدتولید و ضدتوسعه یاد کرد.

■ **بسته سیاستی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ تولید نیازمند چه حمایتی است که باید در این بسته گنجانده می‌شد؟**

به عقیده من باید فهم درستی از تولید در کشور برقرار شود. در زمان جنگ سیستمی با عنوان تعزیرات برقرار شد و کنترل قیمت‌ها

را برعهده گرفت. ۲۵ سال است که جنگ نیست اما سیستم تعزیرات برقرار است. این دخالت‌ها باید از اقتصاد حذف شود. تا زمانی که تولید اصلاح نشود هیچ اتفاق مثبتی در اقتصاد کشور نخواهد افتاد. چند اتفاق عملی در بسته خروج از رکود باید بیفتد. در مرحله نخست باید شرایطی فراهم شود که واحدهای تولیدی به‌صورت آسان به منابع مالی مطمئن دست‌یابند. از سویی جلوگیری کردن از پرداخت اعتبارات و ایجاد وقفه در تامین منابع بانکی برای واحدهای تولیدی به معنای آن است که این نقدینگی از مطالبات مشکوکاالوصول به حساب‌های نامعلوم خواهد رفت و دیگر تسویه نخواهد شد. باید بین بانک‌ها، کارشناسان و مسئولان واحدهای تولیدی در این زمینه همکاری لازم صورت گیرد تا هم تولید نخواست و هم بدهی‌های بانکی وصول شود.

همچنین داشتن شناخت درست از بازارهای صادراتی کالاهای ایرانی در زمانی که اقتصاد کشور محدود است و باید از رکود خارج شویم، بسیار اهمیت دارد. باید برای

خروج از رکود به دنبال فضاهای جدید برای فروش کالاها باشیم. دولت باید تمامی موانع را در این زمینه برطرف کند تا بتواند در چنین فضایی رونق را به اقتصاد کشور بازگرداند.

■ **برای بهبود وضعیت تولیدکنندگان چه راهکارهایی را پیشنهاد می‌دهید؟ آیا لایحه حمایت از تولید که از سوی دولت یازدهم ارائه شده می‌تواند راهگشایی برای تولید کشور باشد؟**

دولت باید امنیت شغلی و حمایت از تولید را در نظام قضایی ایجاد کند. در حال حاضر تولیدکنندگانی به‌دلیل بدهی‌های بانکی دچار مشکلات قضایی شده‌اند که هیچ کدام نقشی در ایجاد بدهی‌هایشان نداشته‌اند. شرایط اقتصادی کشور بنگاه‌ها را بدهکار کرده است. از سویی باید دید لایحه‌ای که دولت برای حمایت از تولید ارائه داده است دچار چه سرنوشتی می‌شود.

به اندازه کافی کشورهای دیگر برای اقتصاد کشور مزاحمت ایجاد کرده‌اند. نمایندگان باید برای تصویب این لایحه بکوشند و سنگ‌اندازی نکنند و بگذارند به اجرا دربیاید. اگر ایراداتی

دارد کمک کنند تا ایرادات آن برطرف شود. بلا تکلیفی که برای این لایحه وجود دارد به زبان تولید تمام شده است. ۲ سال است که مجلس طرحی را با مضمون حمایت از تولید در دست دارد اما خروجی نداشته است. اگر با این روند پیش رویم سرنوشت مناسبی عائد بخش تولید نخواهد شد.

با این روند دیده می‌شود روحیه نیروی کار نیز با توجه به عملکرد دولت بهتر شده است و به‌عقیده من سال آینده سال خوبی برای تولید و صنعت خواهد بود. باید کابوس دولت نهم و دهم را به فراموشی بسپریم و به روشنی و آینده بهتر فکر کنیم.

■ **با توجه به اینکه واحدهای تولیدی بدهی‌های بالایی به بانک‌ها دارند، رفتار آنها را برای پرداخت تسهیلات**

به واحدهای تولیدی چگونه ارزیابی می‌کنید؟

درست است که باید مطالبات بانک‌ها به اقتصاد کشور بازگردد اما در این میان بانک‌ها کارشکنی‌های فراوانی کرده و از وضعیت موجود سوءاستفاده کرده‌اند. ۱۰سال است که می‌گوییم بانک‌ها خلاف جهت اقتصاد حرکت می‌کنند. در کشور دیکتاتوری بانکی به وجود آمده است. بانک‌ها به هیچ‌یک از نسخه‌های اقتصاددانان توجهی نمی‌کنند. آنها خود وارد فعالیت‌های تولیدی شده‌اند.

در لیبرالی‌ترین اقتصادهای دنیا نیز دولت به بانک‌ها اجازه نمی‌دهد چنین فعالیت‌هایی انجام دهند و به تولید آسیب وارد کنند.

■ **چه عواملی سبب می‌شود تا تولید قدرت رقابت در بازار را از دست بدهد؟**
یکی از دلایلی که مالیات بر ارزش افزوده تولید را دچار مشکل کرده است، به این بازمی‌گردد که نظام توزیع پاسخگو نیست و رویه‌ای برای کنترل نظام توزیع وجود ندارد. از همان ابتدا قرار بود که ماشین‌های هوشمند میزان خرید مردم را محاسبه کنند و هیچ‌کدام از این ماشین‌های هوشمند در مراکز توزیع راناندازی نشد.

یادداشت	
	
خودروساز شدن خیلی دور، خیلی نزدیک	
	
<div>حسین علیزاده خبرنگار</div>	

وقتی بخواهیم پیراهنی بدوزیم که پارچه به اندازه کافی در اختیار نداریم، چه می‌کنیم؟ آستین پیراهن را کوتاه می‌کنیم، از آنجا که پیراهن آستین کوتاه بدون دکمه زیباتر است و راحت از سر می‌توان آن را پوشید چه می‌کنیم؟ دکمه آن را حذف می‌کنیم. وقتی مادر بزرگ از دوختن پیراهن آستین کوتاه و بدون دکمه فارغ شد برای کاسه خالی آش نذری همسایه پیراهن جدید بدون دکمه و آستین دست گرفت. بگذریم که فقط ما پیراهن ابداعی مادر بزرگ را می‌پوشیم و جیک نمی‌زنیم. همسایه‌ها هم این اواخر از صدای گله و شکایت ما به پیراهن من درآوردی مادر بزرگ که همش با یک رنگ پارچه یا یک مدل دوخته می‌شد تازه متوجه شدند که این ور دیوار چه خیراست!

مادر بزرگ اول ذوق دوختن پیراهن را داشت. ته صندوق پارچه‌های نصفه نیمه خودش را کنار می‌زد، یکی انتخاب می‌کرد می یا برادرم را صدا می‌کرد و چشمی اندازه می‌زد و در آخر هم طبق معمول بدون آستین یا دکمه پیراهن تنگ یا گشادی را تحویل ما می‌داد.

به نظر می‌رسد برای دوخت یک لباس در کنار پارچه خوب و مهارت برای دوختن آن، الگو و چرخ خیاطی مناسب هم بی‌تأثیر نبود. بماند که موقع دوختن دکمه‌ها به پارچه اگر کمی دقت هم می‌کرد و نخ را محکم می‌گرفت دکمه‌ها بعد از مدتی شل نمی‌شدند تا وقتی در جایی نشست و از سر بیکاری با دکمه یقه پیراهن ور می‌روی نیفتند. آن هم در جلسه‌ای با رییس یا مهمانی‌ای سرنوشت‌ساز! اگر قرار بود که یک روز خودروساز باشیم بهتر بود که همه موارد آن را در نظر می‌گرفتیم. داشتن کارخانه با مساحت بالا، نیروی متخصص یا ماهر یا ساده به‌وفور، سرمایه و منابع مالی که از هر سو می‌رسد یا مونتاژ خودروهایی از دیار دور و نزدیک. به بهانه اینکه باید خودروساز بود نمی‌توان تنها خودرو ساخت بلکه باید خودروسازی را از ابتدا آغاز کرد؛ از اول اول.

ذوق خودروساز شدن یا فشار برای خودروساز شدن آن هم مقطعی و نصفه و نیمه می‌شود همان که مصرف‌کننده همواره ناراضی از قیمت، کیفیت و تنوع محصول بماند.

بهتر بود با توانی که خودروسازان و قطعه‌سازان در حال حاضر دارند با استفاده از تجربیاتی از گذشته و همکاری با بزرگان خودروسازی جهان الفبای خودروسازی را آموخت و بدون نگاه به نیاز بازار داخل و خارج به سمت خودروساز شدن گام برداشت.

می‌دانیم خودروسازان با توجه به نیاز بازار و تقاضای خریداران همواره در تلاش هستند تا به بخشی از این تقاضا پاسخ دهند. اما ساخت محصولاتنی که مدت‌هاست با کمک دیگر خودروسازان صورت می‌گیرد با هر تکنه‌ای از پس می‌کشند و خودروسازان مجبور می‌شوند در غیاب آنها به سختی دست به تولید زده یا در مواقعی خط تولید را متوقف کنند ما را خودروساز نخواهد کرد. تا تحقق سند چشم‌انداز خودرو نزدیک به ۱۱ سال باقی‌مانده که در نگاه اول بسیار دور به نظر می‌رسد اما نزدیک است. بسیار نزدیک. به نظر می‌رسد خودروسازان با توجه به جامع بودن سند چشم‌انداز خودرو بهتر است، از همین ابتدای امر تمام توان خود را برای طراحی و ساخت پلتفرم کاملاً داخلی بگذارند تا اگر ۲۰سال دیگر هم طول کشید شاید سال ۱۴۱۴ ایران در میان خودروسازان بزرگ قرار گیرد. اما با روش فعلی و نصفه‌نیمه خودرو ساختن، خودروساز شدن همین نزدیکی‌ها خیلی دور به نظر می‌رسد.

بین الملل توقف تولید سوزوکی گرند ویتارا

خبر خودرو- سوزوکی تایید کرده است که تولید ۳ مدل معروف سوزوکی گرند ویتارا، سوزوکی اسپلش و سوزوکی آلتو متوقف خواهد شد. زمانی که تمام دستگاه‌های موجود گرند ویتارا در نمایندگی‌ها به فروش برسند هیچ نسخه دیگری از آن موجود نخواهد بود و احتمالاً این اتفاق تا پایان سال جاری رخ می‌دهد. این خودروساز هیچ برنامه‌ای برای جایگزینی این شاسی بلند ندارد، بنابراین S-Cross یا بزرگترین مدل خواهد شد که سوزوکی عرضه می‌کند. البته نام ویتارا در شاسی بلند سوپر مینی جدیدی که به تازگی معرفی شده همچنان به کار می‌رود.

شنبه ۲۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۱۷ ذی‌القعدة ۱۴۳۵ - ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۴

خودرو

آزمون ۵ ساعته شناسایی عیوب خودرو ۱۳ سال به تاخیر افتاده است

دانیال درویش - گروه صنعت:
دراهداف سند چشم‌انداز خودرو ایران اگرچه ایجاد و ساخت پایگاه مراکز آزمون و خدمات مهندسی درمنطقه پیش‌بینی شده است، اما باید گفت پرداختن به اصلی‌ترین بخش آن یعنی مرکز آزمون جاده‌ای خودرو بیش از یک دهه همچنان مغفول مانده است. آن هم زمانی که در اهداف این سند به افزایش

سال ۱۳۸۲ شرکت آزمون جاده‌ای به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن وقت با هدف جلوگیری از صرف هزینه‌های

مضاعف برای تست جاده‌ای خودروها

در خارج از کشور، رعایت استانداردها،

انجام آزمایش‌ها در سطح معتبر بین‌المللی و رعایت ایمنی با مدیریت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تاسیس شد. هم‌اکنون نیز شرکت‌های ایران خودرو، سایپا، گروه بهمن، شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران و شرکت آرتاویل تایر سهامداران اصلی شرکت آزمون جاده‌ای خودرو بوده ووظیفه تأمین منابع مالی مورد نیاز برای اجرای این پروژه را بر عهده دارند. وظیفه این شرکت احداث و بهره‌برداری از نخستین مرکز آزمون جاده‌ای

خودرو در خاورمیانه است و تاکنون کمیسیون طرح‌های غیرکشاورزی استانداری تهران (کمیسیون ماده ۳۲) زمینی به مساحت ۸۵۰هکتار را در اراضی قاشیه‌رزد حسن آباد فشافویه از توابع شهرستان ری به شرکت آزمون جاده‌ای خودرو برای اجرای این طرح واگذار کرده است.
باین حال در طول حدود ۱۰سال اخیر عملیات اجرایی این پروژه به دلایل مختلف آغاز نشده است و وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در جلسه شورای سیاست‌گذاری خودرو با انتقاد از تاخیر ایجاد شده‌از مجریان این پروژه خواسته عملیات اجرایی آنرا هر چه زودتر آغاز کنند. از این رو مجوزهای اجرایی این پروژه از سوی رییس دفتر و معاون اول رییس جمهوری و وزیر صنعت، معدن و تجارت صادر شد. اما نزدیک به ۲ماه پیش مدیرعامل شرکت آزمون

در شرایطی که خودرو آزمون جاده‌ای را بگذرانند خودروساز می‌تواند در چند ساعت به ایرادات خودرو رسیدگی کند. این در شرایطی است که مابه سمت خودروسازی برویم

جاده‌ای اعلام کرده بود راهاندازی فاز اول این پروژه در سال آینده صورت خواهد گرفت و تعیین این زمان با توجه

به شرایط در نظر گرفته شده بود که در تلاشیم تا با فزبندی دقیق، اجرای پروژه مرکز آزمون جاده‌ای در زمان کوتاه‌تری انجام شود. شهرام فرشاد اشاره کرده بود که اجرای این برنامه‌ها و تصمیات وابسته به تحقق همزمان افزایش سرمایه و کسب مجوزها است اما با این وجود در حال پی گیری است حتی بحث طراحی مسیرها و اقدامات مهندسی در حال انجام است تا خللی به لحاظ زمانبندی به این پروژه وارد نشود. همچنین شرکت آزمون جاده‌ای تلاش دارد تا بر اساس نیاز خودروسازان و صنعت کشور اولویت‌بندی و برنامه‌ریزی کند تا

عقب افتادگی‌های گذشته در اجرای این پروژه جبران شود. در همین حال نیره پیروزبخت رییس سازمان ملی استاندارد در ارتباط با ایجاد مرکز آزمون جاده‌ای خودرو اظهار کرد: سازمان ملی استاندارد ۱۳ سال است که در حال پیگیری و ایجاد این مرکز است اما متأسفانه تاکنون دستگاه‌های مربوطه همکاری لازم را جهت پیشبرد این کار با این سازمان نداشته‌اند. این در حالی است که ایجاد و راهاندازی مرکز آزمون جاده‌ای خودرو مستلزم فراهم کردن شرایطی از جمله زمین مناسب بوده که همچنان در حال پیگیری است. باتوجه به الزامات ساخت این مرکز و نیاز صنعت خودرو به این مقوله در جهت افزایش کیفیت خودروها و استاندارد با اظهارات مدیرعامل شرکت آزمون جاده‌ای، به نظر می‌رسد ایجاد این مرکز باز هم به تعویق خواهد افتاد.

تأمین نشدن هزینه‌ها دلیل تاخیر

مدیرعامل شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران درباره دلایل به تاخیر افتادن این پروژه به صمت گفت: یک از دلایل ایجاد نشدن این مرکز تاکنون این است که اجرای این طرح هزینه‌های زیادی را می‌طلبد که مجری آن در تأمین این هزینه‌ها با مشکل روبه‌رو بوده است. همچنین تا قبل از دولت یازدهم نیز تمرکز زیادی روی ساخت این مرکز انجام نگرفت آن هم در شرایطی که ایجاد این مرکز در دولت قبل مطرح شده بود اما پشتیبانی برای اجرایی شدن این طرح در آن زمان صورت نگرفت. اشکان گلیایگانی با اشاره به اقبال این طرح از سوی مسئولان به‌خصوص وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: در این شرایط تأکید شد تا این پروژه اجرایی شود و شرکت‌هایی که سهام‌دار این پروژه هستند ملزم شدند تا در مباحث عملیاتی و فنی و همچنین مقوله مالی آن را حمایت کرده تا این پروژه هر چه زودتر به مرحله اجرا برسد. از سوی دیگر سازمان ملی استاندارد نیز به دلیل الزامات کیفی مصر است تا این مرکز زودتر ساخته شود. وی با اشاره به اینکه هزینه اولیه اجرای این پروژه مبلغ قابل توجهی است، درخصوص جانمایی این مرکز عنوان کرد: در منطقه فشافویه قم مکانی در اختیار شرکت آزمون جاده‌ای قرار داده شد که شاید بتوان گفت یکی از مشکلاتی که در گذشته اجرای این پروژه را به تعویق انداخته بود مقوله زمین بود. به این صورت که این زمین از سوی وزارت جهاد کشاورزی در اختیار این شرکت گذاشته شده بود و استانداری قم نیز معتقد بود که زمین کاربری کشاورزی داشته و نمی‌توان در این مکان مرکز آزمون جاده‌ای ایجاد کرد. با این حال با پیگیری‌های اخیر این شرکت مشکل زمین نیز در حال مرتفع شدن است. گلیایگانی با عنوان اینکه طرح و زمین مشخص بوده و تا

industry@smtnews.ir

اندازه‌ای نیز اقدامات اولیه‌ای در آن اجرا شده است، گفت: این در حالی است که مشاور فنی این پروژه انتخاب شده همچنین مشارکتی نیز از سوی ذی‌نفعان این پروژه انجام گرفته تا از اطلاعات فنی آنها نیز در اجرایی شدن این برنامه بهره گرفته شود که امیدواریم با برنامه‌ریزی دقیق در کنار تأمین مالی اولیه این پروژه اجرایی شود. با توجه به اینکه آزمون دوام خودرو در شرایط گوناگون از پیست‌های سرعت گرفته تا انواع پیچ‌های مختلف، شیب‌های متفاوت با سطوح متعدد جاده‌ای مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، همچنین آزمون تصادف، یکی از آزمون‌های ۵۵گانه ایمنی خودرو و انجام تست تصادف یکی از وظایف خودرو سازان است، ایجاد مرکز آزمون جاده‌ای خودرو باید یکی از ضروریات و دغدغه‌های خودروسازان در راستای افزایش سطح کیفی محصولات آنها باشد. این در شرایطی است که با ایجاد این مرکز خودروسازان می‌توانند عیوبی را که برای شناخت آن به یک فرآیند زمانی ۵ساله نیاز دارند در مدتی کمتر از ۵ساعت به آن دست یابند.

عیب‌یابی محصولات خودرو سازان در چند ساعت

کارشناس تحقیقات خودرویی شرکت پارس خودرو نیز درخصوص ضرورت ایجاد مرکز آزمون جاده‌ای از سوی خودروسازان به صمت گفت: در برخی از پیست‌های مسابقات همچون فرمول ۱، مواردی را که هنگام اجرای مسابقات درخصوص میزان کاهش سوخت و آلایندگی، یا در بحث فنی همچون افزایش بازدهی موتور در کنار کاهش اندازه موتور به ثبت می‌رسد، به‌صورت تجربه‌ای که شاید سال‌ها وقت صرف رسیدن به آن می‌شود، در چندین ساعت به آن می‌رسند. امیر حسین مومن با اشاره به شرکت خودروسازی رنو که تا به‌حال چندین مقام قهرمانی را در مسابقات فرمول ۱ کسب کرده است، افزود: این شرکت خودروساز موتوری مشابه موتورهایی که در مسابقات شرکت داده بود را برای خودروهایی با کلاس‌های مختلف پیاده کرد. همچنین نیسان موتورز نیز محصولاتی را که در مسابقات داکار یا دیگر مسابقات رالی شرکت داد، بر حسب نتایجی که از میزان کاهش مصرف سوخت، با بازدهی موتور در مسافت‌های زیاد به‌دست آورد برای استفاده در خودروهای سواری یا کراس‌اور با حجم موتور پایین‌تر به کار برد. باید توجه داشت که جاده بهترین مکان برای تست خودرو در مباحث دوام و یا مصرف سوخت، آلایندگی و هندلینگ خودرو است که می‌تواند در بازه زمانی بسیار پایین‌ترین نتیجه را برای خودرو ساز داشته باشد.

مومن با عنوان این مطلب که خریدار ممکن است از معایب خودروی خود در مدت ۵سال مطلع شود، تصریح کرد: در شرایطی که خودرو آزمون جاده‌ای را بگذرانند خودروساز می‌تواند در چند ساعت به ایرادات خودرو رسیدگی کند. این در شرایطی است که مابه سمت خودروسازی برویم. اما ایجاد مرکز آزمون جاده‌ای در حال حاضر می‌تواند ما را در آزمون خودروهای مونتاژی در انتخاب محصولی بهتر و باکیفیت‌تر کمک کند که در حال حاضر کشورهای امریکای جنوبی با ایجاد پیست‌های مسابقه و در اختیار داشتن رانندگانی متخصص در این حوزه فعال ظاهر شدند.

حال با توجه به لزوم ایجاد مراکزی از این دست که می‌تواند در ارتقای سطح کیفی محصولات خودروسازان برای کسب بازارهای داخلی و خارجی موثر باشد، باید دید با توجه به‌دستورات و تأکیدات مقامات ارشد دولت جدید، طلسم ایجاد نخستین مرکز آزمون جاده‌ای خودرو در خاورمیانه سرانجام شکسته خواهد شد یا خیر؟

نگاه روز

پایان انحصار در صنعت خودرو

موید حسینی صدر

عضو کمیسیون صنایع مجلس

براساس سند اهداف و سیاست‌های توسعه صنعت خودرو در ارفاق ۱۴۰۴ ایران در این سال باید به رتبه نخست صنعت خودرو منطقه، رتبه پنجم آسیا و رتبه یازدهم جهان دست یابد. ولی نکته قابل توجه در این است که هنوز قانون جدی و منسجمی نه برای ارتقای کیفیت و نه برای قیمت محصولات خودرویی در ایران تعریف نشده است. از سویی کشمکش بر سر تعیین قیمت خودرو همچنان ادامه دارد اما یکی از ۳ ضلع اصلی یعنی دولت، مجلس و شورای رقابت ناگزیر برنده این به‌ظاهر جنجال می‌شود با اینکه نتیجه آن کاملاً مشخص است و آن متضرر شدن حق مصرف‌کننده و تضعیف جایگاه این حق است. بر این اساس مجلس باید برای سیاست‌های بخش خودرو، سرمایه‌گذاری و سایر موارد مرتبط با این بخش، قانونگذاری کند تا خودروسازی از زیر نظر دولت و حمایت‌های دولتی خارج شده و اصل ۴۴ به درستی در این بخش اجرایی شود تا در واقع پایانی برای انحصار خودروسازی کشورمان باشد. بی‌شک همگان بر این نظرند که قیمت خودرو باید در فضای رقابتی تعیین شود و با اقدامات دستوری، بهای آن قابل کنترل نیست اما با اجرای این روند زمینه ایجاد تحول در صنعت خودرو سازی و کاهش قیمت‌ها فراهم خواهد شد. از سویی صنعت خودرو سازی و مسائل مرتبط با آن نباید عامل بروز دغدغه برای مردم به عنوان مصرف‌کننده اصلی و سرشکستگی و تضعیف روحیه برای دولت شود. مصرف‌کننده، خودرو سازی ایران را با سایر کشورهای جهان مقایسه کرده و کیفیت آن را در مقایسه با نمونه‌های خارجی، نقطه ضعفی برای خودرو سازی تلقی می‌کند. بر این اساس ورود مجلس به جریان خودرو سازی در کشور و خروج آن از حمایت‌های دولتی و سپردن به بخش خصوصی، پایانی بر انحصار خودرو سازی در کشور مان محسوب می‌شود که در این زمینه باید هر چه سریع‌تر اقداماتی انجام گیرد.

گزارش صمت از همایش دوره‌ای مدیران سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران

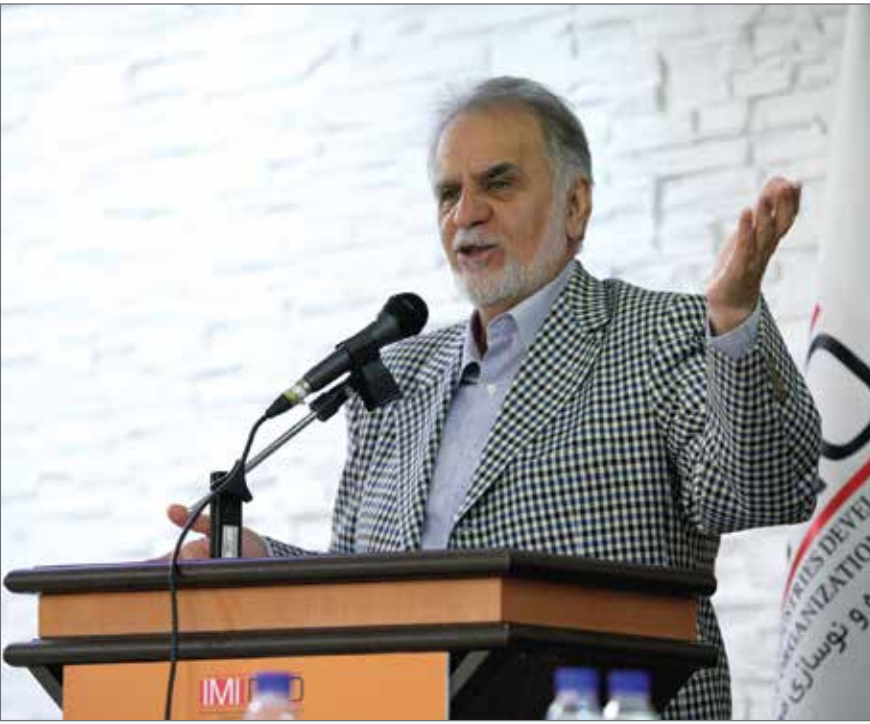
آمادگی ۶ کنسرسیوم برای حضور در پروژه‌های معدنی

حامدشایگان - گروه معدن: پنجشنبه هفته گذشته مدیران سازمان ایمیدرو در همایش دوره‌ای این سازمان به توانمندی‌ها و برنامه‌های پیش‌رو و نقش معدن و صنایع معدنی در رشد اقتصادی کشور پرداختند. این سازمان گرچه از سال ۸۸ به بعد به‌دلیل قرار گرفتن در تلاطم تغییرات مدیریتی نتوانست نقش خود را به درستی ایفا کند اما در یک سال اخیر که به گفته رییس هیات عامل آن علاوه بر ثبات اجرایی بیشترین طرح‌های جدید را در بین سازمان‌های توسعه‌ای به خود اختصاص داده اهمیت این سازمان را به عنوان بازوی دولت در اشتغالزایی و توسعه کشور نشان می‌دهد، چراکه در سال‌های گذشته برنامه‌ریزی برای خروج از اقتصاد تک محصولی وابسته به نفت راه به جایی نبرده است و نگاه ویژه دولت یازدهم به بخش معدن و ظرفیت آن برای توسعه صادرات غیرنفتی بسار دیگر بازقه‌هایی از رونق صادرات غیرنفتی را به وجود آورده است.

در این جلسه ابتدا رییس هیات عامل ایمیدرو با نگاهی به شرایط اقتصادی کشور وضعیت موجود را رو به بهبود توصیف کرد و گفت: در یک سال گذشته روند مثبت مذاکرات دولت با کشورهای ۵+۱ منجر به ثبات در فضای اقتصادی کشور شد. گرچه حرکت بخش تولید هنوز به اقتصاد کشور منتقل نشده و نیازمند طی کردن مسیر رونق است. با این حال رفع تحریم‌ها و ایجاد ثبات در مقررات، محدودیت‌های جذب سرمایه‌گذار خارجی را مرتفع خواهد کرد و رشد تولید در کشور شتاب خواهد گرفت، زیرا در کشور مانعی برای سرمایه‌گذار خارجی وجود ندارد و حتی برخی شرکت‌های خارجی به‌دلیل اعتقاد به هوش و استعداد نیروی انسانی ایران تمایل بالایی برای سرمایه‌گذاری در ایران دارند.

شرکت‌های ایمیدرو بازوی اجرایی هستند

مهدی کرباسیان با اشاره به نقاط ضعف و قوت سازمان ایمیدرو افزود: در حال حاضر از سرمایه‌گذاری هزار میلیارد

توانمی پروژه‌های این سازمان تنها بدهی‌های آن باقی مانده و تمام آن واگذار شده است.

وی افزود: گرچه این سازمان با رایزنی و توصیه سازمان خصوصی‌سازی و وزارت اقتصاد توانست ۳ بازوی اجرایی خود یعنی شرکت ملی فولاد، شرکت تهیه و تولید و شرکت منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس را همچنان حفظ کند اما این شرکت‌ها سودآور نیستند بلکه در بخش عملیاتی همراه ایمیدرو خواهند بود. مساعدی در تولید این محصول و ایجاد ارزش افزوده

است. کرباسیان با بیان اینکه در یک سال گذشته طرح‌های زیادی فعال شدند، اضافه کرد: علاوه بر راهاندازی پروژه طلای زرشوران که هفته گذشته نخستین شمش طلای تولید از آن بهره‌برداری شد، پروژه سیمان ونزوئلا نیز فعال شده و راهاندازی آن در هفته‌های آینده از سوی معاون اول رییس‌جمهوری انجام خواهد شد. پروژه‌های زغال‌سنگ طیس، طرح خمردو، شورابه نمک قم، طرح پتاس و... از دیگر طرح‌هایی هستند که در یک سال گذشته از رکود چندین ساله بیرون آمده و آماده بهره‌برداری شده‌اند.

راه‌اندازی دبیرخانه طرح‌های فولادی

همچنین در این همایش محمدخان‌داداش‌پور، رییس شرکت ملی فولاد با اعلام این خبر که ۱۲ میلیون یورو از سوی شرکت ام‌سی‌سی‌سی فعال در طرح‌های فولادی به زودی به حساب سازمان خواهد آمد، تصریح کرد: ما در زمینه مکان‌یابی و مباحث زیرساختی مربوط به آب، گاز، برق و حمل‌ونقل طرح‌های فولادی مشکل داریم، از این‌رو پیشنهاد می‌شود که این شرکت به‌عنوان متولی فولاد کشور، دبیرخانه‌ای راه‌اندازی کند که اجرای طرح‌ها را بررسی و کنترل کرده و هر ساله گزارشی از اجرای پروژه‌های فولادی ارائه کند.

محدودیت پیمانکار

جمشید ملارحمان، معاون معدنی ایمیدرو نیز در ادامه این همایش با تأکید بر نقش محدودکننده پیمانکاری ضعیف در حوزه معادن، گفت: زمانی که یک سازمان توسعه‌ای تصمیم به اجرای یک پروژه مقیاس بزرگ در مدت زمان کوتاه می‌گیرد با محدودیت پیمانکار مواجه خواهد شد، چراکه حوزه پیمانکاری به اندازه کافی رشد نکرده است بنابراین سازمان‌های توسعه در اقتصاد کلان کشور نقش مؤثری ایفا می‌کنند تا کاستی‌های پیش رو در پروژه‌های بزرگ را برطرف کنند.

تأثیر افتتاح طرح‌ها در جامعه

عبدالرضا قاسمی، معاون مالی و اداری این سازمان هم در سخنانی به اهمیت تشکیل شورای آب و انرژی اشاره کرد و گفت: مشکلات مربوط به انرژی، آب و حمل‌ونقل یکی از چالش‌های آینده پیش‌روی توسعه معادن و صنایع وابسته است که تنها باید به صورت تیمی به آن پرداخته شود. از سوی دیگر هرچقدر طرح‌های در حال اجرا زودتر افتتاح شوند اثر مثبت خود را به تمام بخش‌های اقتصادی و اجتماعی جامعه منتقل خواهند کرد و این عاملی است که اهمیت برنامه‌ریزی و بهره‌وری نیروی انسانی را نشان می‌دهد.

نگاه مدیریتی در تمام بخش‌های معدن

وجیه‌ا، جعفری، رییس شرکت تهیه و تولید مواد معدنی نیز در این همایش با بیان اینکه نگاه مدیریتی در معادن باید در هر ۳ بخش آن یعنی اکتشاف، استخراج و فراوری صورت گیرد توضیح داد: هم‌اکنون اکتشافات ثبتي در حال مدیریت هستند که باید از فضای موجود در جهت توسعه اکتشافات تکمیلی استفاده کرد به‌طوری‌که در بخش استخراج، بیشتر جنبه تولید مدنظر قرار گیرد همچنین رویکرد به فراوری باید استفاده از فناوری‌های جدید باشد تا از این حوزه حداکثر بهره‌وری را داشته باشیم. بنابراین آنچه در شرکت تهیه و تولید مواد معدنی به جد پیگیری می‌شود کمک به تأمین مواد اولیه صنایع است، حال این مسئله ممکن است از طریق تجارت و واردات مواد اولیه یا اکتشافات در محدوده‌های جدید معدنی صورت گیرد.

اهمیت برنامه‌ریزی

امیر خرمی‌شاد، معاون برنامه‌ریزی هم برنامه‌ریزی در اجرای طرح‌ها را مهم دانسته و معتقد است: برنامه ششم سازمان در حال نهایی شدن است، درواقع این طرح‌ها در پایان هر سال برای اجرایی کردن پروژه‌ها در سال بعد ابلاغ خواهد شد. این مسئله به‌طور قطع در اشتغال و رونق اقتصادی تأثیرگذار خواهد بود، از سوی دیگر طرح جامع ایمنی و محیط‌زیست، موضوع دیگری است که در آینده برای جلب همکاری همه واحدها ابلاغ می‌شود تا مشکلات این زمینه مرتفع شود.

معجزه در اقتصاد

محمد هاشمی، استاندار تهران نیز در سخنانی ضمن اشاره به روند مثبت شدن رشد اقتصادی در کشور تأکید کرد: در حالی که سال گذشته رشد اقتصادی ایران منفی ۵/۶ بود، دولت یازدهم با استفاده از توانمندی نخبگان علاوه بر توقف تورم، مسیر مثبت شدن رشد اقتصادی را تسهیل کرد، به طوری که صندوق بین‌المللی پول رشد اقتصادی مثبت ۱/۵ درصد را برای سال ۹۳ در ایران پیش‌بینی کرده است. این عاملی است که کارشناسان بین‌المللی آن را یک معجزه می‌دانند. در واقع در سایه توان مدیریتی و استفاده از نیروهای متخصص، دولت توانست مدیریت بحران را در کشور اجرا کند. بنابراین اگر مذاکرات ایران با گروه ۵+۱ به نتیجه برسد ترسیم فضای پیش‌رو اقتصاد کشور را شکوفا خواهد کرد اما اگر به نتیجه نرسد نگاه مدیریتی با تکیه بر منابع داخلی و نیروی انسانی موفقیت ایران را رقم خواهد زد؛ اتفاقی که در یک سال اخیر رخ داده است.

مدیریت متمرکز راه حل برون رفت از مشکلات زیربنایی است

مهندس نعمت زاده در نشست با ۱۶ شرکت تولیدکننده سنگ آهن و کنسانتره سنگ آهن با تأکید بر ضرورت فعالیت این واحدها در تکمیل زنجیره تولید تا استحصال فولاد اظهار امیدواری کرد با فعالیت بیشتر کمبودها جبران شده و به اهداف تعیین شده نائل شویم.

به گزارش شساتا، وزیر صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر ضرورت تولید محصول نهایی فولاد گفت: خام فروشی مواد معدنی به خصوص سنگ آهن کشور را نیازمند گندله کرده است وی گفت:واحدهای تولیدکننده فولاد کشور با کمبود ۶ میلیون تن گندله مواجه هستند .

وزیرصنعت،معدن وتجارت تأکید کرد: در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی این وزارتخانه به دنبال جلوگیری از خام فروشی است. وی افزود: در تولید سنگ آهن و گندله و فولاد کنار گذاشتن استانداردهای سنتی و تولید محصول به شکل استانداردهای روز دنیا یک ضرورت است.

نعمت زاده تصریح کرد: می توان مانند سایر حوزه ها نظیر صنعت پتروشیمی، با تشکیل شرکتی واحد و مستقل گندله و سنگ آهن را در قالب یک مدیریت متمرکز تشکیل داد تا علاوه بر رفع مشکلات زیر بنایی نظیر آب، برق، گاز، جاده سرعت خوبی به پیشرفت های فیزیکی طرح بدهد.

نعمت زاده در ادامه افزود: پروژه های معدنی متعلق به اشخاص نیست بلکه به کل ملت ایران تعلق دارد و باید اشتغالزایی و سودآوری آن برای عموم مردم باشد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: واحدهای تولیدکننده سنگ آهن و گندله بزرگ نباید نگاه صرف به بانکها داشته باشند، آنها می توانند برای سرمایه گذاری از سرمایه داران، سهامداران و صندوق ها استفاده کنند. نعمت زاده افزود: هم اکنون شرکت های صنعتی و منطقه ویژه اقتصادی در کشور وجود دارد که ایمیدرو زیربنای لازم برای واحدهای صنعتی مستقر در آنها را تامین می کند و سرمایه گذاران می توانند از آن استفاده کنند.

وی در پایان افزود: اتمام طرح های نیمه تمام را به قوت پیگیری وبه دنبال اتمام آن هستیم وتلاش داریم موانع آنها را برطرف کنیم.

در ادامه این نشست شرکت های تولیدکننده کنسانتره سنگ آهن و فولاد ضمن ارائه گزارش پیشرفت فیزیکی و هزینه های انجام شده در خصوص طرح های خود مشکلات شان را با وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح کردند.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان: نرخ سیمان صادراتی و داخلی یکسان است

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان اعلام کرد: قیمت فروش سیمان در داخل کشور براساس مصوبات دولت و انجمن با قیمت صادرات آن یکسان است و هر تن سیمان پاکتی در کارخانه ۱۱۰ هزار تومان فروخته می شود.

به گزارش ایرنا عبدالرضا شیخان اظهار کرد: در ۵ ماه نخست امسال ۸ میلیون تن سیمان کلینکر صادر شده که بیش از ۵۵ درصد از این میزان صادرات به عراق صورت گرفته است.

وی با بیان اینکه بیش از ۵۵ درصد سیمان ایران به عراق و الباقی آذربایجان، افغانستان صادر می شود، گفت: کلینکر بیشتر به کشورهای حوزه خلیج فارس اخیرا هم به مصر و آفریقا صادر شده است. شیخان افزود: در ۵ ماه سال جاری حدود ۳۲ میلیون تن کلینکر و ۲۹/۵ میلیون تن سیمان تولید شد. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با بیان اینکه ۲۹/۵ میلیون تن سیمان ۲۳/۳میلیون تن به مصرف داخل می رسد، گفت: تولید سیمان مازاد بر نیاز کشور است و تولید بالاتر از تقاضا صورت می گیرد.

وی ادامه داد: اگر بخواهیم پروژه های ساختمانی را فعال تر کنیم صنعت سیمان تولیدی کشور پاسخگوی این امر خواهد بود. شیخان گفت: در ۵ ماه اخیر ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن سیمان و ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن کلینکر از ایران صادر شده است.

حرکت شتابان لوکوموتیو صنعت روی ریل ملی

۸۰ سال از نصب نخستین ریل در ایران گذشته و تنها ۱ هزار کیلومتر خط راه آهن در کشور کشیده شده است

به صرفه است و نباید به نیاز فعلی کشور برای بازسازی خطوط فرسوده ریلی به عنوان نیاز نهایی کشور به ریل توجه کنیم، حتی اندازه های ۱۸متر و ۲۲ متر یا ۷۰ متری ریل تولیدی هم مهم نیست زیرا در دنیا فناوری جدیدی برای پر کردن فاصله ریل ها به وجود آمده که از ایجاد صدا و تکان های شدید که خود باعث فرسودگی بیشتر ریل ها و قطارها می شود جلوگیری می کند. مسعود دانشمند اضافه می کند: برای فروش و عرضه ریل، بازار داخل و کشورهای منطقه کفایت می کند ما می توانیم به افغانستان، عراق و حتی به کشورهای آفریقایی ریل صادر کنیم.

کارشناسان چه می گویند؟

بهزاد مهرابی استاد دانشگاه و مشاور عالی سازمان تحقیقات فرآوری مواد معدنی با اشاره به اینکه فولاد مورد نیاز ساخت ریل باید ویژگی های خاصی داشته باشد و در مقابل انواع خوردنگی ها مقاوم باشد می گوید: فولادی موسوم به ST۵۵ است که چند سال پیش در ذوب آهن اصفهان اعلام کردند به فناوری تولید چنین آلیاژی دست پیدا کرده اند.

او ادامه می دهد: این فولاد در هر کارخانه فولادی قابل ساخت نیست کما اینکه در ایران تمام کارخانه های فولاد با هدف ساخت فولاد مورد نیاز ساختمان راهداندازی شده اند و تنها کارخانه ای که تولید فولاد با آلیاژهای مختلف در آن پیش بینی شده، فولاد یزد است که زیرساخت های لازم برای ساخت فولاد مورد نیاز ریل را داراست اما دلیل اینکه این کار به کارخانه ذوب آهن اصفهان واگذار شده را نمی دانم.

موسی الرضا ثروتی نماینده مردم بجنورد و عضو کمیسیون برنامه مجلس نیز درخصوص طرح ساخت ریل در جاجرم می گوید: با اینکه سال هاست در جاجرم پیش بینی های لازم برای تولید ریل در این شهر انجام شده با این حال اصفهانی ها پیش دستی کرده و جواز راه اندازی خط تولید ریل را گرفتند و از آنجا که در کشور فقط یک مجوز ساخت تولید ریل اجازه فعالیت خواهد داشت، به شکل عملی راه اندازی تولید ریل در جاجرم منتفی است. این اظهارنظر اگر چه از سوی مقامات استان خراسان شمالی و فرماندار جاجرم مسودر انتقاد قرار گرفت با این حال تولید ریل در جاجرم همچنان با ابهام روبرو است و خبر جدیدی در این باره به گوش نمی رسد. ضمن اینکه کارخانجات دیگر فولاد مایل به راه اندازی خط تولید ریل هستند و با این حساب می توان گفت، ظاهرا تولید ریل نه تنها غیراقتصادی نیست بلکه رقابت بر سر ایجاد چنین خط تولیدی بالاست. البته یک سوال باقی می ماند و آن این است که چرا فقط به یک کارخانه تولید ریل در کشور می توان مجوز داد؟

اینکه این کارخانه می تواند در تناژ قابل توجهی ریل تولید کند و این امر از نظر اقتصادی به نفع کشور است به این سوال که خطوط ریلی چه نقشی می توانند در حمل و نقل محصولات کارخانه فولاد اصفهان داشته باشند می گوید: این امر ربطی ندارد زیرا نهایت فولادی که در سال توسط راه آهن می تواند جابه جا شود ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تن است که با تناژ میلیونی تولید این کارخانه قابل قیاس نیست.

تاجران درد آشنا

اما همه کارشناسان و دست اندرکاران داشتن توجه به اقتصادی را در هدف های کوتاه مدت قبول ندارند، به خصوص آنان که در حوزه تجارت بیش از هرکس با کاستی ها و کمبودهای این بخش آشنا هستند. رییس کمیته حمل و نقل اتاق بازرگانی در این خصوص به صمت می گوید: ما به شدت به توسعه خطوط ریلی نیاز داریم و نمی توان این نیاز را کتمان کرد. وی می افزاید: در ایران ۵۵ درصد حمل و نقل کشور توسط بخش حمل و نقل ریلی انجام می گیرد و ۹۵ درصد دیگر توسط جاده ها و این به معنای آلودگی هوا و تصادفات بیشتر و افزایش هزینه تمام شده حمل و نقل به واسطه سوخت گران گازوئیل است. وی ادامه می دهد: یکی از زیرساخت های بخش معدن و صنایع معدنی، خطوط ریلی است چرا که جابجایی کانی های معدنی با کالاهای فرآوری شده از آن وزن بالایی دارند و حمل آن با کامیون افزایش شدید هزینه تمام شده را منجر می شود در حالی که ما نیازمند این هستیم که بار را از روی دوش جاده ها برداریم و از جاده ها استفاده بهتری بکنیم. وی ادامه می دهد: ساخت ریل در کشور

ما هم تمام نیازهای مان را در داخل کشور تولید کنیم، ضمن اینکه برای توسعه خطوط ریلی کشور فقط معطل تولید ریل نبودیم چون به راحتی می توانستیم آن را وارد کنیم؛ مسئله مهم آماده کردن زیرساخت های دیگر توسعه حمل و نقل ریلی است.

احرامیان می افزاید: اگر تأخیری در ساخت ریل تاکنون صورت گرفته به این دلیل است که در ریل سازی به فولاد با آلیاژ خاصی نیاز است و ما فناوری ساخت این آلیاژ را نداریم. وی در پاسخ به اینکه در تکمیل زنجیره ارزش افزوده سنگ آهن و فولاد، ایجاد صنایع پایین دستی نظیر ریل تا چه حد ضروری است می گوید: هدف، تولید کالایی ارزان تر از دیگر کشورها نیست چراکه ارزان تر تولید کردن همواره مزیت محسوب نمی شود و بسیاری از کشورها، ریل مورد نیاز خود را خریداری می کنند؛ آنچه که یک کالا را با ارزش می کند کیفیت و ضوابط تولید و عوامل تعیین کننده توجیه اقتصادی آن یعنی بازار است.

حرف دیگر فولادی ها

مدیرعامل کارخانه فولاد مبارکه نیز در گفت وگو با صمت معتقد است: ریل یکی از اقلام مهم و مورد نیاز کشور است که تاکنون در ایران تولید نمی شده و نیاز شدیدی به تولید آن داریم.

بهرام سبحانی ادامه می دهد: نه تنها در ایران که در هیچ کدام از کشورهای منطقه ریل تولید نمی شود و جا دارد که این کارخانه هر چه زودتر راه اندازی شود، چرا که برای بازسازی، نوسازی و نگهداری بهینه خطوط ریلی به تولید این محصول فولادی در کشور نیاز داریم. وی با اشاره به

نگاه هفته

نوسان فلزات پایه در هفته ای که گذشت

تمام صعودها و سقوط های آزاد

گروه معدن – قیمت فلزات پایه در بازارهای جهانی اگرچه از اواخر هفته گذشته رو به افزایش گذاشت، اما در اولین روزها از هفته جاری میلادی معاملات خود را با روند نزولی آغاز کرد که به تثبیت قیمت ها در بازار داخلی انجامید. کارشناسان معتقدند؛ این روند کاهش موقتی بوده و با توجه به پارامترهای موجود با افت و خیزهای مقطعی همچنان ادامه خواهد داشت، ولی بر آیند کل قیمت ها صعودی است و این مسیر روبه رشد می تواند ادامه بیابد.

بالا تکه داشتن آهن دشوار است

هفته گذشته نیز بازار سنگ آهن به روند رو به پایین خود ادامه داد. آخرین شاخص قیمت سنگ آهن خلوص ۶۲ درصد موسسه پلاتس ۴ دلار معادل ۵ درصد افت داشته و به ۸۳ دلار و ۷۵ سنت در هر تن خشک سی اف آر چین رسید. شاخص قیمت استیل ایندکس نیز ۸۳ دلار و ۶۰ سنت در هر تن خشک سی اف آر چین ثبت شده که کمتر از ۵ درصد ارزانتر از یک هفته قبل بود. این درحالیست که قیمت سنگ آهن در ۴ هفته اخیر ۱۲ درصد کاهش یافته است. افت قیمت فولاد در هفته گذشته باعث شد خریداران چینی بیش از گذشته از بازار سنگ آهن عقب نشینی کنند. قیمت بیلت در چین ۹

درآمد فراهم بوده و از این طریق ضمن درآمدزایی امکان تبدیل شدن به قطب تولید روی و سرب منطقه نیز وجود دارد. از طرف دیگر تقاضا برای سرب از طرف صنایع خودروسازی در آینده افزایش پیدا خواهد کرد. تحلیلگران معتقدند؛ در حال حاضر هیچ گونه نگرانی در رابطه با دسترسی به سرب یا تضمین در عرضه آن در آینده نزدیک وجود ندارد. علاوه بر این برای دسترسی به منابع موادی چون مس، کلسیم، سلنیوم و قلع نیز به سرب نیازمندیم و این درحالیست که می توان از سرب به صورت عناصر آلیاژی در ساخت باتری های سربی استفاده کرد. البته باید توجه داشت که اخیرا استفاده از سرب باتری های فرسوده نیز در این صنعت رواج یافته است.

آلومینیوم به سمت صعود می تازد

رشد ناگهانی قیمت آلومینیوم آن هم در این شرایط رکودی، موجب اعتراض بسیاری از معامله گران در سطح بازار آزاد شده است. به عقیده فعالان بازار با توجه به روند متفاوتی که این فلز نقره ای رنگ در بازار داخلی در پیش گرفته، به نظر می رسد طی هفته آینده این فلز افزایش قیمت بیشتری را تجربه کند. ضعف تولید این محصول و شرایط سخت آن در کنار افزایش قیمت ها به خصوص در بازارهای داخلی و برای تولیدکنندگان کوچک تر و صنایع پایین دستی موجب شده تا شاهد کاهش حجم تولید، افزایش قیمت تمام شده، جهش هزینه تولید، رشد بهای مواد اولیه و شرایط سخت و پیچیده تولید باشیم. تحلیلگران معتقدند افق بازار این فلز اساسی که مدت ها بود در یکنواختی بسر می برد در حال دگرگون شدن است. قیمت هر تن آلومینیوم در بورس لندن طی هفته های اخیر حول ۲ هزار دلار یعنی بالاترین میزان در ۷ ماه گذشته نوسان کرده و بازار این فلز اساسی اواخر ماه پیش وارد فاز رونق شده است، یعنی قیمت هر تن از آن به ۲۰ درصد بالاتر از پایین ترین میزان در سال جاری میلادی رسید. در این شرایط بازار آلومینیوم، شایعاتی منتشر شد مبنی بر اینکه در روش قیمت گذاری این فلز، ارز مبادله ای به ارز آزاد تغییر خواهد کرد. انتشار این خبر طی هفته اخیر موجب افزایش تقاضا و رشد نرخ فلز نقره ای در بورس کالا شد.

مس ۷ هزار دلار را رها نمی کند

در کنار نوسان نرخ ارز، اجرای سیاست های حمایتی اقتصادی در امریکا نیز باعث افزایش نسبی قیمت مس در بازارهای جهانی شد که این عامل در روند قیمت ها در بورس کالا تاثیر گذاشت. قیمت معاملات مس کاتد در بورس کالا طی هفته گذشته ۳۰۹۶ ریال افزایش داشته است. مدتی است که معامله گران از نوسان قیمت مس در بازارهای جهانی دچار سردرگمی شده اند. در بازار فیزیکی، تقاضا بهبود از خود نشان نمی دهد و مصرف کنندگان منتظر ثبات واقعی قیمت ها هستند. یکی از کارشناسان حوزه فلزات معتقد است؛ افت و خیز قیمت مس طی مدت اخیر آن هم در این شرایط رکودی نشان می دهد که تولیدکنندگان در گذشته افزایش نرخ را در بهای محصول تولیدی خود لحاظ کرده بودند که این نوسان های پی در پی موجب ضرر و زیان در معاملاتشان نشود. به همین دلیل بازار این فلز سرخ التهاب کمتری نسبت به سایر فلزات پایه داشته است. از سوی دیگر افزایش ارزش دلار در بازارهای جهانی، ثبات نسبی موجودی انبارها در بورس فلزات لندن طی چند روز اخیر، افزایش محدود قیمت مس در بورس، نوسان قیمت نفت و تاثیر آن بر هزینه مهم ترین رخدادهای موثر بر قیمت مس در روزهای اخیر محسوب می شود. با توجه به این شرایط ادامه نوسان نزدیک به ۷ هزار دلار برای قیمت مس در بازارهای جهانی قابل پیش بینی است.

در نشست فوق‌العاده دولت درباره برنج تصویب شد

خرید توافقی جایگزین خرید تضمینی

کشاورزی در کنار کشاورزان عزیز خواهد

بود بیان کرد: همه دستگاه‌های دولتی از این تاریخ و هم‌زمان با عرضه برنج داخلی در بازار، استانداران استان‌های شمالی از جمله مازندران و گیلان در خصوص بازار راکد فروش محصول برنج کشاورزان هم‌زمان با برداشت و اجبار کشاورزان به فروش محصولات‌شان به قیمت نازل به واسطه‌ها، هیات دولت ماموریتی را به این معاونت برای خرید توافقی برنج از کشاورزان واگذار کرد که در جلسه فوق‌العاده خرید توافقی برنج از شالیکاران شمال کشور تصویب شد. نوبخت در این خصوص تاکید کرد خرید توافقی برنج از کشاورزان به گونه‌ای ساماندهی شود که برنجی که به‌دست مصرف‌کنندگان می‌رسد با قیمت بالا نباشد و کشاورزان نیز مجبور به فروش محصول‌شان با قیمت پایین به واسطه‌ها نشوند.

ممنوعیت بر برنج وارداتی!

نوبخت با اشاره به مصوبات جلسه ویژه دولت که به منظور تصویب خرید توافقی برنج از شالیکاران شمال کشور بر گزار شده بود، گفت: همه دستگاه‌های دولتی از این تاریخ و هم‌زمان با عرضه برنج داخلی در بازار، خرید برنج وارداتی را باید متوقف کنند.

سازمان تعاون روستایی مامور شد

نوبخت افزود: مقرر شد سازمان تعاون روستایی به خرید توافقی برنج از کشاورزان اقدام کند و شرکت بازرگانی دولتی نیز از عرضه برنج وارداتی در بازار خودداری و جلوگیری کند. تا زمانی که برنج داخلی در بازار عرضه می‌شود، برنج وارداتی توزیع نخواهد شد تا بازار به طور مناسب محصول داخلی را به‌دست مصرف‌کنندگان برساند.

وی گفت: بااین تصمیم محصول کشاورزان با قیمت توافقی خریداری و حاصل دسترنج آنها از طریق دولت به فروش می‌رسد. نوبخت با بیان اینکه دولت با حمایت از بخش

«امسال صادرات غیرنفتی

دانست. این خوش‌بینی‌ها تنها معطوف به این فرد و این موضوع نمی‌شود، بلکه بارقه امید فضای اقتصاد کشور را پر کرده و با تدابیر اندیشیده شده، همه منتظر اتفاقات خوب‌اند به خصوص اینکه مذاکرات ۵+۱ طعم و بوی دیگری به خود گرفته است و رفع کامل تحریم‌ها بستگی به نتیجه مذاکرات ژنو دارد. گفت‌وگوی صمت با اسدالله عسگر اولادی در خصوص وضعیت صادرات ایران را در ادامه می‌خوانید.

● ارزیابی شما از وضعیت صادرات کشور تاکنون چگونه است؟

براساس آمار، در ۵ماه نخست امسال ۱۵ درصد رشد ارزشی در صادرات داشتیم که اگر بره‌مین روال پیش رویم صادرات حدود ۴۲ میلیارد دلاری سال ۹۲، به ۵۰ میلیارد دلار در سال ۹۳ خواهد رسید. پس موفق هستیم و در واقع با دوهزار بنگاه صادرکننده کشور توانستیم تحریم‌ها را دور بزیم و با وجود تحریم‌ها به رشد برسیم. از همین جا به غرب پیغام می‌دهم که این رفتار شما فایده‌ای ندارد و تحریم‌ها نتیجه نداد. بس است؛ اخلاقتان را عوض کنید و به جای اینکه با ما خصومت کنید، راه رفافت را پیش بگیرید.

● پیش‌بینی شما از آینده چیست؟

از دیدگاه من در ۷ماه بعدی اگر کوشش کنیم می‌توانیم به رشد بالایی برسیم. در واقع با تدابیر رییس‌جمهوری و سیاستی که شورای عالی صادرات زیر نظر دکتر جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری ارائه می‌دهند، می‌توان صادرات غیرنفتی کشور را از مرز ۵۰میلیارد دلار گذراند و به رشد ۲۰ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل رساند.

● با توجه به اینکه عمده کشورهای هدف، کشورهای همسایه هستند، برنامه‌ای هم برای گسترش بازارهای بین‌المللی دارید؟

کشورهای همسایه راه ترانزیتی ما به کشورهای دیگر هستند. مثلا شاید با امارات صادرات و واردات سنگینی داشته باشیم اما این حجم برای این کشور نیست، امارات که ۱۶ میلیارد دلار کالا مورد مصرفش نیست تا از ما خرید کند. بنابراین یک کشور واسط برای ما خواهد بود. در واقع دیگر همسایه‌ها نیز برای ما واسط هستند، ما کالاها را از عراق به مصر، اردن، سوریه و لبنان صادر می‌کنیم.

دلیل اینکه عمده ارتباط تجاری ما با همسایه‌ها صورت می‌گیرد، تحریم بانکی است که نمی‌توانیم ارتباط مستقیم با کشورهای اروپایی و دیگر کشورهای جهان داشته باشیم. می‌توانیم روی کشورهای همسایه مانند امارات، افغانستان، عراق، ترکیه و ترکمنستان حساب باز می‌کنیم چون نقل و انتقال پول را از در تحریم‌ها از این طرق دور می‌زیم.

● چه زمانی پای کشورهای اروپایی به ایران باز می‌شود؟

اگر مذاکرات به نتیجه برسد قطعلا فضا تغییر می‌کند. درحال حاضر هم راه صادرات به اروپا بسته نیست بلکه کمی محدود است و در واقع پول صادرات به اروپا را نمی‌توانیم به کشور بیاوریم. بنابراین از نظر مقررات مشکلی درخصوص صادرات به اروپا نداریم حتی صادرات به کانادا هم باز است اما پول را نمی‌توان وارد کشور کرد. اگر تحریم‌های بانکی حل نشود قطعلا روابط با تمام دنیا گسترش می‌یابد. با تدابیری که وزیر امور خارجه به کار خواهد گرفت، تا زمستان خبرهای خوشی خواهیم داشت.

● اینکه مبادلات کشور براساس واحد پولی طرفین انجام می‌گیرد، مثبت است؟

در مورد ایران و روسیه مقدماتی در این خصوص فراهم شده است که اگر به این سمت برویم به سمت تهاوت رفته‌ایم. این امر در بلندمدت به نفع ایران نیست اما در کوتاه مدت ناچار به انجام آن هستیم. به عنوان نمونه تجارت با عراق اگر براساس دینار و ریال باشد کار آسانی برای ما نخواهد بود و در واقع حالت تهاوت پیدا می‌کند؛ روندی که قبل از انقلاب با کشورهای اروپای شرقی داشتیم. تجارت با واحد پول ملی طرفین به دلیل بداخلاقی‌های غرب در خصوص دلار و یورو است که در غیر این صورت نیازی به این کار نیست. به دلیل تحریم‌های بانکی مجبوریم که این امر از منظر اقتصاد آزاد بین‌المللی به نفع ما نیست.

چهره‌ها و نظر‌ها

روسیه بازار مطلوب پسته ایران است

محمدحسن شمس‌فرد

رییس اتحادیه به صادرکنندگان پسته

با مسائل پیش آمده در روسیه و درخواست این کشور برای واردات مواد غذایی و محصولات کشاورزی از ایران، پسته نیز می‌تواند محصولی باشد که شاهد رشد صادرات در این محصول باشیم. صادرات پسته به کشور روسیه در سال‌های گذشته صورت می‌گرفت؛ اما رقیب ایران در بازار روسیه امریکا است که با توجه به اعمال تحریم از جانب امریکا ایران از شانس بیشتری برای تصاحب بازار روسیه برخوردار است و احتمال افزایش صادرات پسته به روسیه نیز وجود دارد. پسته امسال از اواخر اردیبهشت برداشت می‌شود و به احتمال قوی برداشت خوبی خواهیم داشت، اما باید این نکته را در نظر گرفت که بیشتر باغات پسته با آب چاه آبیاری می‌شود که هر ساله به منظور دستیابی به آب بیشتر چاه‌ها را دوباره حفر می‌کنند که این کار موجب شوری آبی می‌شود. بنابراین باید برای رشد صادراتی این محصول به روسیه بیش از پیش کیفیت را بالا برد.

از سوی دیگر، پسته خرید تضمینی ندارد، چرا که قیمتی که دولت برای خرید تضمینی پسته باید بپردازد برایش به‌صرفه نیست و بالاست، به همین خاطر پسته خرید تضمینی ندارد. همچنین جلوگیری از افزایش قیمت پسته موجب جذب بیشتر مشتری‌های خارجی می‌شود، بنابراین با توجه به اینکه پسته ایران مشتریان خوبی در سرتاسر دنیا دارد با عرضه آن به قیمت مناسب می‌توان از صادرات این محصول حمایت کرد.

توصیه‌هایی برای معامله با روس‌ها

مسعود دانشمند

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران

در معامله با روس‌ها باید دقت زیادی کنیم و حافظه تاریخی خود را در ارتباطات تجاری و سیاسی با روسیه از دست ندهیم. برای افزایش صادرات محصولات کشاورزی به روسیه باید بهره‌وری تولید و آب را در کشاورزی بالا ببریم. این موضوع که به دلیل بحران آب از صادرات محصولات کشاورزی جلوگیری کنیم دلیل منطقی نیست و باید سیستم آبرسانی را تغییر دهیم، چراکه سیستم فعلی کشاورزی با توجه به مقدار آبی که به آن تعلق می‌گیرد، بهره‌وری پایینی دارد بنابراین وزارت جهاد کشاورزی باید کمک کند اکنون که بازار بالقوه به وجود آمده سیستم آبیاری کشاورزی عوض شود.

از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین مزیت‌های بازار محصولات کشاورزی که در روسیه برای ما به وجود آمده این است که فصل سرمای آنها مقارن با فصل میوه‌دهی باغات جنوب ایران است و فرصت بسیار خوبی برای ما به‌وجود خواهد آمد. در رابطه با مبادلات ایران و روسیه، همکاری در زمینه‌های صنایع، خودرو و لوازم خانگی امکان‌پذیر است، هرچند روس‌ها به اندازه ژاپن و کره در این صنایع پیشرفته نیستند اما زمینه‌های همکاری مشترک وجود دارد. همچنین بهبود حمل‌ونقل بین ایران و روسیه یکی از مهم‌ترین اقداماتی است که باید انجام شود. مسیر حمل‌ونقلی ایران و روسیه مسیر استراتژیک ترانزیت کالا از اروپا به شرق دور است و می‌توان از این ظرفیت برای گسترش روابط تجاری به نحو احسن استفاده کرد.

خبر

فرصت جایگزینی ایران با خارج‌شدگان از عراق

معاون توسعه خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خوزستان با بیان اینکه با برنامه‌ریزی دقیق و سعی و تلاش رایزان در ارائه‌اطلاعات درست و کلیدی از کشورهای محل ماموریت خود می‌تواند به رسیدن به این حجم صادرات غیر نفتی امیدوار بود، اظهار کرد: فرصتی طلایی برای واحدهای تولیدی صادرات‌گرا و صادرکنندگان استان به وجود آمده تا از ظرفیت‌های خالی‌بیشترین استفاده را برده و برای تامین نیازهای استان‌های جنوبی جایگزین صادرکنندگان کشورهایی که از عراق خارج شده‌اند، شوند. یونس حسین‌نژادیان، در گفت‌وگو با پانا،عنوان کرد: با توجه به مسائلی که اخیرا در عراق ایجاد شده و مشکلاتی که در مرزهای غربی این کشور به وجود آمده، فرصتی طلایی برای واحدهای تولیدی صادرات‌گرا و صادرکنندگان استان به‌وجود آمده تا از ظرفیت‌های خالی‌بیشترین استفاده را برده و برای تامین نیازهای استان‌های جنوبی جایگزین صادرکنندگان کشورهایایی که عراق خارج شده‌اند، صادر کنندگان کشورهایی که عراق خارج شده‌اند، شوند. وی افزود: درخواست اتصال خط‌آهن شلمچه به بصره و شبانه‌روزی شدن ارائه خدمات توسط پایانه‌های مرزی شلمچه و چراه‌به از سوی طرف عراقی ارائه شد و از این هیات خواسته شد نسبت به حذف شرایط سخت گذشته و آسان‌سازی روند مبادلات اقدام شود.

امید یابانی- کارشناس صنعت: در کشور ما هر زمان شاهد طرح موضوعی هستیم که با جان مردم ارتباط دارد. یک روز موضوع گوشت‌های الوده مطرح می‌شود، روزی درباره آلودگی آب‌های معدنی خبرهایی منتشر می‌شود، روزی دیگر شاهد طرح موضوع آلودگی‌های حاصل از پارازیت‌های ماهواره و موبایل هستیم و... اما اغلب این موضوعات بدون آنکه به نتیجه مشخصی منجر شود به فراموشی سپرده می‌شود بدون آنکه به نگرانی‌های مردم درباره این موضوعات توضیح قانع‌کننده‌ای داده شود. در مورد این مسائل مردم به هیچ‌ن نتیجه قانع‌کننده‌ای نرسیدند و تنها موجی از خبررسانی از منابع مبهم مطرح شده و مسئولان قول پیگیری و رسیدگی داده‌اند و موضوع خیلی زود فراموش شده است. مصداق بازار این گونه اطلاع‌رسانی‌های ناقص و جهت‌دار که هیچ کس را قانع نکرد موضوع گوشت‌های الوده بود. مردم به خوبی ماجرای گوشت‌های الوده را که حدود یک دهه پیش مطرح شده بود به یاد دارند که به هیچ نتیجه‌ای نرسید و فراموش شد. موضوعی که تنها دلیل طرح آن، باج‌خواهی برخی افراد بود و نه چیز دیگر؛ اما موجی از نگرانی را در بین مردم ایجاد کرد و منجر به ضرر و زیان فراوان به تولیدکنندگان صنایع غذایی شد. خیلی زود همان افرادی که به دنبال باج‌خواهی از این موضوع بودند آن را پنهان کردند. در مورد این موضوع و سایر موضوعات مشابه که هر کدام در مقطعی مطرح شده بود کسی قانع نشده چرا که تنها یک موج رسانه‌ای در مورد این مسائل مطرح شده و خیلی زود به با یگانی سپرده شده است. آخرین نمونه از این دست وقایع، شایعه ضرر پالم در لبنیات مصرفی مردم بود که خیلی زود دهان به دهان گشت و موجبات نگرانی مردم را فراهم ساخت و مثل همیشه مسئول مربوطه از جمله وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قول پیگیری آن را دادند اما هیچ پاسخ قانع‌کننده‌ای به مردم داده نشد. گفته می‌شود لبنیات تولیدی تمام شرکت‌های دارای پالم نبوده و تنها برخی شرکت‌ها پالم استفاده می‌کردند و اساساً اینکه آیا پالم به طور کلی مضر است یا حجم و میزان استفاده از آن، مگر نه این است که میزان مصرف آن در برخی لبنیات با استانداردهای تعریف شده بدون اشکال است پس این همه هیاهو برای چه بوده؟ از سوی دیگر با گذشت مدتی از اعلام مسئولان در این رابطه سخنگوی قوه قضائیه اعلام می‌کند هنوز شکایتی در این رابطه از حوزه بهداشت دریافت نکرده‌اند که بلافاصله مسئولان دست به کار شده و اعلام شکایت می‌کنند. این چه منطقی است که قبل شکایت و صدور حکم موضوع باید رسانه‌ای بشود و موجبات نگرانی و نرجهش مردم را به بار آورد. در حالی که این موضوع با سلامتی مردم ارتباط دارد و مردم حق دارند بدانند اگر واقعا این روغن مضر استفاده شده، کدام شرکت‌ها در تولیدات خود از روغن گیاهی مضر پالم استفاده کرده‌اند و مسئولان وزارت بهداشت موظف به اطلاع‌رسانی شفاف در این باره هستند تا مردم از محصولات آن شرکت‌ها خریداری نکنند. در حالی که نبود اطلاع‌رسانی شفاف در این باره موجب وارد آمدن زیان‌های فراوان به صاحبان صنایع به‌ویژه تولیدکنندگانی شده که تولید را در مسیر صحیح انجام داده‌اند. قطعاً دود این وضعیت به چشم کارخانه‌داری می‌رود که از روغن پالم استفاده نکرده‌اند اما در مظان اتهام قرار دارند چرا که مردم نمی‌دانند کدام شرکت‌ها این کار خطا را انجام داده‌اند. در حقیقت، پنهان کردن نام شرکت‌های متخلف شرکت‌های را که کار خود را به درستی انجام داده‌اند دچار خسران و زیان کرده چرا که وزارت بهداشت در این مورد همه را به یک چوب رانده و نه تنها حق مردم در دانستن نام شرکت‌های متخلف را نادیده گرفته، بلکه موجب متضرر شدن سایر شرکت‌ها شده و حالا هر چه قدر هم بگویند که محصول ما سالم و دارای استاندارد مورد تایید است کسی حرفشان را باور نمی‌کند. بدین ترتیب سرمایه‌گذارانی که سعی کرده‌اند از شیوه صحیح برای تولید استفاده کنند و بهداشت و سلامت مردم را در نظر گرفته‌اند دچار زیان شده‌اند. از سوی دیگر این پرسش در ذهن ایجاد می‌شود که مسئولان محترم که بالاخره همگی آنها هم در این دولت مسئولیت نگرفته‌اند و در زمان دولت قبل هم بعضاً مسئولیت داشته‌اند چرا در سال‌های گذشته در قبال این تخلف سکوت کرده‌اند؟ مسئولان سازمان استاندارد و سایر سازمان‌های مرتبط چطور؟ قطعاً تولیدات لبنی پیش از این به تایید سازمان استاندارد رسیده و با تاییدیه استاندارد به بازار عرضه می‌شود. اگر این لبنیات با میزان روغن پالم غیر استاندارد تهیه شده چرا سازمان استاندارد پیش از این آنها را تایید کرده و چرا اکنون به‌طور ناگهانی این موضوع مطرح می‌شود؟ آیا بازار هم مانند موضوع گوشت‌های الوده، دست‌های پنهانی در کار است؟ این رسم بدی است که متأسفانه در کشور ما که مسئولان باید بیش از سایر جوامع به ارزش‌های اسلامی و انسانی پایبند باشند، اتهامی که هنوز تایید نشده رسانه‌ای می‌شود و پس از آنکه رسانه‌ها به آن می‌پردازند به فراموشی سپرده می‌شود و به گونه‌ای احساسی با این مسائل برخورد می‌شود. انتظار می‌رفت حالا که اطلاع‌رسانی در مورد این موضوع تا این حد در صورت گرفته، لااقل این اطلاع‌رسانی به شیوه صحیح باشد و شرکت‌های متخلف، به‌طور شفاف به مردم معرفی شوند تا هم نگرانی مردم از این موضوع که مستقیماً با سلامتی آنها ارتباط دارد کاهش یابد و هم شرکت‌هایی که در مسیر صحیح حرکت کرده و تولیدات سالمی را عرضه کرده‌اند بیش از این متضرر نشوند و عدالت در برخورد با متخلفان رعایت شود؛ البته اگر این موضوع هم مثل موضوعات مشابه به با یگانی سپرده شود تا شبیه دخالت دست‌های پنهان در نبود اطلاع‌رسانی به مردم درباره این موضوع ایجاد شود. فراموش نکنیم که طرح چنین مسائل تایید ننداده‌ای در رسانه‌ها که حتی در صورت واقعیت داشتن نیز دامان برخی از تولیدکنندگان از آن میراست و تنها برخی شرکت‌ها در آن دخیل هستند خسارت‌های عمده‌ای نه فقط به شرکت‌های خاص، بلکه به چرخه تولید داخلی که بارها بر اهمیت آن تاکید شده و صادرات وارد می‌سازد.

صمت، افزایش قیمت لبنیات را بررسی می‌کند

بحران‌های پی‌درپی نفس لبنیات را گرفته‌است

بهداشت و اعلام نام تولیدکننده‌های مسود نظر، بار دیگر بحران به این صنف بازگشت. بی‌اعتمادی مردم به تمام تولیدات لبنی سبب شد که هر روز از تعداد مصرف‌کننده‌ها کاسته شود تا جایی که تعداد زیادی از تولیدکننده‌های این صنف با ضررهای میلیاردي دست و پنجه نرم کردند. تغییر نگاه جامعه به یکی از اصلی‌ترین محصولات خوراکی باعث شد مسئولان برای بازگشت آرامش به جامعه در مصاحبه‌هایشان توضیحات تکمیلی در رابطه با قانونی بودن چربی پالم انجام دهند، به‌طوری‌که ادامه این روند تا حدودی بحران پالم را کم کرد.

ناهماهنگی قیمت محصولات با هزینه تولید

با این اوصاف، موج مشکلات صنف لبنیات در طول عماه اخیر که پی‌درپی به راه می‌افتاد، اجازه نداد که متولیان این صنف بتوانند قیمت تولیدات‌شان را افزایش دهند. نوسان در فروش محصولات و مشکلات دولتی از جمله این موارد بود. حالا اما بار دیگر بحث افزایش قیمت محصولات لبنی مطرح شده است. تولیدکننده‌ها معتقدند که هزینه تولیدات‌شان با قیمت فروش، هماهنگی ندارد و در حقیقت این رقم‌ها غیرواقعی است. مشکل اصلی هم به یارانه‌هایی برمی‌گردد که هنوز تکلیف‌شان روشن نیست. اینکه آیا قرار است این یارانه‌ها به تولیدکننده‌ها اختصاص داده شود یا مصرف‌کننده‌ها. در این صورت تولیدکننده‌ها افزایش قیمت محصولات لبنی را با استفاده از یارانه‌هایشان جبران خواهند کرد. می‌توان این گونه گفت که داستان‌های یک ساله یا بهتر است بگوییم چند ساله لبنیات همچنان ادامه دارد. در ادامه گفت‌وگویی انجام داده‌ایم با سلطانی، رئیس اتحادیه دامداری کشور که از مشکلات تولیدکننده‌ها و کاهش قیمت خرید شیر خام می‌گوید.

شرکت پگاه یکی از آن کارخانه‌هایی بود که نامش در شبکه‌های ارتباطی اینترنتی به عنوان کارخانه متخلف مطرح شد. کارخانه‌ای که سال‌های زیادی سابقه تولید محصولات لبنی دارد و انتشار این خبر تا حد زیادی بر تولیداتش تاثیر گذاشت. روزهایی که تب ماجرای پالم مطرح شد، بارها از سوی مسئولان این کارخانه درخواست شد وزارت بهداشت و درمان نام شرکت‌های متخلف را اعلام کند تا حداقل این شرکت از ضرر و زبانی که در طول یک هفته متحمل شد خلاص شود.

پگاه از اتهامات وارد شده میرا است

محمدامین حنیف‌پور مدیرعامل کارخانه شیر پگاه استان فارس در گفت‌وگو با صمت گفت: محصولات پگاه سالیان سال است که در کشور توزیع می‌شود و حتی توانسته است بازارهای جهانی از جمله عراق و مالزی را هم در دست بگیرد. ما بارها اعلام کردیم که پگاه از اتهامات وارد شده میرا است و هر نهاد مربوطه که وجود چربی پالم را تایید می‌کند، محصولات ما را آزمایش کند تا مردم مطمئن شوند کارخانه‌ای که سالیان سال است در خدمت مردم ایران بوده است هیچ وقت به ضرر سلامت مردم حرکت نمی‌کند.

شایعه‌ها اعتماد به لبنیات را کم کرده است

حسین چمنی مشاور انجمن صنایع لبنی ایران نیز در رابطه با مشکلات اخیر محصولات لبنی در گفت‌وگو با صمت اعلام کرد که بحران‌های پی‌درپی صنعت لبنیات سال‌هاست که مانع حرکت‌مان شده است. او گفت: تا پیش از این ماجرای وجود وایتکس در شیر و بعد از آن شایعه کم فروشی و در نهایت چربی پالم سبب شده است که اعتماد مردم به لبنیات تولید کشور کم شود. این در حالی است که دولت و رسانه‌ها باید با اطلاع‌رسانی کامل مشخص کنند که اعلام اخبار این‌چنینی تنها به سلامت مردم ضرر می‌رساند. همان‌طور که شیر اولین ماده غذایی است که نوزاد می‌خورد و به آن احتیاج دارد مابقی سنین هم به همان اندازه به این ماده الهی نیازمند هستند.

متعددی انجام دادند. کارخانه‌های متهم با ارائه مدارک در رابطه با قانونی بودن استفاده از پالم، تمام تلاششان را کردند که اولاً مصرف‌کننده‌های محصولاتشان را از دست ندهند و ثانیاً اثبات کنند که اخبار منتشر شده اشتباه است. بعد

موضوع، پشتیبان قانونی داشتیم. طبق قانون خرید تنظیمی محصولات کشاورزی که در سال ۶۸ تصویب شده است، نظام جامع دامپروری ماده ۲۶ و قانون افزایش بهره‌برداری ماده ۳۲، بر دولت تکلیف شده که باید تعیین قیمت محصولات ما تنظیمی باشد. بعد از تلاش‌هایمان که به ثمر نشست، نرم‌افزاری طراحی شد که همه پذیرفتند اگر قرار است برای شیر تعیین قیمت شود، باید نظر کارشناسان هم دخیل باشد. اگر قرار باشد این صنف حیات داشته باشد باید شیر به قیمت واقعی فروخته شود. البته این نکته را هم اضافه کنم که نظر کارشناسی ما تا حدی در این روند اثر دارد.

ممکن است رقم مشخصی از میزان ضرری که به دامدار وارد می‌شود را اعلام کنیم؟

متأسفانه چون در بازار تثبیت قیمت وجود ندارد نمی‌توانیم به صورت واضح رقمی را اعلام کنیم اما تنها کار مهمی که می‌توان انجام داد تا کمتر متضرر شویم، همان حمایت دولت است. علوفه یکی از همان حمایت‌هایی است که به آن اشاره کردم. متأسفانه در حال حاضر واردات از دست دولت در رفته است. علوفه‌ها را دلان و واسطه‌گرا وارد می‌کنند در نتیجه هر قیمتی که می‌خواهند روی آن می‌گذارند. اگر دولت بتواند این قیمت‌ها را تثبیت کند تا حد زیادی از مشکلات ما کم می‌شود.

خروجی. تولیدکننده در ابتدا هزینه‌های تولیدی‌اش از جمله قیمت دستمزد کارگر، هزینه‌های برق و آب و ... را محاسبه می‌کند و یک مقدار دیگر را به عنوان سود به محصولش افزوده و آن را وارد بازار می‌کند. اگر بتواند این کالا را با این شرایط به فروش برساند که هیچ، در غیر این صورت کالایش را در انبار ذخیره می‌کند تا بازار را تنظیم و عرضه و تقاضا را کنترل کند. اما کالای صنف ما شیر است که اگر ظرف یک روز به فروش نرسد، فاسد شده و عملاً از بین می‌رود. بر همین اساس اگر دامدار قبول می‌کند که شیر را با این قیمت بفروشد، از روی رضایت نیست؛ در حقیقت مجبور است و گرنه از گردونه حذف می‌شود.

کارشناسی شدن قیمت شیر تا پیش از این از سوی دولت بود اما حالا شما هم در جلسات تعیین قیمت حضور دارید. تا چه حد حضورتان تاثیرگذار بوده است؟

تا پیش از سال ۹۱ دولت به صورت خصوصی و پشت درهای بسته برای شیر قیمت تعیین می‌کرد. یعنی خودشان هزینه‌های تولید را محاسبه و در نهایت قیمت شیر را اعلام می‌کردند در نتیجه عملاً قیمت شیر واقعی نبود. اما خوشبختانه از سال ۹۱ جلساتی که با ستاد تنظیم بازار داشتیم توانستیم این موضوع را به دولت بقبولانیم که قیمت شیر باید کارشناسی شود. البته این نکته را هم باید بگوییم که برای این

می‌خواهد قیمت‌ها را طوری نگه دارد که مصرف‌کننده‌ها ضرر نکنند. این سیاست کاملاً بجاست و مردم حق دارند با قیمت متعادل خرید کنند اما نکته مهم اینجاست که طرف دیگر تولیدکننده‌ها هستند و نباید قیمت‌ها طوری تعیین شود که به ضرر تولیدکننده تمام شود.

دقیقاً قیمت شیر از سوی چه نهادی تعیین می‌شود؟ باید بر اساس ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری قیمت، محصولات به طور مشخص قیمت‌گذاری شود و بر اساس همان رقم، تولیدکننده کالایش را بفروشد. این را هم اضافه کنم که دولت باید حمایت‌گر باشد تا جایی که بر اساس قانون حتی اگر با افزایش قیمت، محصول در بازار فروخته نشد، دولت با هزینه خودش آن را بخرد و اجازه ندهد که تولیدکننده متضرر شود. تاکید من بر این است که اگر قرار است مصرف‌کننده راضی نگه داشته شود نباید به صنف تولیدکننده ضرر برسد.

پس رقمی که شما اعلام می‌کنید کارشناسی شده است. اما باز هم در نهایت از قیمت پیشنهادی شما کاسته می‌شود.

متأسفانه همیشه اینطور بوده است که دولت روی قیمت‌های کارشناسی شده، چانه‌زنی می‌کند. سال ۹۱ هم شیر کیلویی ۱۷۰۰ تومان بود که در نهایت مجبور شدیم با قیمت ۹۳۰ تومان موافقت کنیم. البته آن زمان چون از طریق دولت علوفه تأمین می‌شد مشکل زیادی متوجه‌مان نشد.

چطور می‌شود این مشکل را برطرف کرد؟ مشکل با مشخص شدن تکلیف یارانه حل می‌شود. ببینید از تولید تا مصرف، حلقه‌های زنجیرواری وجود دارد که همگی به هم مربوط هستند. یعنی تولید فرآوری می‌شود، توزیع می‌شود، در فروشگاه‌ها به فروش می‌رسد و در نهایت مردم مصرف می‌کنند. اگر حلقه اول که همان تولید است توسط دولت حمایت شود، چرخ همه حلقه‌های زنجیر به حرکت در می‌آید.

اما به هر حال به خاطر ویژگی، محصول باید فروخته شود.

شیر یک کالای استراتژیک است و در قانون هم اینطور پیش‌بینی شده است. دامدار مجبور است که محصولش را به هر قیمتی بفروشد. هر تولیدی یک ورودی دارد و یک

می‌نماید - افزایش قیمت شیر یکی از دغدغه‌هایی است که نه تنها دولت پانزدهم بلکه هر دو دولت احمدی نژاد هم درگیر آن بوده‌اند. مصرف بالای لبنیات در کشور اجازه افزایش قیمت را نمی‌دهد چرا که لبنیات و محصولات آن جزو آن دسته از محصولاتی هستند که هر روز میزان قابل توجهی مصرف کننده دارند. بر همین اساس دولت تاجایی که می‌تواند قیمت شیر خام را کاهش می‌دهد تا تغییر زیادی در قیمت تمام شده لبنیات نداشته باشد. حالا با شرایطی که هزینه تولید شیر خام افزایش پیدا کرده است، دامداران به دلیل شرایط نگهداری شیر مجبور به فروش آن با هر قیمتی هستند. صمت در گفت و گو با مهدی سلطانی، رئیس اتحادیه دامداران به توضیح این مشکلات پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

گفته می‌شود که قرار است قیمت محصولات لبنی افزایش پیدا کند. آیا امور دامداری و اتحادیه شما در افزایش قیمت دخیل است؟

من از این خبر اطلاع ندارم و ما نقشی هم در گران شدن یا نشدن محصولات لبنی نداریم.

اما گفته می‌شود که بالا رفتن قیمت شیر خام در این مسئله تاثیرگذار است.

ببینید، بر اساس کارشناسی معاونت امور دامی قیمت شیر خام ۱۵۲۰ تومان است اما وزارت جهاد کشاورزی برای تنظیم بازار و ثابت نگه داشتن قیمت‌ها تمام تلاشش را کرد و موفق شد این رقم را به ۱۴۴۰ تومان برساند اما اینجابه بعد اتحادیه دامداران هیچ نقشی در تعیین قیمت‌ها ندارد. اینطور که شما می‌گویید دولت نزدیک به ۱۰۰ تومان از قیمت مصوب شما را کاهش داده است. این رقم در میزان گسترده تولید شیر رقم قابل توجهی می‌شود.

بله. این رقم حاشیه سود را کم می‌کند و دامداران مجبور هستند با رقم پایین محصول‌شان را بفروشند. این صنف هم به گونه‌ای است که هیچ راهی برای تغییر کارببری وجود ندارد و همه دامداران مجبور هستند با شرایط موجود بسازند و منتظر حمایت دولت باشند.

دلیل اصرار دولت برای پایین نگه داشتن قیمت چیست؟

به هر حال در همه خرید و فروش‌ها، یک طرف مصرف‌کننده است و یک طرف تولیدکننده. دولت

گزارش، گفت‌وگو، بین‌الملل، نمایشگاه، توسعه و آینه

نمایشگاه، ابزاری برای توسعهٔ تجارت

زنان کارآفرین از کره مریش نیامده‌اند

فولاد روی امواج دریا

شنبه ۲۲ شهریور ۱۳۹۳ - ۱۷ ذی‌القعدة ۱۴۳۵ - ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۴

بازگشت ایرانیان خارج از کشور؛ ضرورت‌ها و الزام‌ها

ایرنا- تسهیل بازگشت ایرانیان خارج از کشور و بهره‌گیری از توانمندی‌های علمی و تخصصی آنها در راستای توسعه و پیشرفت کشور ضرورتی اجتناب ناپذیر است؛ مسئله‌ای که تنها با همکاری هر ۳ قوه امکان‌پذیر است.

دانشمند برگزیده سال در رشته شیمی، مدیر ارشدناسا، کارشناس برجسته فناوری اطلاعات، فعال اقتصادی مطرح و بزرگ در زمینه رایانه، موسیقدان برجسته، بزرگترین جراح مغز و اعصاب جهان، برترین زن دانشمند ریاضی و هزاران نمونه مشابه دیگر، بخشی از چند میلیون ایرانی هستند که در گذشته‌های دور یا نزدیک به دلایل متعدد جلای وطن کرده و مشکلات مهاجرت را به جان خریدند و بعد از گذراندن مدارج علمی بالا در عرصه‌های مختلف دانشگاهی، فنی و اقتصادی اکنون به فرد سرآمدی در رشته خود تبدیل شده‌اند.

بیشتر هموطنان رغبتی به برگشت به کشور یا فعالیت مقطعی در زادگاه خویش ندارند. به راستی چرا بسیاری از این افراد از بازگشت به کشورشان سرباز می‌زنند؟ بسیاری از این افراد می‌ترسند در بدو ورود به ایران با مشکلاتی رو به رو شوند یا اینکه اگر در ابتدا با مشکلی در ایران رو به رو نشوند از ادامه کار در حوزه تخصصی خود به دلیل نبود قوانین متناسب یا حتی برخی مصلحت اندیشی‌ها جلوگیری شود.

▣ ظرفیت‌های ایرانیان خارج از کشور

موضوعی که چند سالی است مورد توجه مقام‌های دولتی و سازمان‌های مختلف قرار گرفته است، جلب نظر و اعتماد ایرانیانی است که در خارج از کشور زندگی می‌کنند؛ کسانی که تبحری را کسب کرده‌اند و به عبارتی در کسوت نجبی، مشغول انجام فعالیت‌ی هستند که کمترین منافعی را به کشور و هم وطنانش می‌رسانند.

برآوردهای مختلف نهادهای رسمی و غیررسمی حاکی از آن است که ایرانیان در سراسر جهان، از یک تا ۴ هزار میلیارد دلار سرمایه در اختیار دارند؛ سرمایه‌ای که

در کنار سرمایه معنوی حاصل از تلاش علمی و اجتماعی آنها، به طور قطع قابل اندازه‌گیری نیست. اما اگر بخواهیم در مورد بزرگی این مبلغ مقایسه‌ای انجام دهیم، باید بگوییم این حجم وسیع از دارایی‌ها، تا ده‌ها برابر بودجه سالانه کشورمان برآورد می‌شود.

گفته می‌شود بیش از صدها موسسه علمی، فرهنگی و اقتصادی فعال به نام ایرانیان مقیم خارج کشور ثبت شده است. در این موسسه‌ها عناصر نخبه‌ای حضور دارند که خدماتی را به مردم ارائه می‌کنند.

ایرانیان بسیاری از چهره‌های علمی معتبر جهان در مراکز علمی و در رشته‌های گوناگون را تشکیل می‌دهند که شهرت جهانی دارند و بی‌گمان می‌توانند در شرایط کنونی که کشور در مسیر پیشرفت و ترقی و خدمت به مردم قرار دارد به کمک بیایند و در خدمت به مردم و پیشرفت کشور سهیم باشند.

بررسی اجمالی تارنماهای مربوط به‌نخبگان ایرانی در خارج از کشور- به عنوان نمونه وب سایت (topiranian.com) - نشان می‌دهد که فقط در ایالات متحده امریکا، کانادا، اروپا و دیگر نقاط جهان، چند صد ایرانی دارای درجه استاد کامل (پروفسور) ثبت شده است.

▣ ضرورت توجه به ایرانیان خارج از کشور

به نظر کارشناسان مسائل سیاسی و اقتصادی، دولت باید با ارتباط منطقی با ایرانیان خارج از کشور زمینه‌های همکاری بیشتر این گروه از هموطنان‌مان را مهیا

نقش و جایگاه شور ای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور

چند سالی است که شورای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور مسئول و متولی بررسی و تسهیل شرایط برای ایرانیان در خارج و ورود آنها به کشور شده است. مرکز امور ایرانیان خارج از کشور، در تابستان ۱۳۷۰ با عنوان «امور متخصصان»، ابتدا در دفتر نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد در نیویورک تشکیل شد و مرجع ارتباط با ایرانیان خارج از کشور قرار گرفت. پس از آن، امور متخصصان از مرداد ۱۳۷۳ تا اواخر سال ۱۳۷۵ زیر نظر شورای مشاوران وزیر امور خارجه و از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ زیر نظر معاونت آموزش این وزارتخانه فعالیت می‌کرد. در سال ۱۳۷۹ هیات دولت طرح ابتدایی تأسیس آنچه امروز به آن شورای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور اطلاق می‌شود، را پذیرفت و امور دبیرخانه آن را به وزارت امور خارجه واگذار کرد. این مرکز با موافقت وزیر امور خارجه وقت طرح «ستاد امور ایرانیان خارج از کشور» را به ریاست‌جمهوری ارائه کرد و پس از طرح و بررسی در کمیسیون سیاسی دولت، در سال ۱۳۸۲ و براساس پیشنهاد وزارت امور خارجه و به استناد اصل یکصد و سی وهشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ریاست آن بر عهده رئیس‌جمهوری و دبیرخانه آن وزیر امور خارجه تعیین شد. در حال حاضر ریاست «شورای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور» برعهده رئیس‌جمهوری است و «محمد شریعتمداری» معاون اجرایی رئیس‌جمهوری، جانشین او در شورای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور است و «سیدجواد قوام‌شهبیدی» دبیر کلی این شورا را عهده‌دار است. دیگر اعضای این شورا نیز عبارتند از: وزیر امور خارجه، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزیر اطلاعات، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر آموزش و پرورش، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، وزیر کار، رفاه و امور اجتماعی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری، رئیس سازمان صداوسیما، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، رئیس مرکز مشارکت امور زنان نهاد ریاست‌جمهوری و فراکسیون امور ایرانیان خارج از کشور مجلس شورای اسلامی.

ششورا به منظور دسته‌بندی و تقسیم موضوعی مسائلم مربوط به ایرانیان خارج از کشور و دستییابی به نظرات کارشناسی و مشارکت همه دستگاه‌های مسئول، کارگروه‌های هتگانه تخصصی را تشکیل داده که شامل کارگروه‌های کنسولی، همکاری‌های علمی و آموزشی، اقتصادی و بازرگانی، فرهنگی و رسانه‌ای، علوم و فناوری‌های نوین، حقوقی - قضایی و دین و اندیشه است.

طبق آیین‌نامه اجرایی شورای‌عالی امور ایرانیان خارج از کشور مصوب هیات وزیران در سال ۱۳۸۳ وظایف شورای عالی به این شرح است: بررسی و تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های کلان در ارتباط با ایرانیان خارج از کشور، اتخاذ تدابیر لازم برای تعامل سازنده تر با آنها، حمایت از حفظ هویت ایرانیان خارج از کشور، حمایت از حقوق حقه ایرانیان در عرصه‌های مختلف اعم از امور حقوقی و کنسولی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، قضایی و …، هماهنگی و بهینه‌سازی سیاست‌های دستگاه‌های مختلف درون کشور در نحوه ارائه خدمات و تسهیل و تحکیم پیوند ایرانیان خارج از کشور با داخل از طریق پیشنهاد قوانین ضروری و تصویب مقررات مناسب.

این ششورا در حوزه تصمیم‌گیری و سیاست گذاری در زمینه امور ایرانیان خارج از کشور با چالش‌هایی همچون فقدان برنامه و چشم‌انداز مشخص و به دنبال آن اعمال روش‌های سلیقه‌ای و در برخی موارد سیاسی، وجود قوانین دست و پاگیر، غیرشفاف و بازدارنده در زمینه برقراری ارتباط ایرانیان خارج با داخل و تسهیل و تسریع مشارکت آنان در توسعه کشور روبه‌رو است. ضعف اراده کافی در بدنه دستگاه‌های اجرایی دولت در راستای جذب ظرفیت‌های اقتصادی، علمی، فرهنگی و سیاسی ایرانیان خارج از کشور، طولانی بودن روند پاسخگویی به مسائل حقوقی و کنسولی ایرانیان خارج از کشور، وجود رویکرد امنیتی و سیاسی نسبت به ایرانیان خارج از کشور در بین برخی از مسئولان به جای رویکردهای فرهنگی، نبود شناخت و آگاهی لازم برخی از تصمیم‌سازان و برنامه‌ریزان نسبت به نقش و اهمیت ایرانیان خارج از کشور به عنوان یک فرصت در مسیر توسعه و سازندگی، بخش دیگری از چالش‌های این شورای عالی است.

▣ کند.

دولت در این مسیر گام‌های خوبی برداشته است اما هنوز بسیاری از این افراد در مورد ورود و آغاز فعالیت در کشور تردید دارند. رسانه‌ها نیز می‌توانند در این زمینه به دولت کمک و بسترهای لازم برای بازگشت آنان را فراهم کنند.

اگر در عمل چنین فرآیندی آغاز شود و چهره‌ای نوین و دگرگون شده از شرایط کشور ارائه شود، می‌تواند موجب تحریک نخبگان ایرانی برای ورود به کشور شود. در این صورت این گروه از هموطنان‌مان می‌توانند خود به تبلیغ و گسترش فرهنگ ایرانی در کشورهای دیگر پرداخته و با ارائه تصویر ایرانی پیشرفته و با فرهنگ به همه جهانیان، نوید بخش توسعه و پیشرفت بیشتر ایران شوند.

در سال‌های گذشته خواسته مقام‌های ارشد کشورمان بوده و تلاش‌هایی نیز در این زمینه صورت گرفته است. رهبر معظم انقلاب اسلامی در بهمن سال ۱۳۷۶ در

۹

نگاه روز

ایران نیازمند فکر خلاق است

با توجه به اینکه منابع انسانی فراوان داریم نیازمند فکر خلاق هستیم و باید برای پیشرفت از آنها استفاده کنیم.

دکتر محمد محبسی، عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: فضای آموزش عالی درحال حاضر از نظر منابع انسانی ماهر در شرایط خوبی قرار دارد.

وی بیان کرد: زمانی که جامعه به نقطه خلاقیت و کارآفرینی نرسد، نمی‌توانیم از ظرفیت‌های آموزش عالی کمک بگیریم و در این شرایط مجبور هستیم بسیاری از کالاهایی را که امکان تولید آنها در کشور وجود دارد از جاهای دیگر وارد کنیم، این امر سبب بیکاری جوانان ایرانی، اشتغال‌زایی و کسب درآمد کشورهای دیگر می‌شود.

این اقتصاددان با بیان اینکه ما تکنولوژی و امکانات کار را در اختیار داریم، تصریح کرد: درحال حاضر اقتصاد کشور تنها نیازمند کارآفرینی و خلاقیت در حوزه تولید است. جوان دانشگاهی نباید منتظر پشت میزنشینی باشد. راه حل نهایی اشتغال و همه مشکلات اقتصادی، تولید می‌باشد. یکی از مهم‌ترین موانع تولید، فرهنگ تولید است که در جامعه ما جانیفته‌است.

محبی افزود: هنوز هم جامعه ما به فرهنگ کارآفرینی نرسیده است و تا زمان نهادینه شدن این فرهنگ مشکلات اقتصادی ما ادامه خواهد داشت بنابراین باید بتوانیم از ظرفیت‌های خود برای تولید استفاده کنیم و این امر نیازمند گسترش فرهنگ کارآفرینی است. عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان با اشاره به اینکه جامعه و فضای آموزشی ما درحال حاضر چنین فرهنگی را رواج نمی‌دهد، گفت: کارآفرینی یکی از مولفه‌های اساسی توسعه است. به طور کلی هر جامعه‌ای که ظرفیت بیشتری داشته باشد، افراد فرصت بیشتری برای خلق ایده پیدا می‌کنند.

محبسی تصریح کرد: نگاه مدیران و برنامه‌ریزان اقتصادی باید در راستای رشد کارآفرینی و تولید باشد. وقتی جوان قصد کارآفرینی دارد و مسئولان شرایط را در اختیار او قرار نمی‌دهند، این شرایط انگیزه‌های او را کاهش می‌دهد.

یکی از کارآفرینان برتر کشور و استاد دانشگاه کاشان هم کمبود بهره‌وری را مشکل بزرگ اقتصاد و مدیریت کشور برشمرد.

اسماعیلی گفت: در بهره‌وری کار زیاد ملاک نیست، بلکه کار خوب و درست همراه با افزایش کارآمدی به‌عنوان عامل اصلی مطرح است. این تخصص کارآفرینی و بهره‌وری ششلی افزود: مدیر باید به کارگر و کارمند خود برنامه اجرایی دقیق بدهد، نه اینکه او این کار را برای او و محیط کار انجام دهد تا بتواند از این طریق بهره‌وری را اندازه بگیرد.

اسماعیلی یادآورشد: اصل دیگر آن است که هر کسی را به اندازه تخصص و قدرت و توانش استخدام کنیم و اگر این کار را کردیم باید توان افزایش کارآمدی آن را نیز داشته باشیم چون اگر کار درست انجام نشد، این مدیر است که باید مؤاخذه شود، نه کارگر. وی ادامه داد: کشورها یا باید سرمایه داشته باشند یا نیروی کار و این دو هر کدام دارای ارزش ایجاد شده از کار و سرمایه است، مشکل اینجاست که کشوری مثل ما که سرمایه ندارد اما نیروی کار فراوانی دارد، نمی‌تواند از این ظرفیت به خوبی استفاده کند، چون آموزش‌های لازم برای استفاده از این نیروی کار وجود دارد و اکثر نیروی کار در کشور ما فاقد تخصص هستند. عضو هیات علمی دانشگاه هرمزگان تصریح کرد: امروز دیگر بحث مزیت نسبی و مطلق مطرح نیست و بیشتر کشورها به‌دنبال مزیت رقابتی هستند، یعنی مزیتی که ما را از دیگران متمایز کند، باید به‌دنبال این باشیم که چه چیزی ما را از دیگران برتری و تمایز دهد.

وی گفت: در مدیریت یک شرکت صنعتی مهم این است که یک مدیر، نیازهای جامعه هدف خود را رصد کند، مدیران شرکت‌های موفق جهان به شکل شخصی به نیازهای مشتریان خود به صورت پنهانی توجه داشتند و هر روز خود را ارتقا می‌دادند چون سیگنال و سنسورهای محیطی آنها به خوبی کار می‌کند و می‌دانند درست است که امروز کالای آنها به فروش می‌رود اما ممکن است با ورود شرکت‌های رقیب به علت همین مشکل کوچک مشتریان خود را از دست بدهد. این کارآفرین کشور تصریح کرد: دولتی بودن همه بخش‌ها از مهم‌ترین مشکلاتی است که کشور ما با آن دست به گریبان است چون در قبال سرمایه‌ای که برای آغاز کار می‌آید دغدغه زیادی وجود ندارد پس نتیجه نیز برای ما قابل پیگیری نیست از همین‌رو این همه اتلاف سرمایه در کشور انجام می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: باید تکنیک‌های تربیت نیروی کار را به کار ببریم، همین اصلی که نباید یک روز ما مثل روز قبل باشد که حدیثی از امام علی(ع) است امروزه باعنوان تکنیک کایزن ژاپن یک اصل کلیدی در مدیریت جهان است، در حالی که ما این همه غافل هستیم.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: مدیر باید با کارمندان خود یک شبکه ارتباطی مستقیم داشته باشد و بهره‌وری تک تک نیروهای خود را براساس میزان کار آنها بررسی کند، باید هر کسی در جای خود قرار بگیرد تا بهترین تصمیمات گرفته شود، عاملی که از فقدان آن ضررهای بسیاری کرده‌ایم.

«با اجازه...»

صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند.

دبیر کمپین آری به تولید ملی:

آری به تولید ملی ضرورت خروج از رکود است

دبیر کمپین آری به تولید ملی با تاکید بر اینکه آری به تولید ملی ضرورت خروج از رکود است، از مردم درخواست کرد با لبخند به تولید ملی دولت و تولیدکنندگان را در مسیر اشتغالزایی همراهی کنند. مصطفی حسینی در گفت‌وگو با (ایسنا)، با بیان اینکه می‌دانیم که مسیر سختی را برای نهادینه کردن توجه به تولیدات داخل در پیش داریم، رویای شیرین آبادانی وطن را موجب آسان شدن سختی‌های مسیر دانست و اظهار کرد: از آنجایی که امید و نیاز میرم تولیدکنندگان وجود امنیت روانی است، مردم می‌توانند با لبخند به تولیدات داخلی ریسک‌پذیری تولیدکنندگان را بالا ببرند. دبیر کمپین آری به تولید ملی ضمن تاکید بر وجود رابطه مستقیم میان ایجاد خلاقیت در تولید با توجه مردم به محصولات تولید داخل و بیان اینکه مردم می‌توانند موجبات دلگرمی تولیدکنندگان را فراهم کنند، افزود: همه می‌دانیم که برخی از کالاهای داخلی توانایی رقابتی اندکی دارند، اما نباید این نکته را فراموش کرد که چنانچه می‌خواهیم بیکاری جوانان از میان برود باید مسئولانه‌تر به تولیدات داخل بنگریم.

باز گشت علائم حیاتی بخش صنعت کشور

محسن تهوری - یک‌سال از عمر دولت یازدهم گذشت. وضعیت بخش صنعت در ابتدای کار این دولت همانند فردی رو به احتضار بود که پس از یک‌سال علائم حیاتی مجدداً به کالبد آن بازگشت. سال گذشته در چنین روزی بخش صنعت کشور در حالتی کماگونه بسر می‌برد.

نه تولیدی بود، نه رشدی و نه رونقی و شرایط، حکایت از رکود و رشد منفی داشت. دولت یازدهم در حالی کار خود را در سال گذشته آغاز کرد که بنابر گزارش مرکز آمار ایران رشد اشتغال در بخش صنعت و معدن در سال ۹۱ حدود منفی ۳۶درصد بود که به ادعان کارشناسان این وضع از ابتدای انقلاب

سهم زغال سنگ از تولید برق امریکا ۳۹درصد، ایران صفر

اگرچه زغال سنگ به دلیل مزیت اقتصادی نسبت به دیگر سوخت‌های فسیلی سهم بالایی در تولید برق کشورهای توسعه یافته دارد، نقش محسوسی از این حامل انرژی در تولید برق کشور دیده نمی‌شود و شبکه برق سراسری به شدت به گاز طبیعی وابسته است. زغال سنگ یکی از منابع فسیلی است که نقش

رقابت تنگاتنگ محصولات لبنی سنتی با صنعتی موج فراگیر عرضه محصولات لبنی فله‌ای

این روزها فروشگاه‌های لبنیات سنتی رشد قارچ گونه‌ای پیدا کرده‌اند و هر روز بر تعداد آنها با نام‌های سنتی، محلی و... افزوده می‌شود و این‌نوع لبنیات در اغلب موارد گران‌تر از لبنیات پاستوریزه صنعتی به فروش می‌رسد که سودهای کلانی را نیز برای فروشندگان به‌دنبال دارد. به نظر می‌رسد یکی از علل توجه مردم به مصرف لبنیات فله‌ای این تصور باشد که این محصولات فاقد موادافزودنی هستند و از طرفی از کیفیت بالایی برخوردار است و همین موضوع باعث شده افراد به مصرف شیر و ماست و دیگر

در آینه مطبوعات

زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ما اهالی صمت

به بازنشر آنها همت گمارده‌ایم. «زکاه‌العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

درپی درخواست روس‌ها برای خرید مواد غذایی ایران مطرح شد

کلاتتری: برای صادرات محصولات آب‌بر

به روس‌ها تعهد ندهیم

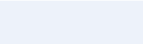
در حالی که روسیه پس از اختلافات اخیر با اتحادیه اروپا نیازمندی‌های غذایی خود را در فهرستی افزون بر ۶۰ محصول به ایران اعلام کرده، وزیر اسبق کشاورزی تاکید کرد که صادرات این محصولات باید مدیریت شود و با توجه به حفظ منابع پایه کشور باشد و هیچ‌گونه تعهدی برای تامین مایحتاج روس‌ها در زمینه محصولات آب‌بر ندهیم.

عیسی کلاتری، دبیر کل خانه کشاورز در این باره گفت: برخی از محصولاتی که در فهرست ارسالی از روسیه قرار دارد مانند موز، آناناس، قهوه، روغن زیتون و... محصولاتی هستند که در داخل چندان تولید نمی‌شوند و جزو محصولات وارداتی به شمار می‌روند که ایران می‌تواند این محصولات را از طریق صادرات مجدد به روسیه بفرستد.

اسلامی تاکنون بی‌سابقه بوده است. بخش صنعت در ابتدای سال ۹۲ دارای رشدی معادل منفی ۱۰ درصد و در کل بخش صنعت و معدن که آب و برق و ساختمان نیز در زیرمجموعه آن قرار می‌گیرد، منفی ۱۲/۵درصد رشد منفی داشت، ضمن آنکه رشد سرمایه‌گذاری ۲۲درصد منفی و اغلب تولیدات هم با کاهش مواجه بودند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت در این خصوص یادآوری می‌کند: نخستین کاری که باید انجام می‌گرفت این بود فضای کشور در شرایط کاهش تولید و سرمایه‌گذاری، فرار سرمایه‌گذاران و تورم بالای ۴۰ درصد، تلطیف شود و هنوز هم یکی از کارهای ما رسیدگی به رفع موانع تولید است.

انگلیس بخش زیادی از برق خود را در نیروگاه‌های زغال‌سنگ‌سوز تولید می‌کنند که دلیل آن، مزیت اقتصادی استفاده از این سوخت فسیلی است. بررسی‌ها نشان می‌دهد قیمت زغال‌سنگ در مقایسه با سایر سوخت‌های فسیلی پایین‌تر است؛ حتی گاز طبیعی که به عنوان حامل ارزان قیمت انرژی شناخته می‌شود، گران‌تر از زغال‌سنگ است و در ارزش حرارتی یکسان.

مهمی در تامین انرژی در سطح دنیا ایفا می‌کند و پس از نفت خام، با ۳۰ درصد بیشترین سهم را در میان حامل‌های اولیه انرژی جهان به خود اختصاص داده است. اهمیت این حامل انرژی در تولید برق بیشتر دیده می‌شود؛ آنجا که زغال‌سنگ اصلی‌ترین منبع انرژی نیروگاه‌های برق است و ۴۲ درصد از برق در سال ۲۰۱۱ با استفاده از آن تولید شده است.

کشورهای توسعه‌یافته از جمله امریکا، آلمان و

دولت در نظام قیمت‌گذاری مداخله نکند

کارشناس مسائل اقتصادی با تاکید بر ضرورت دخالت نکردن دولت در نظام قیمت‌گذاری عنوان کرد: دولت باید تنها بر قیمت‌های بازار نظارت داشته باشد و دخالت در نظام قیمت‌گذاری کالا در شرایط حمایت نکردن از واحدهای تولیدی به معنای کاهش ظرفیت‌های تولیدی یا ورشکستگی واحدهای دیگر است. ابونوری درخصوص ۳ سناریوی خوش‌بینانه، واقع‌بینانه یا بدبینانه برای امور اقتصادی کشور تصریح کرد: به نظر می‌رسد دولت آقای روحانی، دولتی است که به دیدگاه کارشناسان اقتصادی و نخبگان دانشگاهی توجه دارد و در درجه اول باید توقعاتمان این نباشد که انقلاب اقتصادی در کشور ایجاد می‌شود.

آخرین وضعیت پرونده محمود احمدی‌نژاد

سرپرست دادگاه‌های کیفری استان تهران اظهار کرد: پرونده رییس دولت سابق در وقت احتیاطی قرار دارد. محسن افتخاری به فارس گفت: وقت احتیاطی به این جهت برای یک پرونده تعیین می‌شود که این پرونده از دستور کار قضایی خارج نشود. بنابراین فعلا نمی‌توانیم درخصوص زمان نهایی برای اعلام نتیجه این پرونده حرفی بزنیم.

کسب‌وکار

عراق بهترین فرصت بر ای شکوفایی شهرک‌های صنعتی

نماینده مردم سسندج، کامیاران و دیواندره در مجلس شورای اسلامی بازار عراق را مهم‌ترین و بهترین فرصت برای شکوفایی اقتصادی و شهرک‌های صنعتی عنوان کرد.

به گزارش روابط عمومی شرکت شهرک‌های صنعتی کردستان، سیداحسن علوی در سفر معاون

۵۰درصد کارخانه‌ها در دولت سابق تعطیل شدند

دولت ناکارآمد سابق برای صنایع مشکل درست کرد و واحدهای تولیدی کارگران را اخراج کردند. کمال‌الدین پیرموذن با تاکید بر اهمیت توجه به سرمایه‌گذاری گفت: اگر به سرمایه‌گذاری توجه لازم صورت گیرد اقتصاد رونق می‌گیرد و با تحقق ظرفیت‌های شغلی، از انبوه بیکاران کاسته می‌شود. وی با ابراز تاسف از میزان بالای بیکاری در کشور گفت: اگر برای بیکاران شغل ایجاد کنیم به عوض اینکه در خیابان‌ها حرکت کنند و مسائل زیانبار

معادن کشور چقدر انرژی مصرف می‌کنند؟

آخرین گزارش و بررسی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد معادن ایران ۸۱۲۳هزار بشکه معادل نفت خام انرژی در سال مصرف می‌کنند که در این بین استخراج مس، استخراج سنگ‌آهن و استخراج سنگ تزئینی بیشترین میزان مصرف انرژی را به خود اختصاص می‌دهند. بعد از این معادن بیشترین میزان مصرف انرژی مختص معادن سنگ‌آهک، سنگ لاشه و استخراج سایر مواد

صادرات مرغ‌های ایرانی به مسکو

وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد: با توجه به ایجاد شرایط ویژه بین اتحادیه اروپا و روسیه، در وزارت جهاد کشاورزی ستاد توسعه صادرات محصولات غذایی به روسیه را تشکیل داده‌ایم. از اجناس اصلی که به روسیه صادر می‌شود، مرغ و تخم‌مرغ است.

پاسخ فیس‌بوکی ابتکار به کامنت‌های تند

معصومه ابتکار در واکنش به طرح سوال‌های مکرر در صفحه فیس‌بوک‌اش درباره بحران آب، از همگان خواست الگوی مصرف آب را تغییر بدهند. رییس سازمان حفاظت محیط زیست در صفحه فیس‌بوک‌اش به کامنت‌های تند و تیز کاربران برای وی اشاره کرد و نوشت: «اینکه عده‌ای بیایند اینجا از من هر روز مطالبه کنند، سوال کنند، عصبانی

واردکننده باشند، صنعتگر به شمار می‌روند.

از ساعت‌فروشی تا واردات خودرو

نسل اول، ساعت فروش؛ نسل دوم، تجارت لوازم خانگی و نسل سوم، واردات خودرو؛ این کارنامه کاری خانوادۀ «دیمی‌ها» به شمار می‌رود، خاندانی که اگرچه هنوز هم عمده فعالیتش در حوزه لوازم خانگی است، اما خودروهای «ام‌جی» و «آلفارومئو» نیز توسط آنها راهی خیابان‌های ایران شدند.

بدون‌شک شرکت گلدیران (نمایندۀ انحصاری واردات لوازم خانگی ال جی به ایران) را خیلی از خانواده‌های ایرانی می‌شناسند و در حال حاضر بخش قابل‌توجهی از بازار لوازم خانگی در اختیار شرکت موردنظر است.

نور کم بی‌ام‌و

در جامعه ایران، برخی خودروهای وارداتی به نماد مرفه بودن تبدیل شده‌اند و در کنار آن، نمایندۀ فناوری و کیفیت برتر نیز به حساب می‌آیند و در این بین، «بی‌ام‌و» جایگاه خاص خود را دارد؛

وزیر و مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی به سسندج اظهار کرد: نیازسنجی، مهندسی ارزش و مکان‌یابی در شهرک‌های صنعتی و واحدهای تولیدی باید لحاظ شود تا از تولیدات آلودگی آفرین پیشگیری شود.

وی خاطرنشان کرد: سرمایه‌گذار برای سرمایه‌گذاری در کردستان باید اهلیت داشته باشد تا از سوخت اعتبارات و سرمایه‌ها جلوگیری شود.

اجتماعی را مشاهده کنیم، انسان‌های مولدی را شاهد خواهیم بود که باعث توسعه می‌شوند.

عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی گفت: برای آنکه بتوانیم آسیب‌ها و ناهنجاری را ببینیم باید چند موضوع را در نظر بگیریم. اول اینکه اقتصاد مولد داشته باشیم و به سوی تولید برویم. دوم آنکه به سمت و سوی برنامه هدفمند تولیدی حرکت کنیم. سوم آنکه اجرای قانون را در هر حالی در نظر داشته باشیم. چهارم آنکه سرمایه‌گذاری با استفاده از توان داخلی و خارجی را در برنامه داشته باشیم و مهم‌تر از همه اینها تعامل عزتمندانه با دنیا داشته باشیم.

معذنی است. براساس این گزارش میزان مصرف انرژی در معادن مس ۲۴۲۶ هزار بشکه معادل نفت خام در معادن سنگ‌آهن ۱۹۲۱ (هزار بشکه معادل نفت خام) و در معادن سنگ‌های تزئینی ۱۲۱۴ هزار بشکه معادل نفت خام است.

همچنین از نظر استانی بیشترین میزان مصرف انرژی در معادن کشور مختص معادن کرمان و یزد با ۳۴/۷ و ۹۱۷ هزار بشکه معادل نفت خان و کمترین میزان مصرف انرژی مختص معادن استان کهگیلویه و بویراحمد و البرز است.

محمود حجتی گفت: صادرات به روسیه تلاش واحدهای تولیدی را می‌طلبد تا با تامین موارد صادراتی در حفظ منافع کشور و اشتغال‌زایی گام بردارند. او گفت: واحدهای تولیدی کشور در وضعیتی که میلیون‌ها تحصیلکرده بیکار وجود دارد با ایجاد اشتغال در بعد تولید خودکفایی و استقلال مملکت تاثیرگذار است.

وا احساسی شوند یک روش است، یک روش هم این است که بگویم ما هر کدام چه می‌توانیم انجام دهیم تا ایران از این شرایط نجات پیدا کند. سازمان حفاظت محیط زیست نه تحت فشار قومیتی نظر می‌دهد و نه از سر تهدید. دوستانی که نگران چهار محال و بختیاری یا آنهایی که نگران زاینده رود هستند بدانند هیچ منبعی برای نجات طبیعت منطقه غیر از صرفه‌جویی و کاهش جدی مصرف آب وجود ندارد.»

خودرویی که نامش با خاندان «توریانی» گره خورده است. البته اگر ریشه «بی‌ام‌و» را جست‌وجو کنیم، باید از «وهاب زادگان» تاجر بزرگ کشور در قبل از انقلاب نام ببریم.

...اما پورشه و مازراتی

اما سری هم به خاندان «بهیمانی» بزنیم که اگرچه واردات خودرو بخش بسیار کوچکی از بیزنس این خانواده است، اما واردات خودروی لوکسی به نام «پورشه» به‌نوعی «پرستیژ» تجارت «بهیمانی‌ها» را بالا برده است. خاندان بهیمانی، عمده فعالیت خود را در صنعت نساجی متمرکز کرده و به واردات لوازم بهداشتی و آرایشی نیز مشغول است.

اما دیگر خودروی لوکس و بسیار گران قیمت وارداتی به کشور، «مازراتی» نام دارد که خانواده‌ای از اردبیل به نام «فتحی بی‌طرف» پشت واردات آن است.

«بی‌طرف‌ها» نیز مانند «بهیمانی‌ها» تجارت اصلی‌شان خارج از نمایشگاه‌های خودرو است و از آنها به‌عنوان یکی از بزرگان حوزه ادی‌اف (MDF)، یاد می‌شود.

تعاونی‌های تولیدی – صنعتی، راهگشای اقتصادمقاومتی

اعتبار بخش تعاونی اقتصاد در بودجه ۹۴ باید افزایش یابد

گروه گزارش: در دهه ۶۰ شمسی حضور گسترده‌ای در بازار و توزیع کالاها و همچنین در بخش مسکن و... داشتند. در آن دهه صحبت از ارتقای این بخش مهم اقتصادی کشور یعنی بخش تعاون به گونه‌ای بود که در حقیقت بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باور بودند که بخش‌های مولد اقتصادی یعنی صنعت، معدن و کشاورزی نیز باید در حوزه تعاونی توسعه یابند و ارتقا پیدا کنند و جایگاه راستین خود را در نظام اقتصادی کشور بیابند. سال‌ها گذشت حضور گسترده و بسیار تاثیر گذار بخش تجاری، شامل واسطه‌گران و دلالان، فروشندگان، مغازه‌داران ریز و درشت در سیستم توزیع کالاها، عملا جای تعاونی‌های مصرف را گرفت و سد کرد. اما بخش تعاون نظام اقتصادی کشور به‌عنوان یک بخش مهم در این نظام که جایگاه آن براساس اصل ۴۴ قانون اساسی تعیین شده بود، در حوزه‌های مهم مولد اقتصادی یعنی حوزه‌های صنعت و کشاورزی می‌نوانست و می‌بایست پابرجا بماند.

هم‌اکنون بخش صنعت و معدن کشور به‌عنوان ۲ بخش پایه‌ای اقتصاد مولد با تکیه بر تعاونی‌های تولید قادرند علاوه بر اینکه نظام صنعتی – معدنی کشور را ارتقا بخشند، مسئولیت سترگ خود را در امر توسعه پایدار اقتصادی – صنعتی به منصفه ظهور برسانند.
اصل ۴۴ قانون اساسی و اقتصاد
اصل ۴۴ قانون اساسی به شکل صریح جایگاه تعاون را در نظام اقتصادی مشخص کرده است. در این اصل آمده که نظام اقتصادی ایران بر پایه ۲ بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صریح استوار شده است.

بخش دولتی شامل تمامی صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تامین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند اینهاست که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است. بخش تعاونی شامل شرکت‌ها و موسسه‌های تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا طبق ضوابط

گروه گزارش – سیستم تعاونی نقش بارزی در توسعه اقتصادی بسیاری از کشورهای دنیا بازی کرده است، در اینجا به فزایندهایی از آنها اشاره می‌شود.

پس از جنگ جهانی اول، اقتصاد تعاونی در مقیاس کوچک به طور رسمی در صحنه بین‌المللی ظاهر شد. این کار در نتیجه فعالیت سازمان بین‌المللی کار (ILO) بود. در سال ۱۹۲۱ م. یک تعاونی داخل تشکیلات سازمان بین‌المللی کار به وجود آمد. به این طریق برای نخستین بار در تاریخ، اقتصاد تعاونی در سطح بین‌الملل به رسمیت شناخته شد. در همان حال موجودیت و کار سرویس تعاونی سازمان بین‌المللی کار موجب تنظیم سیاست تعاونی در کشورهای مختلف در سراسر جهان شد. به‌طور کلی می‌توان گفت که تغییرات اساسی که در اقتصاد تعاونی روی داد و استقرار مناسبات دوستانه بین دولت و بخش تعاونی در موارد زیادی موهون خدمات این است.

پس از جنگ جهانی دوم سازمان‌های رسمی بین‌المللی جدیدی ایجاد شدند و همه آنها با اطمینان، راهی را که سازمان‌های بین‌المللی کار برای اشاعه تعاونی‌ها پیهمه بود دنبال کردند. یکی از این سازمان‌ها، اتحادیه بین‌المللی تعاون (ICA) است. اتحادیه بین‌المللی تعاون برای ایفای نقش بین‌المللی جدید و کسب حقوق و مسئولیت‌های نوین به طور رسمی در صحنه بین‌المللی ظاهر شده است. مقر این سازمان درحال حاضر در شهر ژنو سوئیس است و ۵ دفتر منطقه‌ای در ۵ قاره جهان دارد که دفتر منطقه آسیا و اقیانوسیه آن که به اختصار (ICA-ROAP) نامیده می‌شود در شهر دهلی نو واقع شده است.

۹۰۰ میلیون نفر اعضای تعاونی‌ها در جهان

هم‌اکنون بیش از ۹۰۰ میلیون نفر از جمعیت جهان عضو تعاونی‌ها هستند و روز به روز به تعداد اعضاء، تعداد شرکت‌های تعاونی و نقش و حضور آنها در اقتصاد ملی کشورها افزوده می‌شود. در این قسمت اطلاعاتی راجع‌به کشورهای دارای بیشترین عضو در تعاونی، سهم تعاونی‌های فعال در اقتصاد کشورها، میزان اشتغال در تعاونی در سطح جهان ارائه می‌شود.

کشورهای دارای بیشترین عضو تعاونی

– در آرژانتین بیش از ۱۷۹۴۱ تعاونی با ۹/۱ میلیون عضو وجود دارد.

– در بلژیک ۲۹۹۳۳ نفر در تعاونی‌ها فعالیت داشتند.

– در کانادا از هر ۳ نفر یک نفر عضو تعاونی است.

– در کلمبیا، بیش از ۳/۳ میلیون نفر عضو تعاونی هستند و به عبارتی ۸/۰۱ درصد از کل جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند.

– در کاستاریکا بیش از ۲۰ درصد از جمعیت کشور عضو تعاونی‌ها هستند.

– در فنلاند ۶۲ درصد خانوارها عضو تعاونی‌ها هستند.

گزارش

تعاونی‌های تولیدی – صنعتی، راهگشای اقتصادمقاومتی

اقتصاد مقاومتی به معنای اقتصاد پایدار و تاب‌آور در برابر نوسان‌های قیمت بازار مطرح است و تعاونی‌های تولیدی – صنعتی در این زمینه می‌توانند نقش بسیار بارزی داشته باشند. یک کارشناس در این‌باره می‌گوید: رقابت‌پذیر بودن، مبتنی نبودن بر کمک‌های دولتی، منصفانه بودن و دوری از تقلب از دیگر مولفه‌های اقتصاد مقاومتی است. وی بیان می‌کند: مشخصه‌های اقتصاد مقاومتی با اهداف بخش تعاونی‌ها هماهنگ است و اهداف تعاونی‌ها نیز همان اهداف اقتصاد مقاومتی است.

تعاونی‌های صنعتی – تولیدی

هر چند که نقش تعاونی‌های تولیدی – صنعتی و سایر تعاونی‌ها در نظام اقتصادی کشور به شکل کاملاً بارزی آشکار شده است اما تعداد تعاونی‌های ثبت شده در بخش‌های

افزون بر ۱۱ میلیارد دلار را به خود اختصاص داده‌اند. تعاونی‌های شیلت در کره هم در حدود ۷۱ درصد از سهم بازار را دارا هستند.
– در کویت، اتحادیه تعاونی مصرف ۸۰ درصد از کل تجارت خرده فروشی را در سطح ملی، به خود اختصاص می‌دهند.
– در لتونی اتحادیه تعاونی مرکزی ۱۳/۳ درصد از کل بازار محصولات غذایی را دارا هستند.
– در مولداوی اتحادیه تعاونی‌های مصرف ۸/۶ درصد از بازار مصرف‌کننده را در اختیار دارند.
– در نروژ تعاونی‌های محصولات لبنی ۹۹ درصد از تولید شیر، تعاونی‌های مصرف ۸/۷ درصد از صادرات و تعاونی‌های جنگلی ۷۶ درصد از تولید چوب و الوار را با خود اختصاص داده‌اند. در این کشور ۱/۵ میلیون نفر از ۴/۵ میلیون نفر عضو تعاونی‌ها هستند.
– در لهستان تعاونی‌های لبنی ۷۵ درصد از کل تولیدات محصول لبنی را به خود اختصاص دادند.
– در سنگاپور تعاونی‌های مصرف ۵۵ درصد از بازار محصولات موجود در سوپر مارکت‌ها را در اختیار دارند.
– در اسلونی، تعاونی‌های کشاورزی ۷۲ درصد از تولید شیر ۷۹ درصد از احشام ۴۵ درصد از تولید گندم و ۷۷درصد از تولید سیب زمینی را در اختیار دارند.
– در سوئد تعاونی‌های مصرف ۱۷/۵ درصد از بازار سال به خود اختصاص داده‌اند.
– در انگلستان، بزرگترین آژانس‌های مسافرتی را تعاونی‌ها تشکیل می‌دهند.
– در اروگوئه تعاونی‌ها ۹۰ درصد از کل تولید شیر، ۳۴ درصد از کل تولید عسل و ۳۰ درصد از تولید گندم را دارا هستند و ۶۰ درصد از تولید تعاونی‌ها به بیش از ۴۰ کشور در سرتاسر جهان صادر می‌شوند.
– در ویتنام تعاونی‌ها در ۸/۶ درصد از تولید ناخالص داخلی نقش دارند.
– در امریکا بیش از ۳۰ تعاونی درآمد سالانه‌ای بیش از یک میلیارد دلار را دارا هستند و ۱۰۰ تعاونی برتر در امریکا در سال ۲۰۰۵ م. در مجموعه درآمدی افزون بر ۱۱۷ میلیارد دلار داشتند. همچنین ۳۰ درصد از محصولات کشاورزی توسط ۳۴۰۰ تعاونی کشاورزی به فروش رسیده است.
– در کشور فنلاند تعاونی‌های مصرف ۲۵ درصد و تعاونی‌های تولید شیر ۲۵ درصد بازار را در اختیار دارند و بانک‌های تعاونی‌های اعتباری ۳/۲ درصد سپرده‌های بانک‌ها را در اختیار دارند.
– در قبرس بانک‌های تعاونی اعتبار ۳۰ درصد پس انداز بانکی را در اختیار دارند و تعاونی‌های بازاریابی محصولات کشاورزی ۲۵ درصد کل بازاریابی محصولات را مدیریت می‌کنند.

چشم انداز

تعاونی‌های تولیدی ـ صنعتی

الگوی موفق توسعه

گروه گزارش: تعاونی نهادهی است که سرمایه‌های کوچک را گرد هم جمع می‌کند و این سرمایه‌ها در کنار هم به سرمایه‌های بزرگی تبدیل می‌شوند و می‌توانند نقش کلیدی و اساسی در نظام اقتصادی کشور بازی کنند. تعاونی‌های صنعتی – معدنی هم در حوزه صنایع کوچک قابل بررسی هستند، صناعی که نیاز به سرمایه گذاری‌های بسیار کلان ندارد و در عین اشتغالزایی می‌توانند بر پایه سرمایه‌های کوچک راه‌اندازی شوند. به همین دلیل است که در بین همه حوزه‌های تعاونی، حوزه صنعتی – معدنی آن به‌دلیل تکیه بر تولید می‌تواند نقش بسیار مهم‌تری را بازی کند. در همان حال باید گفت تعاونی‌های تولید تاثیر بسزایی در توسعه اقتصادی دارد.

نقش مهم تعاون در فرآیند توسعه جوامع از دیدگاه کارشناسان به توسعه اقتصادی آن جامعه برمی‌گردد. بنابراین بر ویژگی اقتصادی شرکت‌های تعاونی تاکید می‌شود، ویژگی‌های دیگر تعاونی‌ها از قبیل توسعه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی دارای اهمیت ثانویه می‌شوند. هر چند که به نوبه خود بسیار مهم و اثرگذار در توسعه و بستر رشد اقتصادی جوامع‌اند.

کارشناسان بر این باورند که در کشورهای کمتر توسعه یافته و یا درحال توسعه مسائلی از قبیل پایین بودن تولید داخلی، سطح پایین اشتغال و وجود بیکاری آشکار و پنهان، بارز است و درمان حال توزیع نابرابر درآمدها و کمبود سرمایه از دیگر مسائل به شمار می‌رود. اما در این ارتباط با تقویت بخش تعاونی می‌توان بسیاری از معضلات و مشکلات نظیر کمبود تولید، بیکاری و... را رفع کرد.

نقش شرکت‌های تعاونی در تولید

به باور کارشناسان سهم شرکت‌های تعاونی مخصوصا تعاونی‌های تولیدی در توسعه اقتصادی بسیار اهمیت دارد. از نگاه دیگر، نوع و حجم تولید در اقتصاد ملی یک کشور نه فقط بستگی به فراهم بودن عوامل دارد، بلکه قبل از هر چیز به بسیج این عوامل در جهت مقاصد تولیدی و ایجاد هماهنگی بین آنان مربوط می‌شود. به همین دلیل است که شرکت‌های تعاونی تولیدی می‌توانند نقش بسیار مهمی را ایفا کنند.

به بیان دیگر تعاونی‌های تولیدی می‌توانند با تجمع سرمایه‌های اندک اعضا این اعتبار مالی را در خدمت تولید و اقتصاد کشور قرار دهند که انجام این کار از توان تک‌تک افراد جامعه خارج است و این رویکردی است که تمام جهان به این سسو حرکت می‌کند. البته افزایش تولید از این طریق تا هنگامی که مسائل مربوط به بازاریابی و فروش محصولات روشن نشده باشد نمی‌تواند تاثیر بسزایی در توسعه اقتصادی داشته باشد. بنابراین کارشناسان معتقدند به موازات این اقدام باید به وظایف بازاریابی و فروش تولیدات توجه کافی مبذول کرد.

نقش تعاونی‌ها در سرمایه‌گذاری‌ها

یکی از مهم‌ترین موانع توسعه اقتصادی در کشورهای درحال توسعه کمبود سرمایه است. همین سرمایه کم نیز به دلیل نبود فرهنگ سرمایه‌گذاری، صرف فعالیت‌های غیراقتصادی می‌شود. شرکت‌های تعاونی از طریق آموزش اعضا و ایجاد زمینه‌های سالم اقتصادی قادرند در کاهش میزان مصرف افسراد و در نتیجه افزایش پس‌انداز دخالت کنند و این سرمایه‌ها را در جهت سرمایه‌گذاری در تولید هدایت کنند.

تعاونی‌ها همچنین می‌توانند این‌ وجوه متمرکزشده را در یک صندوق جمعیت کرده و با انجام عملیات بانکی موجب به‌کار افتادن آن در جریان سرمایه‌گذاری شوند.

تعاونی‌ها همچنین می‌توانند رابطه سالمی بین اعضا و موسسه‌های اعتباری و مالی از جمله بانک‌ها ایجاد کرده و نیازمندی‌های تسهیلاتی اعضا را رفع کنند.

تعاونی‌ها و نقش آنان در ایجاد اشتغال

کارشناسان می‌گویند، پدیدهی است یکی از بزرگترین معضلات و ویژگی مشترک کشورهای درحال توسعه نرخ بالای بیکاری است. دلیل این امر نه‌تنها رشد جمعیت بلکه عدم هماهنگی بخش صنعت با نیازهای اشتغالی جامعه است. به غیر از جمعیت بیکار غیرماهر، مشکل افراد تحصیلکرده و بیکار نیز مطرح است که بدلیل نبود سیستم برنامه‌ریزی اشتغال نیروی انسانی نتوانسته‌اند شغلی برای خود بیابند.

در این شرایط تعاونی‌ها به‌ویژه تعاونی‌های خدماتی می‌توانند تا حد زیادی این مشکل را حل کنند، به طور کلی حرفه‌ها و صنایع کوچک که از ارکان اصلی اشتغال در جوامع هستند به‌دلیل نبود توان رقابت با صنایع ماشینی و پیشرفته به‌تدریج موقعیت خود را در بازار اشتغال از دست داده‌اند. این واحدهای کوچک می‌توانند از طریق ایجاد واحدهای بزرگتر در قالب تعاونی‌ها موقعیت خویش را بهبود بخشیده و در حل مشکل اشتغال نیز گام بردارند.

محمدعلی عرفی نژاد- گروه گزارش: خدا حفظ کند همه آنهایی را که راهی خانه یار می‌شوند و دل می‌بندند به عظمت و ارزش بالای کعبه، کعبه‌ای که آمال و آرزوی اکثریت قریب به اتفاق آرزومندان دیدار دوست است و طواف خانه این یار عزیز چنان دل را نرم و چشم را تر از عاشقی می‌کند که همه باقی عمر در خلوت دل، خاطره دیدار هرگز پاک از ضمیر آدمی نمی‌شود... اما، وقتی سر به راه دوست می‌گذاری نباید غیر از زمزمه عاشقی و شبنم صبح مهربانی و شام نازدانه‌های دل سپرده به رنج رفتن و با خالصی آمدن! هرگز فراموش کنی، که اگر بفرار پل به دو سوی خواب و بیداری و عشق و عاشقی، خوب نظاره کنی، جز خلوص و پاکی آب نخواهی دید و خالی از اغیار و تهی از دل بستن‌ها به رنج حمل کوزه‌ای پر از هدیه آسمانی و قلک پرکردن‌های زمینی عادت خواهی کرد.

و... چه معصومیت‌های دل آگاهی که در هنگامه رسیدن به خانه دوست ممکن است در میانه بازار خرید و پرکردن چمدان به ناگاه از دست بدهی و دیگر هرگز باز نیایی... که درد همین جاست، پنهان کردن هر چند گناهی کوچک از چشم یار، جز اندوه فراهم نمی‌آورد، آنهم وقتی می‌بینی همسفرت به تسبیح عشق رخصت بارعام یافته و تو در کنشاقوس رخصت یافتن کمک برای بردن یک یخچال و فرش و لباس کار چین مانده‌ای، خرید کالاهایی که درهمین تهران و در بخش فروش اجناس مربوط به فروشگاه با همان قیمت میسر است، فقط بارکشی نداری و ترس از شکستن و گم شدن و به شهری دیگر رفتن.

درهمین ده، بیست سال اخیر که ورود انواع بنجل‌های دست سوم چینی و در نهایت دست اولی که باز هم کار چین است و فقط بسته‌بندی بهتر دارد، چنان دردی به جان و جیب حجاج گذاشته که هم خجالت کشیده‌اند و هم دچار ضرر و زیان شده‌اند. در این میان می‌ماند خلوت آدمی با خودش، حاجی با خدای خودش، که چه آورده‌ای که حالا می‌خواهی به فراوان ببری؟ در کجای این سرزمین پر از خاطره و دل سوختن به حق و دل دادن به دوست، لحظه‌ای توقف کردی و فکرت را به کار گرفتی تا با دست پر بروی به منزل، حاجی؟

کدام کالا را به ارزان و به قیمت و گاه گرانتر خریده‌ای که بعدها وقتی در خانه و آشپزخانه و در خانه دوستان و یاران که به آنها سوغات هدیه دادی چشم‌پبندی و فراموش کنی به مسابقه خرید باشد که باخت‌های، به مارتن سرعت برای بازگشت باشد که به دست نیاورده از دست داده‌ای، که خدا را ندیده به بازار رفت‌ای که به قول افراد خانه جهیزیه فراهم آوری...! در کجای بازار بود که میان زمین و سقف و آجر و عرب بتوانی آن دوست گم کرده بیابی و سینه صاف کنی و تسبیح بچرخانی و خدا را بخوانی؟

گم کرده‌ایت را حتی برای خودت به خواب هم پیدا نمی‌کنی و... بازار و عرب‌های درون حجره‌ها که حتی سجاده و جانمازشان هم مارک چین را دارد، بیشتر تو را دیده‌اند و تو بیشتر از کعبه و یاری که برایش دوان دوان آمده‌ای، بازار را به تماشا نشسته‌ای و تمام...

آن زبان اول که با همه سختی‌ها و سرزیر آفتاب گرفتن‌ها، دستت به کوبه در کعبه هم نرسیده و آنقدر که از خشکای چیلرها و کولرهای گازی در هتل و اتاق هتل حال کرده‌ای، در میقات تحمل روا نداشته‌ای یا به قول جلال و آن حرف و حدیث‌های قشنگش، تنها «خسی در میقات» بوده‌ای، اما نتوانستی یا نخواستی باری درشت‌تر از اندازه‌ات برداری... می‌دانی چرا؟ چون می‌خواستی ریال و دلار و یورویی را که همراه خود برده بودی به تمام در بازار خرید کنی و هرگز فکر نکردی چه بسیار تولید کننده و طراحان و سازندگان وسایل مورد نیاز و توجهت ایرانی هستند و حاضرند به همان بهایی که پرداخت می‌کنی برای کار دست و ماشین برادران چینی‌تبار دریافت کنند و کالا را درست در خانه تحویل بدهند.

برای یکبار هم که شده تصمیم بگیری، این آب مطهر فراآمده در جوی راه، خرج باغ دوست کنی و همان‌گونه که از صبح تا غروب و شب هنگام جز به کعبه و صاحب کعبه نیندیشیده‌اید، این ۱۵ روزه زندگی را به یک عمر پیوند زنید و بی‌خیال‌های و هوی و هوس هنگام بازگشت و عکس گرفتن زیرپرده نوشته‌های رنگارنگ، جهان امروز و فردا را در یک کلام عظیم تکرار کنی و همان خس فرومانده در میقات باشی تا به گفته نویسنده «خسی در میقات» با یک تکه درون را بیابید و پیوسته مدح دلدار بگویید.

این یک‌بار لاف‌باز را خالی از حاجی‌های ایرانی کنی و حق را به حق‌دار بسپارید و به دیگر دوستداران همیشگی کعبه و دلدار یاد بدهید، سفر حج، سفر دیدار یار است نه دیدار عرب آژمند بازاری جنس چینی‌فروش... آن وقت می‌بینید که این زیارت بی‌بازار چه آرامش و حرمتی دارد... تا یار که را خواهد و میلش به که باشد!

در کوچه پس کوچه‌های صنعت و اقتصاد سینمای ایران

وقتی «ستایش» به «گنج قارون» تنه می‌زند

کرد و چون صحنه‌های سخیف و بی‌ارزش فیلم‌فارسی را نداشت، خانواده‌ها را به درون سالن‌ها جلب کرد و این صنعت پرخرج و گران، به هر حال هم مخارجش را درآورد و هم سود کرد، اضافه بر آن، به دیگر کارگردان‌ها و تهیه‌کننده‌ها فهماند که مسیر درست قصه‌گویی و فیلم‌سازی چیست؟

حاتمی، معتقد بود، سینمای خوب و جذاب و مردمی سینمایی است که قصه را درست تعریف کند، دروغ نگوید خوب هم بفروشد، سینمایی که پول بکار رفته را برنگرداند هم کارگردان را زمین می‌زند و هم‌انگیزه تهیه‌کننده را می‌گیرد.

اینگونه شد که افراد حاضر در میدانگاه صنعت سینمای ایرانی، مسیر جدید را به‌عنوان «سینماگران پیشرو» پذیرفتند و این صنعت را تاجایی که قدرت داشتند روی دست بلند کردند، همان گروه و این صنعت است که در وضعیت فعلی اقتصاد سینما را به سمت فروش ۴ میلیاردی هدایت کرد و باعث شادی و شادمانی خیلی از اهالی سینما شد.

وقتی به مسیر ساخت فیلم‌های علی حاتمی در صنعت و اقتصاد سینما نگاه می‌کنیم، جز چند فیلم که نتوانست توجه همگان را جلب کند، دیگر آثار وی جزو خوش ساخت‌ها و پرفروش‌ها قرار گرفت، آخرین کار علی حاتمی در استودیوی علی عباسی، سوت‌دلان بود، کاری که معانی و تعبیر جدیدی را در سینما تعریف کرد سوت‌دلان هم تا هنگام اکران و دیدن پرده سفید تکلیفش روشن نبود، اما قصه‌ای که حاتمی روی نگاتیو قرارداد و در آن روزگار به طریق رنگی هم تهیه کرد به خاطر قصه کاملاً ایرانی و چشم‌انداز درون خانوادگیش به دل همه نسل‌ها نشست، این احترام به صنعت سینما بود و باعث شد تا مردم با خرید بلیت ۳ تومانی یا ۳۰ ریالی، «اقتصاد» سینما را سرپا نگهدارند، این درحالی اتفاق افتاد که تماشاگران سینما، هنوز هم چندان رغبتی به دانستن نام کارگردان و تهیه‌کننده نداشتند فقط بازیگر نبود که فیلم را به مردم عادی معرفی می‌کرد و به خاطر بازیگر مردم سینما را انتخاب می‌کردند، برای نمونه، فیلم‌هایی که مرحوم فردین بازی کرده بود. به خاطر همان عامل جوان اول کارگر و چشم پاک می‌فروشد یا در مورد، «نرمن ویزدام» بازیگر انگلیسی که فیلم‌های کم‌دی بازی می‌کرد، تماشاگر، فقط به خاطر «نرمن» و معمولاً بدون «ویزدام» برای ورود به سالن سرو دست می‌شکستند.

همین‌گونه بود دیگر آثار سینمایی آن دوره خاص که دوبله شدن فیلم‌ها، اقتصاد ساخت و نمایش فیلم را افزایش داد و کوچه استودیوهای سینمایی هنوز هم جای قدم زدن داشت که به ناچار، قسمت دیگر گزارش را در شماره بعد تقدیم خواهیم کرد...

چه باید کرد

یکی صنعت سینما و یکی هم اقتصاد سینما و با قول اینکه در همین روزهای آینده قدم به شهر موش‌ها هم خواهیم گذاشت...

محمدعارف: ورودی کوچه بلندی است که خیلی از استودیوهای فیلم‌برداری در آن قرار داشته است. حالا دیگر شده کوچه خاطره، خاطره ساختمان‌هایی که از پله‌های خروجی‌شان به کف پیاده‌رو، آدم‌های سرشناس معروف به «فیلم‌فارسی» پایین می‌آمدند، یک ساختمان پراز خاطره کارگری است که دختر پولدارها و از جمله دختر آقای «زپرست» عاشق او می‌شود، اما جذاب‌ترین جای قصه بخش پایانی است که کارگر تعمیر کار ماشین، درست زمانی غیرقابل باور می‌شود پسر قارون، قارون تازه می‌فهمد جوانمرد مشهور همان پسری است که همراه مادرش از خانه رانده شده، فکر هم نباید کرد که این فیلم‌فارسی‌ها خیلی قدیمی است، چون اتفاق بعد از ۴۰ سال دوباره در تلویزیون و یک سریال تلویزیونی افتاده است، نویسنده قصه هم، یکی از بهترین فیلمنامه نویس‌های همان دوران ۴۰ سال قبل است، اتفاقاً کسی که پسرش و عروسیش را از دست داده یکبارفروش میدانی است با رفتار جاهل مسلک‌های آن روزگار که دائماً می‌گوید افتاد؟ و همه باید بگویند، بله افتاد، که یعنی فهمیدم، معلوم شد. حالا هم این‌بار فروش میدان میوه، درب‌در دنبال نوه پسری‌اش می‌گردد و پیدایش نمی‌کند، در حالی که به‌عنوان راننده آنقدر به او نزدیک شده که رانندگی «آقا» را به عهده گرفته، بعد که عروسیش پیدا می‌شود و ماجرا مثلاً لو می‌رود، آقای قارون میدانی تازه می‌فهمد... ای داد بیداد این پسر با ادب و مهربان همان نوه پسر اوست. کبی برابر اصل، فیلم دو ساعته‌ای که ۴۰ سال پیش خوب فروخت، حالا اگر قبول کنیم، تلویزیونیش هم به شدت مورد توجه تماشاگران و فیلم تماشاکن‌های روزگار ماضی قرار گرفته است.

می‌کند و این جادوی سینماست، معجزه صنعت سینما، تا یک روز قبل از نمایش فیلم، یک حالت خوف و رجا وجود داشت البته همه می‌دانستند فیلمی که برای تماشاگر کودک تولید می‌شود، که موسیقی ویژه داشته باشد، که قصه خوب داشته باشد، به‌طور قطع پدر و مادرهایی را هم به سینما می‌کشند، این در حالی است که شهر موش‌های ۱ متعلق به یک نسل قبل یا چیزی نزدیک به آن است.

نسلی که می‌تواند پدر و مادر بچه‌های امروز باشد... کار کرد یک قصه خوب و ماندگار که طنز و موسیقی و دیالوگ‌های خوب را هم به‌دنبال داشته باشد، همین است. شهر موش‌های ۱ هم خوب فروخت، هم سینمادار راضی شد، هم صاحب استودیو و هم گروه فیلم‌سازی... هنوز قدم اول حرکت در خیابان باربک و بلند را داریم دنبال می‌کنیم که به شهر موش‌ها رسیده‌ایم.

از حسن کچل تا سوت‌دلان علی عباسی که دوران نخست جوانی را در تلویزیون خصوصی ملی ایران گذراند و خودش تعریف می‌کرد برای یک دوره، با دوچرخه راه را می‌رفت و می‌آمد، استودیویی را در همین خیابان برپا کرد به نام «هما» اما از همان روزهای نخست قدر این صنعت را دانست، او که اخیراً چند ماهی را در تهران بود اعتقاد داشت، حیف از این صنعت است که کارهای بنجل در آن ساخته شود، حسن کچل مرحوم علی حاتمی در این استودیو ساخته شد، حاتمی که قبل از این بیشتر کار تئاتر می‌کرد، در دوره‌ای تصمیم گرفت به خاطر دانش قلم و قصه‌ای که داشت برای فیلم‌سازی وارد سینما شود، اقتصاد سینما و یک قصه سرگرم کننده مورد توجه کودکان، هم به علی عباسی کمک مادی کرد که فیلم‌های دیگرش را بسازد و هم علی حاتمی را در مسیری که قدم برمی‌داشت حمایت کرد.

حسن کچل به خاطر فرم‌گرایی و استفاده از یک سوز به شدت شناخته شده عامیانه، به سرعت راهش را نزد عموم مردم باز

می‌کنند، چون تماشاچی قبل از خرید بلیت و رفتن به سینما، اول باید تمامی قصه یک فیلم را در عکس‌های ویرتن‌ها بشوند و بالاخره... سازمان‌های پخش‌کننده فیلم، که درصد قابل توجهی از فروش را به دست می‌آورند، این سازمان‌ها هم گاه ورشکسته و دل‌مرده می‌مانند و گاه از خوشحالی روی پا بند نمی‌شوند، نمونه‌اش همین فیلم سینمایی شهر موش‌ها که مثلاً ۴ میلیارد را در قلک انداخته و مجموعه عوام‌اش یک کارگردان است (مرضیه برومند) دو تهیه‌کننده، (منیره حکمت و علی سرتیپی) و عوامل دقتر، اما...

صنعتی مثل دیگر صنایع

سینما، یعنی فیلم، فیلم‌سازی، کارگردانی، ساخت، بازی، که می‌توان جلوی هر نام یک تعریف صنعتی هم گذاشت و این صنعت می‌شود، صنعت سرگرمی و خاطره خوش همین شهر موش‌ها یکی‌اش مثل اینکه با منیژه حکمت تهیه‌کننده‌اش تماس گرفتیم، به جای زنگ معمول که همیشه می‌شنویم، آواز و موسیقی که در شهر موش‌ها پخش شد، این یعنی دل خوش، یعنی اینکه حکمت کارگردان و تهیه‌کننده خوشحال از اتفاق نادر پیش‌آمده حتی زنگ تلفنش را هم به موسیقی موش‌هایش اختصاص داده، شهر موش‌های ۲ - چاره‌ای هم نبود، با مرضیه برومند تماس گرفتیم، به جای زنگ معمول یک موسیقی ناب عرفانی پخش می‌شد، سر خانم برومند آنچنان شلوغ بود که فرصت حرف زدن نداشت، وقتی خودم را معرفی کردم، با همان لحن احترام آمیز همیشگی گفت: هر چه می‌خواهید لطفاً برایم (اس - ام - اس) کنید برنامه‌ریزی می‌کنم... از همکارم می‌پرسم، اس - ام - اس همسان پیامک تلویزیونی‌هاست دیگر، باخنده تایید

پایان ثبت‌نام اولیه نمایشگاه مطبوعات با ۳۶۰ متقاضی

صمت - تاکنون ۳۶۰ نشریه، خبرگزاری، پایگاه اطلاع‌رسانی و موسسه مطبوعاتی برای حضور در بیستمین نمایشگاه مطبوعات و خبرگزاری‌ها ثبت‌نام کرده‌اند.

بعداز گذشت ۱۲ روز از آغاز ثبت‌نام رسانه‌ها در سامانه الکترونیکی «perssexpo.ir»، نشریات و رسانه‌ها شامل؛ ۴۲ روزنامه، ۲۸ دوهفته‌نامه، ۳۲ هفته‌نامه، ۷۵ ماهنامه، ۱۳ دوماهنامه، ۳۱ فصلنامه، ۲۳ خبرگزاری، ۶۶ پایگاه خبری، ۲۴ موسسه مطبوعاتی و ۲۸ متقاضی در بخش «صنایع، خدمات و تجهیزات مرتبط با مطبوعات» ثبت‌نام اولیه را انجام دادند.

تمامی رسانه‌های مکتوب و مجازی دارای مجوز و متقاضیان حضور در نمایشگاه مطبوعات تنها تا شنبه فرصت دارند در سامانه perssexpo.ir ثبت‌نام کنند؛ پس از بررسی‌های اولیه، ثبت‌نام قطعی از پانزدهم تا پایان مهرماه خواهد بود. امسال و برای نخستین بار، تمامی مراحل پیش ثبت‌نام، ثبت‌نام قطعی، انتخاب محل غرفه، پرداخت وجه، دریافت اطلاعات غرفه‌داران برای صدور کارت، اعلام سیاست‌ها و ضوابط و اطلاع‌رسانی رویدادها و برنامه‌های جنبی نمایشگاه، صرفاً از طریق سایت نمایشگاه مطبوعات انجام می‌پذیرد و در مرحله ثبت‌نام قطعی، متقاضیان متراژ و محل غرفه را از طریق سایت نمایشگاه روی نقشه مشخص و به صورت برخط، هزینه واگذاری را پرداخت خواهند کرد. همچنین با هدف ارتقای سطح کیفی بیستمین نمایشگاه مطبوعات و بهر موندی از تمامی ظرفیت‌های موجود در فضای خبری و اطلاع‌رسانی کشور و در پی درخواست و پیگیری نهادها و دستگاه‌های دولتی، امکان حضور روابط عمومی این مجموعه‌ها در بیستمین نمایشگاه مطبوعات و خبرگزاری‌ها، فراهم شده تا بتوانند با ارائه نشریات، تولیدات رسانه‌ای، برگزاری نشست‌های خبری با حضور مدیران ارشد دستگاه مربوطه در محل غرفه و همچنین تقویت ارتباط با سایر رسانه‌ها ضمن آشنایی بیشتر و بی‌واسطه با دست‌اندرکاران مطبوعات و خبرگزاری‌ها، به روند اطلاع‌رسانی فعالیت‌های خویش کمک کنند و در فضایی تخصصی و حرفه‌ای با فعالان عرصه رسانه به صورت چهره به چهره دیدار و تعامل داشته باشند.

رابط عمومی معاونت مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی شماره تلفن‌های ۰۹۸۷۲۲۲۲۲۷-۸۸۷۲۲۲۲۷ مربوط به دبیرخانه نمایشگاه را برای پاسخگویی به سوالات احتمالی متقاضیان شرکت در نمایشگاه اعلام کرد.

پایان نمایشگاه ۱۰ روزه باز باران

صمت -نمایشگاه باز باران که باهدف معرفی و فروش کالاهای مورد نیاز دانش آموزان از ۱۲ شهریور برپا شده بود، امروز و پس از ۱۰ روز فعالیت به کار خود پایان می‌دهد. در این نمایشگاه محصولات مختلف و متنوع با طرح شخصیت‌های کارتون، سریال و فیلم‌های ایرانی عرضه می‌شود.

مناطق باکری، بلوار پاک‌نژاد، میدان صنعت، برج میلاد، بوستان گفت‌وگو، دریاچه چیتگر، فرهنگسرای اشراق، میدان امام حسین(ع) و بوستان خاوران، خیابان باب‌همايون، بوستان ولایت و بوستان قائم در منطقه ۱۸ برای ارائه ویژه برنامه باز باران در نظر گرفته شدند که طبق اعلام برگزار کنندگان در این مدت فروش خوبی داشتند. هدف از برگزاری نمایشگاه باز باران، عرضه لوازم التحریر با قیمت‌های مناسب و بدون دریافت مالیات به مردم تهران بود که امسال نخستین دوره آن به صورت گسترده برگزار شد.

نمایشگاه فروش پاییزه در گرگان

مهر -نمایشگاه ۷روزه پوشاک و مواد غذایی در گرگان آغاز به کار کرد. درویش علی حسن‌زاده، پنجشنبه گذشته در گفت‌وگو با رسانه‌های استان، اظهار کرد: این نمایشگاه از امروز به مدت یک هفته در محل دائمی نمایشگاه‌های استان برپاست و اجناسی چون کیف و کفش، پوشاک، لوازم التحریر و مواد غذایی در این نمایشگاه عرضه می‌شود، ساعت‌های بازدید از ۱۰ صبح تا ۲بعدازظهر و از ۴عصر تا ۹شب است.

وی فراهم کردن امکان دسترسی بهتر اقشار جامعه به انواع کالاهای پر مصرف فصلی باقیمت مناسب، افزایش قدرت انتخاب و خرید مصرف کنندگان و نیز حمایت از تولید کنندگان محصولات با کیفیت داخلی را از اهداف برگزاری این نمایشگاه‌ها در استان عنوان کرد.

وی تصریح کرد: قیمت‌هایی که در این نمایشگاه برای کالاهای و خدمات عرضه می‌شود بر اساس فاکتور هایی که کالاهای خریداری شده است و موجود است، ارزیابی می‌شود ولی در نهایت بین ۵ تا ۱۵ درصد تخفیف این کالاهای عرضه می‌شود. معاون اداره صنعت، معدن و تجارت استان، در ادامه از افتتاح نمایشگاه فروش پاییزه در گنبد کاووس از ۲۵شهریور خبر داد و گفت: در بقیه شهرهای استان کالاهای مورد نیاز این ایام از طریق فروش فوق‌العاده واحدهای صنفی عرضه می‌شود.

به گفته وی در نمایشگاه پاییزه ویژه مدارس علاوه بر کیف و کفش، پوشاک، فروش سایر اجناس با رعایت قوانین نمایشگاهی برای فروشندگان آزاد است.

صنت غرفه‌سازی در کشور هنوز نوپاست

نمایشگاه، ابزاری برای توسعه تجارت

نمایشگاه تهران

میلاد محمدی - گروه تجارت: همیشه وقتی صحبت از ارزیابی صنعت نمایشگاهی به میان می‌آید، همه به یاد تهران افتاده و آمارها هم مربوط به عملکرد این سایت نمایشگاهی است. این در حالی است که در بسیاری از شهرستان‌های کشور سایت‌های نمایشگاهی فعالی وجود دارد که ایران را در جایگاه مناسبی از استانداردهای بین‌المللی این صنعت قرار داده است. برای برگزاری موفق نمایشگاه‌ها ابعاد سخت‌افزاری و نرم‌افزاری بسیاری لازم است. آنچه در ادامه می‌خوانید بررسی جایگاه صنعت نمایشگاهی ایران در قالب استانداردهای جهانی است. برای بررسی این موضوع با مهرداد جلالی‌پور، مدیر کل امور ترویج تجارت سازمان توسعه تجارت گفت‌وگو کرده‌ایم.

● ارزیابی شمارد مورد وضعیت فعلی نمایشگاه‌های کشور چیست؟

از دو بعد کلی می‌توان عملکردهای صنعت نمایشگاهی را مورد بررسی قرار داد. اول بعد زیرساختی و دوم بعد نرم‌افزاری است. از لحاظ زیرساختی ما در تمام نقاط مهم کشور، یک فضایی را با عنوان فضای برگزاری نمایشگاه‌های مختلف داریم. بر خسی از این فضاها فضاهایی است که ظرفیت خوبی برای برگزاری نمایشگاه‌های مختلف دارند، بنابراین به آنها سایت دائمی نمایشگاهی گفته می‌شود. بعضی از این فضاها هم با استانداردهای اصلی فاصله دارند و شاید نتوان همیشه در آنها نمایشگاه برگزار کرد که از آنها با عنوان نمایشگاه‌های موقت یاد می‌کنیم. اما آنچه مسلم است، در بیشتر استان‌ها ما یک فضای ثابت و نسبتاً مطلوب برای برپایی دائمی نمایشگاه‌های مختلف داریم که امکان قابل توجهی هم هست. علاوه بر این ظرفیت که در ۳۱ استان کشور داریم در برخی از مناطق آزاد هم فضاهای خوبی را برای کارهای نمایشگاهی داریم که امکانات خیلی خوبی هم دارند. مثل کیش یا منطقه اروند، چابهار و قشم و دیگر مناطق آزاد.

● جایگاه سایت‌های نمایشگاهی ایران در قالب استانداردهای جهانی چگونه است؟

قدیمی‌ترین سایت نمایشگاهی کشور را در تهران داریم که قدمتی حدود ۴۰ سال دارد و از اوایل دهه ۵۰ با شکل و شمایلی ابتدایی کار خودش را شروع کرد و تا امروز هم پا بر جاست. سایت تهران قدیمی‌ترین سایت نمایشگاهی خاورمیانه هم هست. از بین همه این سایت‌های نمایشگاهی ۵ استان تهران، تبریز، اصفهان، شیراز و مشهد عملکرد خوبی دارند و تاییدیه نهاد مرتبط با استانداردهای نمایشگاهی یعنی سازمان UFI را دارند. همچنین استان تبریز قدیمی‌ترین سایت نمایشگاهی خصوصی ایران را داراست که شاید بزرگ‌ترین و به روزترین سایت نمایشگاهی کشور ما باشد. این سایت حدود ۴۰ هزار متر مربع فضای سر پوشیده و حدود ۱۲۰ هکتار فضای باز نمایشگاهی در اختیار دارد که امکانات مناسبی هم دارد. بعد از آن سایت‌های مشهد، شیراز و اصفهان قرار دارند.

● یعنی در حال حاضر به لحاظ زیرساخت‌هایی که به آنها اشاره کردید فقط همین ۵ استان شرایط استانداردا را دارند؟

نه حرف‌های من به این معنی نیست که سایت‌های نمایشگاهی دیگر بخش‌های کشور استانداردهای لازم را ندارد. اما این ۵ استان عملکرد مطلوب‌تری دارند. همان‌طور که اشاره کردم، کیش و قشم سایت‌های خوبی دارند. یا مثلاً ارومیه تلاش خوبی را برای رسیدن به اهداف مطلوب نمایشگاهی آغاز کرده است.

● صنعت نمایشگاهی ایران در مقایسه با کشورهای بزرگ و پیشرفته در چه جایگاهی قرار دارد؟

آنچه که می‌تواند نظر مثبت نهاد‌های بین‌المللی را جذب کند در ۷ یا ۸ منطقه کشور وجود دارد. اگر بخواهیم این

چون همانطور که میدانید بسیاری از نمایشگاه‌ها در کنار موضوع فروش به بحث آموزش بیزینس هم می‌پردازند. این‌مورد همگی پیش از برگزاری نمایشگاه‌های معتبر جهانی مورد بررسی قرار می‌گیرد و وقتی شاخص‌ها به پاسخ مطلوب رسید به جمع‌بندی برای برپایی نمایشگاه می‌رسند. مخاطبان و اهالی فن هم با توجه به مقبولیت یک نمایشگاه تصمیم می‌گیرند در آن شرکت کنند.

● در ایران هر سال چند عنوان نمایشگاه تخصصی برگزار می‌شود؟

در ایران ما سالانه حدود ۸۰ عنوان نمایشگاه تخصصی بارویکردهای کاملاً تخصصی داریم که در مورد یک کالای خاص، گروه کالایی خاص یا جریان نمایشگاهی خاص به‌صورت بین‌المللی برگزار می‌شوند. تعدادی شرکت نمایشگاهی هم هستند که در سال برای برگزاری نمایشگاه‌های مختلف اعلام آمادگی می‌کنند. به‌طور قطع همه اینها در یک‌رده نیستند. یعنی یک سری کارشان را بهتر انجام می‌دهند و عده‌ای هم ضعیف‌تر هستند. اما به هر حال هر شرکتی که این تجارت را تجربه کرده می‌تواند ادعا کند که من سازوکارهای یک فضای نمایشگاهی را می‌شناسم و می‌توان در داخل یا خارج از کشور نمایشگاه برگزار کنم.

در بحث زیبایی فضای نمایشگاهی، آن فضایی که برای غرفه‌سازی انتخاب می‌شود، نخستین تاثیر را می‌گذارد. یعنی سالی که به یک نمایشگاه اختصاص پیدا می‌کند، باید از نظر هر نوع امکانات مثل طول و عرض و ارتفاع، سرمایش و گرمایش، جنس کف پوش و خیلی مسائل دیگر مورد بررسی قرار بگیرد. این پوسته کار است و غرفه‌سازی مرحله بعدی است که البته اهمیت آن کمتر از فضای نمایشگاه نیست

ترکیه نیز شرایط مشابهی دارد. ۳ شهر استانبول، ازمیر و آنکارا، پرچم‌داران صنعت نمایشگاهی در این کشور هستند و بقیه بیشتر به درد نمایشگاه‌های بومی و منطقه‌ای می‌خورند.

● سایت‌های نمایشگاهی بحث سخت‌افزار صنعت نمایشگاهی هستند. در بعد نرم‌افزاری ایران در چه جایگاهی قرار دارد؟

در بعد نرم‌افزاری میتوان به مواردی از این قبیل که چه کسانی یک نمایشگاه را برگزار می‌کنند، چطور برگزار می‌کنند، در چه شرایطی برگزار می‌کنند و... اشاره کرد. در ابتدای این بحث بهتر است بدانیم که امروزه در دنیا نمایشگاه‌های مختلف با تکیه بر چند مولفه اصلی فعالیت خودشان را آغاز می‌کنند. اول اینکه این نمایشگاه در چه ابعاد و چه وسعتی در حال برگزاری است. دوم اینکه نمایشگاه چند بخش است و چه بخش‌هایی را کشورهای خارجی به خودشان اختصاص داده‌اند و چند بنگاه داخلی و خارجی حضور دارند. سوم اینکه چه میزان بازدیدکننده پیش‌بینی می‌شود و از این تعداد چند درصد آنها بازدیدکننده تخصصی هستند. اینکه چند درصد بازدیدکننده خارجی دارد. چهارم اینکه چه همایش‌ها و کارگاه‌هایی نیاز است تا این نمایشگاه به حد مطلوب برسد.

کارآفرینی آن‌طور که در داستان‌ها آمده است یک شبه آدم‌ها را ثروتمند نمی‌کند. هیچ کارآفرینی نیست که بدون تلاش بتواند پس‌اندازی برای خود داشته باشد. جرقه یک کار نو در ذهن، هرچند اتفاقی است که مسیر راه را در ذهن ترسیم می‌کند اما تلاش و استقامت در کارآفرینی، حرف اول را می‌زند. زن خیالی که در کاری متفاوت، مشتری‌ها را در مغازه می‌نشانند تا همان روز لباس‌شان را برش بزنند و بدوزد و تحویل‌شان دهد، تلاش و ناامید نشدن را بعد از لطف خدا، دلیل موفقیتش می‌دانست. اما حالا کافی است جست‌وجویی در اینترنت داشته باشید.

نسخه‌های رنگارنگی که برای علاقه‌مندان به کارآفرینی پیچیده شده از تعداد بیکاران کره خاکی بیشتر است.

نسخه‌هایی که چنین از آن برمی‌آید که بدون تلاش و استقامت در مسیر می‌توان ثروتمند شد. «بخشی از منتالان را به‌عنوان محل کارتان در نظر بگیرید، برنامه خود را دقیقاً زمان‌بندی کنید، هر چقدر که می‌توانید انجام امور را در اختیار دیگران نیز بگذارید...» این جملات را یکی از سایت‌هایی منتشر کرده است که زنان را به کارآفرینی در خانه تشویق می‌کند.

کافی است کارآفرینی در خانه را در گوگل جست‌وجو کنید، ۹۹ میلیون و ۴۰۰ هزار سایت فارسی، به این مقوله پرداخته‌اند و نسخه‌هایی از این دست برای زنان ایرانی پیچیده‌اند. اما زهرا که زنی ۲۸ ساله است و یک فرزند دارد، به صمت می‌گوید: «خانه ما ۴۶ متر بود. وسایل خودمان را هم به زور در آن جا داده بودیم، چطور می‌توانستم اثاثیه را جابه‌جا کنم و جایی برای محل کارم در خانه در نظر بگیرم!» زهرا پیش از آن در یک آژانس خدمات مسافرتی کار می‌کرد و بعد از تولد پسرش، کارش را رها کرد تا بتواند در کنار فرزندش باشد و به گفته خودش اینکه دندان درآورده است را خودش کشف کند و نخستین قدم‌هایش را خودش ببیند نه مربی مهدکودک. او به صمت می‌گوید: «مدتی در میان این راهکارها گجج بودم.

اما سرانجام همه این راهکارهای اینترنتی را کنار گذاشتم.» او حالا مدیر یک سایت است که سبک زندگی را دنبال می‌کند و در روزهایی که خانواده‌ها به فکر تلاش برای گذران زندگی هستند، سرخوشی را به کاربرانش هدیه می‌کند. ایده این سایت چند سال قبل به ذهنش رسید و او که روزی از نشستن پشت میز کامپیوتر در خانه شروع کرده بود، حالا تیمی ۲۰ نفره دارد که برایش کار می‌کنند.

مونا، ۲۴ ساله است. کیف چرم می‌دوزد. همه را با دست سوزن می‌زند. جدیدترین مدل‌های بازار را با طرح‌های سنتی ترکیب می‌کند.

نه چرخ دارد نه کارگاه، فرش یک گوشه از اتاق را جمع کرده است و یک قفسه پلاستیکی گوشه اتاق گذاشته تا آن را بفروشد. مونا با خنده به صمت می‌گوید: «راستش اولش فکر می‌کردم راه‌هایی هست که آدم زود پولدار شود اما بعد فهمیدم این ماجرا مال داستان‌ها و فیلم‌هاست.» او ادامه می‌دهد: «بعضی از شب‌ها که سفارش دارم تا صبح نمی‌خوابم تا کار را آماده کنم و به موقع به مشتری برسانم.»

یاسمن، هم کارآفرین است. حاشیه مقنعه‌ها را طراحی می‌کند و می‌فروشد. با خنده می‌گوید: «من را باور نمی‌کردند. ایده‌ام را جدی نمی‌گرفتند. برادرم که از سربازری برگشت پدرم با قرض و پس‌انداز و ... برایش ماشین خرید تا برود آژانس کار کند.

من که گفتم می‌خواهم کار کنم گفتند روزنامه بخر برو جایی استخدام شو! گفتم می‌خواهم کار خودم را داشته باشم.

رنگ و پارچه و بقیه هزینه‌ها را حساب کردم شد ۳۰۰ هزار تومان. پدرم ۳۰۰ هزار تومان را داد اما گفت من این پول را بخشیدم. انتظار ندارم دخترم از آن درآمدی داشته باشد. پارسال برادرم تصادف کرده بودو به جای ۲۰۰ هزار تومان یک میلیون تومان دادم به پدرم تا ماشین را ببرد صافکاری!»

زنان کارآفرین از کره مریخ نیامده‌اند

زنان راه‌هایی را پیش رو دارند تا این جریان‌ها را به نفع خود تغییر دهند. او در پایان‌نامه دوره دکترایش، تحقیقی در باب کارآفرینان انجام داده است. تحقیقی با عنوان «شناسایی و اولویت‌بندی عوامل موثر بر تشخیص فرصت‌های کارآفرینی اجتماعی» که حدود ۵۰ درصد از مصاحبه شوندگان در این پژوهش را بانوان تشکیل می‌دادند. او معتقد است: «همه زنان می‌توانند کارآفرین باشند به شرط آنکه خود را باور کنند و بدانند کارآفرین‌ها از کره مریخ نیامده‌اند.»

کارآفرینی کار گروهی است؛ منظور این است که بخوابی شرایط خود را تغییر بدهی. مهم این است که همه زنان می‌توانند کارآفرین باشند به شرط آنکه خود را باور کنند و بدانند کارآفرین‌ها از کره مریخ نیامده‌اند.

❖ **یعنی باید اهل ریسک باشند؟**
دقیقا! افرادی به سراغ کارآفرینی می‌آیند که ریسک‌پذیر باشند. منظور این نیست که بی‌هوا سرت را بزنی به چیزی و شروع کنی. باید در نظر گرفت که شرایط زندگی فرد چگونه است. یک مثال می‌زنم. دخترخانمی را تصور کنید که در چارچوب باورهای خانواده، در شرکتی کار می‌کند و ماهانه ۷۰۰ هزار تومان دستمزد می‌گیرد. اگر این خانم به پدرش بگوید که می‌خواهم کسب و کار خودم را داشته باشم، احتمال زیادی دارد که پدرش مخالفت کند.

اما اگر بخواهد هم کار فعلی را داشته باشد و هم در کنارش در ساعات آزادش کسب و کار خودش را داشته باشد در این‌صورت می‌گوییم آن دخترخانم ریسک‌پذیر است. یعنی ریسک کردن این نیست که بروی ۱۰۰ میلیون تومان را با بدهی تهیه کنی و سرمایه کاری کنی که آینده‌اش اصلا معلوم نیست. در کارآفرینی اگر کاری ۵۱ درصد احتمال موفقیت داشته باشد، می‌گوییم ریسک معقول و افراد را به سمت آن تشویق می‌کنیم.

❖ **این خصوصیات مادرزادی همراه آدم‌هاست؟**

چند عامل دخیل است. یکی فردی است. که برخی از خصوصیات این بخش اکتسابی هستند و برخی دیگر ذاتی. اما ما عوامل ذاتی را خیلی باز نمی‌دانیم. گاهی ممکن است یک فرد با یک تلنگر، در ذهنش ساختارها و الگوهای نقش را بشکند و ایده‌ای جدید به ذهنش برسد.

اما باید خصوصیتی داشته باشد که معمولا ذاتی است. همان روحیه

ریسک‌پذیری را می‌گوییم. اگر ریسک‌پذیر نباشی هرگز به دنبال اجرایی کردن ایده‌ات نمی‌روی. اگر آدم مضطربی باشی یا شخصیت محتاط باشی، معمولا به سراغ کارآفرینی نمی‌روی.

دسته دوم عوامل محیطی است که بیشتر اکتسابی است. فرد اگر در محیطی قرار گیرد که فرصت‌ها در اختیارش باشد و شرایط کارآفرینی مهیا، خواه ناخواه به این سمت و سو می‌رود. اما اگر شرایط بسته

فرآیند یا خروجی باشد. البته در ایران اولویت زندگی زنان ماندن در خانه و در کنار فرزندان بودن است. ما هم منکر این نیستیم اما دختران مجرد می‌توانند درایت به خرج دهند و از پدر و برادرشان کمک بگیرند و متاهل‌ها هم از شوهرشان. یا اصلا کارآفرینی خانوادگی را دنبال کنند. منظور من این است که در جاهایی که امکانش هست، زنان می‌توانند کسب و کار انفرادی خودشان را راه بیندازند و در جاهایی که باورهای وجود دارد که مانع از آن است بازهم درها به روی زنان بسته نیست و می‌توانند از همکاری مردان خانواده کمک بگیرند. با این کار یک تیر می‌زنند با دو نشان. نخست اینکه مردان محل فعالیت‌های آنان نمی‌شوند. مقاومت یا مانع تراشی نمی‌کنند و دوم اینکه اگر در روزها یا دورانی از زندگی زنان به دلایلی نتوانستند حضور داشته باشند، کسی هست که کسب و کارشان را اداره کند تا آن‌ها بتوانند به کار برگردند.

❖ **آماری از رابطه موفقیت زنان کارآفرین و حمایت مردان خانواده وجود دارد؟**

در تحقیقاتی که انجام دادم با حدود ۴۰ بانوی کارآفرین مصاحبه کردم که قریب به ۷۵ درصد آن‌ها عنوان می‌کردند: اگر همسرم همراهم نبود، موفق نمی‌شدم. ببینید ما سه سطح شغلی داریم که اول کارمندی است، دوم خوداشتغالی و سوم کارآفرینی. بیشتر زنان جامعه ما در حال حاضر در سطح اول فعالیت می‌کنند. هنوز راه درازی تا سطح سوم باقی است.

❖ **کارآفرین‌ها چگونه افرادی هستند؟**

ما در کارآفرینی می‌گوییم که اگر یک روز شما احساس کنید که دیگر مثل همکارت نمی‌توانی پشت میز بنشینی و کار هر روزت را انجام بدهی، همین که احساس کردی با بقیه متفاوتی، یعنی قدم اول را برداشته‌ای.

منظور این نیست که از روی غرور و نخوت نتوانی کنار دیگران بنشینی، که اصلا اساس

یک ایده به ذهنشان، راه آن‌ها را از ما جدا کرده است. همین که حرف از کارآفرینی و کسب و کار می‌شود، ذهن‌ها به بیرون از خانه منحرف می‌شود و در جامعه ایرانی که به اعتقاد جامعه‌شناسان، جامعه‌ای در حال گذار از سنت به مدرنیته است، هنوز هم باورهایی جریان دارد که مانع کارآفرینی زنان می‌شود. اما زهرآعابدینی مقانکی که فارغ‌التحصیل دکترای مدیریت کارآفرینی از دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران و مدیر دپارتمان کارآفرینی مجتمع فنی تهران است، معتقد است

است و از نتایج پژوهش‌های میدانی استخراج شده است.

❖ **شرایط ایجاد ایده‌های نو از چه زاویه‌های دیگری قابل بررسی است؟**
کارآفرینی ایده‌های نو از نظر جمعیت شناختی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی هم قابل بررسی است. مثلا در گذشته به دلیل اینکه تعداد فرزندان خانواده‌ها بیشتر بود

تلنگر یک ایده

همه چیز از یک ایده آغاز شد. او را که ۲۰ سال به کلیسا خدمت کرده بود از کلیسا اخراج کرده بودند. چون او بی‌سواد بود و به‌طور ناگهانی از طرف مقامات کلیسا دست‌ورسیده بود که کلیسا حق استخدام هیچ بی‌سوادی را ندارد. اخراج که شد، درد بیکاری را روی کولش گذاشت و به سمت خانه رفت. وقتی می‌خواست سیگاری دود کند متوجه شد در مسیر طولانی کلیسا تا خانه هیچ سیگارفروشی نیست. ایده به ذهنش آمد، تلنگر کار خودش را کرد و با آخرین حقوقش، سیگارفروشی در آن مسیر را آغاز کرد و با سود آن مغازه‌ای باز کرد. با سود مغازه هم مغازه‌ای دیگر. چندی نگذشت که ثروتمند شد و برای بازکردن حساب بانکی، به رییس بانک مراجعه کرد. وقتی رییس فهمید که او نمی‌تواند فرم‌ها را پر کند یا نامش را پای امضایش بنویسد، با تعجب گفت: «چطور در حالی که بی‌سواد بوده‌ای این همه پول درآورده‌ای؟ ببین اگر سواد داشتی چه می‌شدی؟» مرد پاسخ داد: «خادم کلیسا!»

زنان وقتی برای فکر کردن به ایده‌های نو نداشتند. البته در آن زمان هم کارآفرینی آنان به شکلی دیگر بود. در آن دوره مشاغل خانوادگی رواج داشت و می‌بینیم که خانواده با آنان همیا و هم عقیده بود.

❖ **کارآفرینی مثل کارمندی نیست که ساعات مشخصی بروی سر کار و وظیفه مشخصی داشته باشی. همیشه برای زنی که می‌خواهد سراغ عملی کردن ایده‌اش برود، این احساس وجود دارد که اگر نتوانم چه! آن وقت باید تبعات این اتفاق را هم بپذیرم!**

اگر زنان نتوانند نقش‌های خود را در داخل و خارج خانه با هم هماهنگ کنند بدون شک یکی از این دو را از دست می‌دهند. یا دچار طلاق، چه از نوع قطعی و چه نوع عاطفی می‌شوند یا اینکه مجبور می‌شوند حضور در خارج از خانه و کسب و کار خود را کنار بگذارند. البته همین جا یک نکته را که خیلی ضروری است، باید اعلام کنم. کارآفرینی همیشه بیرون از خانه نیست. بسیاری از زنان مشاغل خانگی و کارآفرینی را به هم آمیخته‌اند که این بحث تخصصی خود را می‌طلبد. کارآفرینی و داشتن کسب و کار، فقط مختص خارج از خانه نیست.

❖ **یعنی می‌شود مقاومت را به همراهی تبدیل کرد؟**
کارآفرینی، پیاده کردن ایده خلاقانه جدیدی است که بتوان آن را به منصه ظهور رساند. این ایده می‌تواند در ورودی،

مردان نظری: رسانه‌ها هر روز ما را غافلگیر می‌کنند. یک روز زنان کارآفرینی را به ما معرفی می‌کنند که با کمترین امکانات به بیشترین درآمد رسیده‌اند و روز دیگر مردان کارآفرینی را به تصویر می‌کشند که دست روی زانوان خود گذاشته‌اند و یاعلی گویان بلند شده‌اند و حالا به جایی رسیده‌اند که صدها نفر در مجموعه کاری آنها نان حلال به خانه می‌برند. کارآفرینان چه کسانی هستند؟ آدم‌هایی درست مثل من و شما که زیر آسمان همین شهر زندگی می‌کنند اما روزی، تلنگر

مردان بیشتر اقتصادی فکر می‌کنند و به دنبال ایده‌های زودبازده هستند که سود خوبی در بر داشته باشد. آن‌ها برای ایده‌ای که در زمان کوتاه سود مالی ندارد، وقت تلف نمی‌کنند، اما زنان بیشتر به رفع مشکلات جامعه فکر می‌کنند. آن‌ها می‌خواهند به هر نحوی که بتوانند مشکلات را حل کنند و حاضرند زمان بیشتری برای سودده شدن ایده‌هایشان سپری شود اما مشکلات جامعه حل شود. به دلیل همین روحیه است که می‌بینیم درصد بیشتری از فعالان در سمن‌ها را زنان تشکیل می‌دهند، چون حس کمک کردن در آن‌ها قوی‌تر است. البته این معنای قطعیت نیست. مردانی هم هستند که این روحیات را داشته باشند اما نتایج تحقیق ما درص

بیشتر این روحیات را در زنان نشان می‌دهد. ❖ **به پذیرش مردان اشاره کردید، در مورد تعدد نقش‌ها و وظایف بانوان چطور؟**

مشکل دیگر زنان تعدد نقش‌هایی است که در زندگی خود به عهده دارند. از جمله

نقش مادری، نقش همسری، نقش خواهری، نقش دختری و ... هر کدام در جامعه مسئولیت‌های خاص خود را دارد و همه از آن‌ها انتظار دارند که وظایف این نقش‌ها را به نحو احسن انجام دهند به این ترتیب وقتی وارد جامعه می‌شود اگر همسرش، پدرش یا برادرش رضایت قلبی از این حضور ندارد و به او همراه نباشد، از جوانب دیگر فشار بیشتری را تحمل می‌کند. یک زن به عنوان فردی که می‌خواهد به بهترین نحو ممکن و با استقلال هم در جامعه حضور داشته باشد و هم در خانه، در چنین مواردی، فشارها سبب می‌شود که بشکنند، چون زنان اگرچه تحمل بسیار بالایی دارند اما در عین حال شکننده هستند. این گفته‌های من علمی

افراد به سرآغ کار آفرینی می‌آیند که ریسک‌پذیر باشند. منظور این نیست که بی‌هوا سرت را بزنی به چیزی و شروع کنی. باید در نظر گرفت که شرایط زندگی فرد چگونه است ریسک کردن این نیست که بروی ۱۰۰ میلیون تومان را با بدهی تهیه و سرمایه کاری کنی

❖ **شرایط کارآفرینی برای زنان و مردان متفاوت است؟**

طسی رفت و آمدهایم به یک کلینیک مشاوره کارآفرینی از نزدیک مشاهده کرده‌ام که بانوان مراجعه‌کننده به این کلینیک هم با مشکلات بیشتری دست و پنجه نرم می‌کنند و هم مصرانته به راهی که انتخاب کرده‌اند و به ایده‌های خودشان متعهد هستند. زود ناامید نمی‌شوند تا می‌توانند تلاش می‌کنند. دلایلش هم این است که بانوان معمولا نمی‌توانند زیاد ایده‌ها را درون خود نگه دارند. آن را بیان می‌کنند. از آنجا که به دلیل برون‌گرا بودنشان دوستان زیادی دارند و از میان این دوستان زیاد، دوستانی هم به دوستان پایدارتر تبدیل شده‌اند، وقتی ایده‌هایشان را بیان می‌کنند همراهانی پیدا می‌کنند و از آنجا که در کارگروهی بسیار قوی هستند، موفق‌ترند.

❖ **این‌ها نکات مثبت بود، سختی‌هایی برای زنان وجود دارد که برای مردان متصور نباشد؟**

ایران کشوری با باورهای سنتی است. باورهایی از این قبیل که مردان موفق‌تر از زنان هستند. در کارآفرینی هم مهم‌ترین و بزرگ‌ترین مشکل زنان کارآفرین ایرانی، تامین مالی است. چه کسی می‌تواند منکر این موضوع باشد که نگاه به زنان در کار متفاوت است؟ مثلا اگر مردی به بانک برود و ایده‌اش را مطرح کند و به ازای آن تسهیلات مالی طلب کند خیلی راحت‌تر می‌تواند سرمایه‌اش را تهیه کند اما یک زن با وجود اینکه چک برگشتی نداشته باشد و خوش حساب هم باشد باز هم این

نگاه به او وجود دارد که نمی‌تواند از پس کار بر بیاید. دلایلش هم این است که به مردان بیشتر از زنان اعتماد می‌کنند. چون ذهنیت حاکم بر جامعه این است که کار مال مرد است! و مردها بیشتر به دنبال کار و پول و تامین مالی هستند. اما امروزه دیگر زنان هم به دنبال کار و تامین مالی هستند. قانون اساسی، زنان را نیز با مردان در مسائل مالی و کسب و کار، اخذ وام و تسهیلات و ... برابر دانسته است و به صراحت اعلام می‌کند. اگر زنان مسا این را بدانند، از برخی حقوق خود در قبال نادیده گرفته شدن دفاع می‌کنند. از طرفی مردان هم آرام آرام می‌پذیرند که حضور زنان در جامعه الزامی است. این یک فرآیند گریزناپذیر است.

❖ **کسب و کاری که زنان و مردان انتخاب می‌کنند با هم متفاوت است؟**
قطعیت ندارد اما عموما متفاوت است.

اتوماسیون در حال دگرگون کردن چشم انداز رقابت است

پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون، پاسخی مهم به چالش‌های بالادستی صنعت نفت و گاز است. رشد سریع فناوری‌هایی از قبیل داده‌های بزرگ، هندسه تحلیلی، حسگرها و سیستم‌های کنترلی این فرصت را به شرکت‌های نفت و گاز می‌دهد تا کارهای پرهزینه، خطر‌ساز و مستعد خطای خود را مکانیزه کنند. بسیاری از مجریان صنعت نفت و گاز به چنین فرصت‌هایی روی آورده‌اند و با همه توان موجود خود تلاش دارند به برنامه‌های خود در این مسیر سرعت بخشند. شرکت‌هایی که روش اتوماسیون را با موفقیت به کار می‌گیرند، می‌توانند حد سودآوری خود را به میزان قابل توجه بهبود بخشند.

در شرایطی که پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون منافع بالقوه بسیاری را در زنجیره ارزش بالادستی بخش‌های اکتشاف، توسعه و تولید موجب می‌شود، فرصت‌های بزرگ‌تری نیز از قبیل کاهش زمان وقفه‌های خارج از برنامه در فعالیت‌های تولیدی ایجاد می‌شود. با توجه به افزایش قابل توجه سرمایه‌گذاری بالادستی در صنعت نفت و گاز، بهینه‌سازی کارایی در تولید (نسبت تولید واقعی به حداکثر ظرفیت تولید) امری ضروری است.

پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون فرصت‌های متعددی ایجاد می‌کند: به حداکثر رساندن دارایی‌ها، (که منظور از آن بهینه‌سازی تولید صرف‌نظر از بهداشت، ایمنی و محیط است)، افزایش بازایی میدان (مقدار نفت استخراجی به عنوان نسبتی از مقدار اصلی موجود در بستر نفتی) و بهبود حداکثر توان تولید نفت (مقدار نفت تولیدی از یک دارایی در یک دوره زمانی مشخص).

با توجه به حجم قابل ملاحظه تولید در سکوهای تولید برون ساحلی، حتی کوچک‌ترین اصلاحات در کارایی تولید نیز تأثیرات مالی مهمی به همراه خواهد داشت زیرا توان عملیاتی اضافی مستقیما به درآمد بیشتر منتهی می‌شود. در رابطه با برخی دارایی‌های غیرمتعارف – همچون شن‌های نفت – استفاده دقیق از روش‌های اتوماسیون می‌تواند به کاهش هزینه‌های مهم‌تر از آن بهبود پایایی تجهیزات تولید بینجامد که آن هم به نوبه خود منجر به درآمدهای بالاتری می‌شود که می‌تواند عمر اقتصادی یک دارایی را افزایش دهد.

اپراتورها و پیمانکاران حفاری باید برای بدست آوردن ارزشی که اتوماسیون وارد فرایند تولید نفت و گاز می‌کند، سریع‌تر حرکت کنند زیرا سازندگان تجهیزات که از موقعیتی خوب برخوردارند درصددن تا بخش قابل ملاحظه‌ای از این ارزش در معرض خطر را به چنگ آورند.

این تهیه‌کنندگان تجهیزات بطور گسترده به سمت ترکیب ساخت تجهیزات با تهیه خدمات روی آورده‌اند.

این امر با گنجاندن فناوری پایش عملکرد و شرایط در روند ساخت تجهیزات و در کنار آن ارائه خدمات بر مبنای پردازش داده‌های بزرگ و قابلیت‌های تجزیه و تحلیل پیشرفته، ممکن می‌شود. نمونه‌هایی از این دست را می‌توان در تجهیزات بخش‌های مختلف سیستم‌های بهره‌برداری عرشی، درون چاهی و زیر دریایی مشاهده کرد. یکی از منافع این‌ کار برای تولیدکنندگان این است که در آمد آنها از شرایط فروش یکجای تجهیزات به سمت کسب درآمد به شکل مستمری از طریق ارائه خدمات می‌رود.

تغییراتی از این قبیل در سایر صنایع از قبیل صنعت ساخت هواپیما نیز روی داده است. در اینجا، سازندگان موتور هواپیما دیگر فقط به فروش موتور و قطعات یدکی نمی‌پردازند بلکه قراردادهای خدماتی ارائه می‌کنند که به موجب آنها هزینه‌های تعمیر و نگهداری برعهده اپراتورهای پرواز است. الگوسازی پیشگویانه عملکرد موتور به ارزش آفرینی برای مشتریان از طریق کاهش مدت زمان توقف فعالیت و در نتیجه بهبود بهره‌وری دارایی‌ها، کمک می‌کند. این موضوع همچنین به سازندگان موتور کمک می‌کند تا نیازهای مشتریان را بهتر بشناسند و از خدمات ارائه شده ارزش بیشتری کسب کنند. از مضرات بالقوه این قبیل قابلیت‌ها برای اپراتورها این است که کپی برداری از آنها برای سایرین دشوار است و به همین دلیل رقابت‌پذیری در این عرصه محدود می‌شود.

برای مالکان دارایی‌های نفت و گاز ضروری است تا در پیشانی چنین پیشرفت‌هایی قرار گیرند. در غیر اینصورت، آنها به احتمال زیاد به فناوری ارائه شده از سوی سازندگان تجهیزات بسیار وابسته خواهند شد و به سختی خواهند فهمید که چگونه تمام دارایی‌های‌شان مکانیزه شده و به یکدیگر متصل می‌شوند. علاوه بر این، بهره‌وری تولید رشد یافته، بزرگ‌ترین و تنها اهرم ارزشی اتوماسیون، به شکلی گسترده به جیب عرضه‌کنندگان تجهیزات خواهد رفت.

فاکتورهای موفقیت در خودکارسازی تولید نفت و گاز

تجربیات ما نشان می‌دهند، شرکت‌هایی که در پیاده‌سازی برنامه اتوماسیون برای بهره‌وری تولید موفق بوده‌اند، رویکردهای کارآمد چندگانه‌ای را اتخاذ کرده‌اند که موارد زیر را شامل می‌شود:

ایجاد گروه‌های چند مهارتی

در پشت برنامه‌های اتوماسیون موفق، کارکنانی با پیشینه‌های تخصصی متنوع، از قبیل خودکار سازی فرایند، مهارت فرایند محور (برای نمونه در زمینه تعمیر نگهداری)، مدیریت داده‌ها، امنیت سایبری و طراحی میانجی‌ها وجود دارند. این گروه‌های چند مهارتی دربردارنده نمایندگانی از تمام زمینه‌های کاری بخش IT سازمان هستند. گاهی اوقات، این گروه‌های چندپیشه، حتی فروشندگان تجهیزات را شامل می‌شوند.

تمایز ساختن اتوماسیون

«محدوده سبز» از «محدوده قهوه‌ای» در برنامه‌های اتوماسیون محدوده سبز، فرایندهای دیجیتالی در

جریان توسعه پروژه و برای آماده‌سازی فناوری لازم برای پیشرفت‌های آتی، با در نظر گرفتن سیکل عمر ۵ تا ۷ساله عمر این قبیل پروژه‌ها، ایجاد می‌شوند. در خصوص برنامه‌های محدوده قهوه‌ای، شرکت‌ها به اقدامات هم‌پوشانه روی می‌آورند (برای نمونه ارتقای سیستم‌های بی‌سیم و همراه) تا برای پشتیبانی از واحدهای تجزیه و تحلیل، داده‌های لازم را از دل پلتفرم استخراج کنند. این رویکرد، از گیر افتادن در چنبره گزینه‌های قدیمی‌تر فن‌آوری جلوگیری می‌کند. برخی شرکت‌ها از یک بانک یا ذخیره اجزای نرم افزاری قابل بکارگیری مجدد، بهره می‌گیرند تا به بعد اقتصادی بودن کار در پلتفرم‌های ساحلی توجه شود. تجربه نشان داده که این رویکرد در مقایسه با روش واحد و متمرکز هم پوش در سراسر پلاتفرم‌ها، از ارجحیت برخوردار است.

افکار بزرگ

شرکت‌های موفق، که به اقتصادی بودن هزینه‌های مربوط به سیکل عمر هر پروژه توجه دارند، گروهی را برای اجرای فرایند دیجیتالی شدن در نظر می‌گیرند و اتوماسیون را بعنوان بخشی از برنامه دیجیتالی شدن مدنظر قرار می‌دهند. برنامه‌های خودکارسازی این گروه‌ها با تمام جنبه‌های رفتار انسانی، فرایندهای کاری و تشکیلات پیچیده‌شان منطبق می‌شود.

به‌صراحت می‌توان گفت که رقابت در راستای افزایش استفاده از روش اتوماسیون در تولید نفت و گاز امری ضروری است. شرکت‌هایی که با موفقیت از حسگرها، داده‌های بزرگ، روش‌های تحلیل هندسی و سایر فناوری‌های نوین استفاده می‌کنند، برای رویارویی با چالش‌های پیش روی این صنعت، در جایگاه خوبی قرار خواهند گرفت.

نویسندگان: اشتفانو مارتینوتی، جیم نولتن و جنز آرنه اشتاینسبو
Stefano Martinotti, Jim Noltan, and Jens Arne Steinsbo

هستند و باید فقط در موارد ضروری استفاده شوند. ضبط دستی اطلاعات زمانی مفید است که هنوز بخشی از دارایی‌ها به مانیتر مجهز نشده‌اند. از این روش برای بازرسی و تحلیل خرابی‌ها نیز استفاده می‌شود. استفاده از ابزار الکترونیکی و دستی برای ضبط داده‌ها موجب افزایش دقت، انسجام و دسترسی به داده‌ها می‌شود.

زیرساخت و مدیریت داده

زیرساخت داده از داده‌های تبدالی در پایگاه داده‌ها گرفته تا داده‌ها در ابزار Apache Hadoop یا سایر پلتفرم‌های تحلیل داده‌ها، باید به شرکت‌ها این امکان را بدهند تا داده‌های حاصل از منابع پراکنده تجهیزات را با داده‌های حاصل از ضبط دستی برای کمک به فرایند تجزیه و تحلیل در کنار هم قرار دهند. به جریان انداختن داده‌های زمان واقعی در موقعیت‌هایی که نیازمند دسترسی فوری به داده‌ها باشد، نیز مستلزم پشتیبانی زیرساخت است. مبنای گزینش فناوری باید انفرادی باشد و طریق ارزیابی جریان

داده و پرسش سؤالاتی متعدد مانند آنچه در ذیل می‌آید صورت بگیرد: آیا حجم داده بالا است؟ آیا داده‌ها زمان واقعی و یا دسته‌ای هستند؟ آیا داده‌ها ساخت یافته یا ساخت نیافته هستند؟ به عنوان مثال، برای پردازش داده‌های ساخت نیافته، راه حلی مانند ابزار Apache Hadoop مناسب‌تر از پایگاه داده‌های ارتباطی سنتی هستند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

پیشروان صنعت نفت و گاز به سمت استفاده از مدل‌های تحلیلی برای پیش‌بینی خرابی‌ها در اجزای تجهیزات اصلی روی آورده‌اند. گام بعدی در این زمینه برقراری ارتباط میان تمام بخش‌های زنجیره ارزش تولید برای بهینه سازی تعادل موجود میان مراحل تولید و پایین دستی است که انجام این کار از طریق ایجاد هماهنگی میان سطوح تولید بالادستی برای ارائه گزارشی از تغییرات پیش‌بینی شده تقاضای آتی در بخش خرده فروشی پایین‌دستی امکان‌پذیر می‌شود. این مرحله همچنین شامل استفاده از فرآیند شبیه‌سازی برای آزمایش سناریوهای خرابی در فعالیت پلتفرم و متن کاوی برای تجزیه و تحلیل برون‌دادهای ساخت نیافته مهندسان و اپراتورها است.

تجسم داده‌ها و آموزش کارکنان

برنامه‌های کاربردی نرم‌افزاری از آن رو ضروری هستند که داده‌ها و چشم‌اندازها را به روشی کاملا نزدیک به تصمیمات تجاری و عملیاتی اولویت‌دار، ارائه می‌کنند. سیستم‌های دانشی از این نوع به شمار می‌روند. این سیستم‌ها راهکارهایی را در اختیار مهندسان عملیات نگهداری که رویکردهای قبلی در خصوص تعمیر و همچنین تاریخچه خاص دارایی‌های پروژه را مد نظر دارند، قرار می‌دهند.

مدیران و کارکنان باید از آموزش کافی بهره‌مند شوند تا بتوانند با یکدیگر در راستای این برنامه‌های کاربردی همکاری کنند.

شکاف عملکردی موجود میان این دسته و کسانی که در عرصه این صنعت عقب مانده‌اند، عریض‌تر خواهد شد. برای اینکه نشان دهیم چگونه شرکت‌های نفت و گاز می‌توانند ارزش اتوماسیون را قفل‌گشایی کنند، به تحلیل فرایند نگهداری تولید پرداختیم.

به کارگیری اتوماسیون در عملیات نگهداری

راه‌های بسیاری وجود دارد که در چارچوب آنها می‌توان با مکانیزه کردن عملیات نگهداری، بهره‌وری تولید را بهبود بخشید. برای نمونه، استفاده از برجسب شناساگر فرکانس رادیویی بر روی تجهیزات به همراه دیگر حسگرها، می‌تواند به ردیابی فعالیت تجهیزات کمک کند.

این ردیابی نیز در عوض موجب فعال شدن برنامه‌های کاربردی می‌شود که شرایط تجهیزات را پایش و از عملیات نگهداری پیشدستانه و توقف خودکار فعالیت‌ها پشتیبانی می‌کنند. این برنامه‌های کاربردی ریسک خرابی‌های فاجعه بار و اختلال در فرایند را به حداقل رسانده و در مقابل بهره وری تولید و پایایی تجهیزات را به بالاترین حد می‌رسانند.

اما قفل گشایی از ارزش اتوماسیون در عملیات نگهداری، فقط به دراختیار داشتن داده‌های فراوان نیست. برخی شرکت‌ها تلاش دارند کیفیت داده‌ها را در شبکه‌های IT خود حفظ کنند. برخی دیگر از شرکت‌ها نیز در گردآوری داده‌ها و آنالیز معنادار آنها چندان خوب عمل نمی‌کنند. سایرین نیز در تبدیل این آنالیزها به عمل با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شوند. به همین دلیل است که بسیاری از اپراتورهای نفت و گاز نیاز دارند تا به شناسایی کمبود و کسری اطلاعات که در هنگام استخراج داده‌ها از فرایندها، سیستم‌ها و ذخایر داده‌ها روی می‌دهد و انتقال آنها به جایی که تصمیم‌گیری‌های تجاری و عملیاتی در آنجا انجام می‌شود، بپردازند. این شرکت‌ها باید پس از شناسایی کاستی‌ها، به اصلاح روند خودکار سازی جریان داده‌ها بپردازند. بسیاری از کاستی‌ها موجب تضعیف فرایند اتوماسیون در عملیات تعمیر و نگهداری می‌شوند.

در اختیار داشتن داده‌هایی متمایز که از اجزای تجهیزات انفرادی بدست می‌آیند، برخلاف داده‌های شبکه محور، از این نمونه هستند. مثال دیگر، در اختیار داشتن پروقایل‌هایی در سطح تجهیزات از اجزای در معرض ریسک است. مثال سوم، فقط فهرست کردن خرابی‌های تجهیزات مهم به جای انجام تحلیل ریشه‌ای گسترده در خصوص این خرابی‌هاست.

پشتیبانی خودکار از اقدامات و تصمیمات بلندنگ برای کاهش زمان توقف‌های پیش‌بینی شده یا پیش‌بینی نشده، نیازمند فاکتورهای زیر است: ضبط داده‌ها: این مرحله شامل حسگرهای سخت‌افزاری خودکار و ضبط داده‌های دستی توسط مهندسان است. هر ۲ مورد باید بر مبنای تحلیل تفصیلی از موارد استفاده انجام شوند که روشی برای جمع‌آوری الزامات کارکردی برنامه‌های کاربردی هستند.

حسگرهای سخت‌افزاری باید داده‌ها را به میزان کافی پوشش دهند و نسخه پشتیبان داده‌ها را برای انسجج داده‌های عملکرد تجهیزات فراهم کنند. حسگرهای سخت‌افزاری با دقت بالا، به طور معمول پرهزینه‌تر از حسگرهایی با دقت پایین

حد مجاز صفر برای آسیب‌های زیست‌محیطی، ایمنی و بهداشت. هیچ بخشی در خصوص ضروری بودن این موضوع وجود ندارد.

تجارب اخیر در صنعت نفت و گاز نشان می‌دهند که در محیط کاملا نظارت شده، چنین حوادثی نه تنها می‌تواند تهدیدی برای سودآوری باشند بلکه حضور هر اپراتوری را نیز به خطر خواهند انداخت.

در حال حاضر کنترل خودکار تولید، پایش شرایط تجهیزات و سیستم‌های خاموشی پیشگویانه، از الزامات اصلی برای ممانعت یا کاستن از بروز رویدادهای فاجعه بار در عملیات کنترل از راه دور و در محیط‌های جغرافیایی پراکنده هستند. شکاف تجربه و استعداد: صنعت نفت و گاز چشم‌گیرترین تغییر جمعیت شناختی در طول تاریخ خود را تجربه می‌کند که از آن به عنوان «دگرگونی بزرگ در شرایط کارکنان» یاد می‌شود. هزاران نفر از متخصصان فنی صنعت نفت دیر یا زود بازنشسته می‌شوند که پیامد آن برای

این صنعت، بحران علم و تجربه است و بعید به‌نظر می‌رسد که استخدام نیروهای تازه یا ابقای نیروهای موجود بتواند این شکاف را به‌طور کامل پر کند. این پیشرفت مستلزم تلاش‌هایی در راستای کدگذاری بسیاری از تجزیه و تحلیل‌های معمول و فرآیندهای پشتیبانی تصمیم و در صورت امکان پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون در آنهاست.

لزوم پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون

پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون چالش‌های خاص خود را به همراه دارد. امروزه، یک میدان نفتی هوشمند مجهز به اجزا، تجهیزات و سیستم‌های باسیم دیجیتالی است. یک سکوی تولیدی برون ساحلی ممکن است دارای بیش از ۴۰۰۰۰ برجسب داده‌ای باشد که همه آنها استفاده نمی‌شوند. تبدیل این سیل عظیم داده‌ها به تصمیمات تجاری و عملیاتی بهتر، نیازمند قابلیت‌هایی تازه و با دقت طراحی شده برای به‌کارگیری، تحلیل و ارائه این داده و نیز ابزار برای حمایت از تصمیم‌گیری‌هاست.

پرداختن به این چالش‌ها در زمینه پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون می‌تواند تأثیرات مهمی به همراه داشته باشد. طبق تحقیقات انجام شده، بهبود بهره‌وری تولید به میزان ۱۰ درصد می‌تواند ۲۲۰ تا ۲۶۰ میلیون دلار بازدهی برای یک دارایی کاملا توسعه یافته داشته باشد. در خصوص دارایی‌های رو به کاهش نیز، پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون می‌تواند عمر میدان را به روشی مقرون به صرفه افزایش دهد.

با این حال، اپراتورها و پیمانکاران حفاری تنها بازیگران عرصه صنعت نفت و گاز نیستند که برای کسب سهمی از منافع حاصل از بهره وری تولید در نفت و گاز، تلاش می‌کنند.

از رهبران صنعت نفت و گاز این انتظار می‌رود که بطور گسترده به پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون در فعالیت‌های تولیدی بالادستی که به بهبود بهره‌وری منتهی می‌شود، روی آورند. در نتیجه این امر،

گروه ترجمه صمت: تحلیل مقایسه‌ای انجام شده روی سکوهای برون ساحلی دریای شمال، از چالش‌های پیش روی بسیاری از شرکت‌های نفت و گاز در زمینه بهره‌وری حکایت می‌کند. تحقیقات نشان می‌دهند که میانگین بهره‌وری تولید در یک‌دهه گذشته افت داشته در حالی که شکاف عملکردی میان پیشروان این صنعت و سایر شرکت‌ها گسترش یافته و از ۲۲ درصد در سال ۲۰۰۰م به ۴۰ درصد در سال ۲۰۱۲م رسیده است.

فناوری‌هایی از قبیل هندسه تحلیلی و داده‌های بزرگ (big data)، حسگرها و سیستم‌های کنترلی، فرصت‌هایی تازه برای پیاده‌سازی سیستم اتوماسیون در صنعت نفت و گاز فراهم آورده‌اند.

با به کنترل درآوردن این فناوری‌ها و به‌کارگیری آنها در راستای اتخاذ تصمیمات و اقداماتی به موقع، شرکت‌ها می‌توانند بهره‌وری دارایی‌های خود را بهبود بخشند و مانع از بروز حوادث زیست محیطی، ایمنی و بهداشتی شوند. برای

اجرای موفقیت‌آمیز اتوماسیون، شرکت‌های نفت و گاز باید اقدام به ایجاد گروه‌های چند رشته‌ای کرده و میان تلاش‌های آنها در راستای اتوماسیون‌سازی دارایی‌های توسعه نیافته اتوماسیون‌سازی دارایی‌های توسعه یافته تمایز قائل شوند.

داده‌های مربوط به ارزیابی مقایسه‌ای، همچنین بر فرصت‌های گسترده موجود برای بهسازی دلالت دارند.

بهترین بازیگران عرصه نفت و گاز هرگز برای اصلاح بهره‌وری تولید، متحمل هزینه‌های بالاتر نمی‌شوند و عملکرد خوب آنها نیز صرفا مختص به یک نوع خاص از دارایی نیست.

در عوض، شرکت‌هایی که دارای بهره‌وری تولید بالا هستند، اغلب به لحاظ کیفیت عملیاتی، رویکرد انتخاب شده برای برطرف کردن نقص تجهیزات، انتخاب تجهیزات و برنامه‌ریزی و اجرای وقفه‌های کاری به یکدیگر شباهت دارند. اگرچه فرایند ارزیابی مقایسه‌ای ما بر سکوهای برون ساحلی دریای شمال متمرکز است اما انتظار می‌رود که شاهد نمونه‌های مشابه در سایر مناطق باشیم.

بسیاری از شرکت‌های نفت و گاز، صرف‌نظر از مکان، با موضوعاتی روبه‌رو می‌شوند که تلاش‌های آنها را در راستای دستیابی به رشد بهره‌وری تولید پایدار، پیچیده می‌سازد. ما بر این باوریم که پیاده‌سازی بیشتر سیستم اتوماسیون می‌تواند نقش مهمی در پرداختن به چالش‌های موجود در صنعت نفت و گاز ایفا کند.

فعالیت‌های پیچیده‌تر: افزایش حجم و پیچیدگی فعالیت‌ها در مکان‌های سخت و دورافتاده (مانند مناطق قطبی، برون ساحلی و آب‌های عمیق)، نیازمند فعالیت‌های کنترل از راه دور، خودکار و نیمه خودکار و نیز لجیستیک در راستای بهره‌وری است. دارایی‌های بالغ با حجم رو به کاهش تولید، نیازمند برنامه زمان‌بندی نگهداری بسیار کارآمد برای حفظ سودآوری تولید هستند.

تحقیقات نشان می‌دهند که میانگین بهره‌وری تولید در یک‌دهه گذشته افت داشته در حالی که شکاف عملکردی میان پیشروان این صنعت و سایر شرکت‌ها گسترش یافته و از ۲۲ درصد در سال ۲۰۰۰ به ۴۰ درصد در سال ۲۰۱۲ رسیده است

البته یکی از مسائلی که امروزه در نظام آموزشی وجود دارد، نبود برنامه مدون برای آشنایی و ایجاد ارتباط عملی دانشجویان با رشته های مختلف تحصیلی است. این موضوع در رشته های مهندسی معدن به دلیل شرایط و نوع کار بیش از سایر رشته های اهمیت دارد، بنابراین دانشجویان رشته های معدن تنها به صورت تئوری با دروس تخصصی آشنا می شوند. به عنوان مثال در سطوح کارشناسی و کارشناسی ارشد، دانشجویان کارورزی یکی از ارکان اصلی برنامه ریزی شدن به بازار کار است هر چند که در حال حاضر دانشجویان چند واحد درسی را به عنوان کارورزی می گذرانند، اما اهمیت اندک این واحدهای درسی به اندازه ای است که معمولاً خروجی مناسبی از آن حاصل نشده و به دلیل کم تجربه بودن دانشجویان و آشنایی بودن با تکنیک کار به صورت عملی فعالیت این افراد در معدن آنچنان که باید تاثیرگذار نخواهد بود. بنابراین به نظر می رسد لازم است متولیان آموزش کشور در رشته های معدنی خصوصاً برگزاری دوره های کارورزی در فضای واقعی کار همچون معادن در بخش های مختلف اکتشاف، استخراج و بهره برداری تعمیق کرده تا موجبات پیشرفت و توسعه را در این حوزه فراهم کنند. البته در بخش اشتغال نیز با توجه به بخش های معدن با مشکلات عدیده ای مواجه هستیم، به گونه ای که شرکت ها تمایل چندانی به استفاده از فارغ التحصیلان جوان دانشگاهی نداشته و معتقدند استفاده از نیروی کار تحصیل کرده، اما فاقد تجربه افزایش هزینه ها را در پی خواهد داشت. بدین در حالی است که اگر دانشجویان این رشته از بدین شغلی خود اطمینان داشته باشند با جدیت بیشتری از فضای عملی ایجاد شده استفاده کرده و در اندک زمانی تجربیات خود را افزایش می دهند، هر چند لازم است تا فعالان این بخش نیز کمی در به کارگیری فارغ التحصیلان نرمش بخرج دهند.

نرگس قیصری - گروه معدن: یکی از راه‌های توسعه و گسترش در صنایع معدنی، وجود منابع مالی برای رانداندازی و طرح و پروژه‌های تعریف شده در قسمت‌های مختلف از اکتشاف تا فراوری و تولید است. حال با توجه به ظرفیت بالای ذخیره‌های معدنی به عنوان حلقه‌های بالادستی صنایع و نیاز کشور برای تولید محصولات همچون فولاد که به عنوان فلز پایه در صنعت اهمیت بالایی دارد، ایجاد زیرساخت‌ها برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در بخش فولاد الزامی است، یکی از محدودیت‌های کشور در گسترش این صنایع، کمبود آب است که پیشنهاد ساخت فولاد در شهرهای ساحل دریا می‌تواند گام نخست رفع موانع تولید باشد. از این رو، پروژه فولاد مکران با سرمایه‌گذاری شرکت دانیلی ایتالیا در منطقه آزاد چابهار با سرمایه‌گذاری ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال ایجاد خواهد شد.

ایران با در اختیار داشتن ذخایر سرشار معدنی در نقاط کویری و گرم و خشکی همچون اصفهان و خوزستان و از سوی دیگر بی‌نیازی کشور به منابع انرژی، بستر مناسبی برای تولید صنایع فولاداست، موضوعی که این روزها به عنوان گام‌های اولیه توسعه صنعت و اقتصاد مطرح است. با توجه به این امر می‌توان با شناسایی مناطقی که از نعمت خدادادی آب برخوردارند زمینه تولید و گسترش این صنایع را در کشور توسعه داد. برای نمونه، بندر چابهار در استان سیستان و بلوچستان یکی از مناطقی است که به دلیل قرار گرفتن در نزدیکی دریای عمان و اقیانوس هند، ظرفیت کافی برای تأمین آب مورد نیاز تولید فولاد را دارد. همچنین این بندر به عنوان یک منطقه آزاد تجاری و در لحاظ اقتصادی شرایط متفاوت دارد و همین سبب شد تا شرکت دانیلی ایتالیا که یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد در جهان است، تمایل خود را برای سرمایه‌گذاری و ساخت کارخانه فولاد در این منطقه اعلام کند. نکته حائز اهمیتی که در مورد سرمایه‌گذاری شرکت دانیلی وجود دارد، سابقه فعالیت آن در صنایع فولادی ایران است. این شرکت جزو ۳ شرکت بزرگ دنیا در زمینه طراحی و

تولید ماشین‌آلات صنعتی بوده و از ۲۰ سال پیش با سرمایه‌گذاری در ذوب آهن اصفهان و فولاد خوزستان فعالیت خود را در ایران آغاز کرده و هم‌اکنون نیز قصد دارد با راه‌اندازی و ساخت کارخانه فولاد، فعالیت خود را در صنایع فولادی گسترش دهد. مجتمع تولید فولاد مکران در منطقه آزاد چابهار به وسعت ۳۰۰ هکتار و در ۸ پیکره صنعتی جانمایی شده و سرمایه ریالی آن رقمی بیش از ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال برآورد شده است و در صورت اجرای فاز نخست این پروژه ظرفیت تولید ۳ تن فولاد را خواهد داشت. بندر چابهار از اهمیت راهبردی بالایی برخوردار بوده و به دلیل قرار گرفتن در موقعیت جغرافیایی مناسب به عنوان یکی از راه‌های دسترسی کشورهای آسیای میانه همچون افغانستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان، قرقیزستان و قزاقستان به آب‌های آزاد است و به همین دلیل سرمایه‌گذاری‌های فراوانی

این منطقه صورت می‌گیرد که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به ساخت اسکله و افزایش گنجایش بارگیری کشتی‌های

مناطق آزادان شرایط ویژه‌ای برخوردار بوده که از جمله مهم‌ترین آنها قوانینی همچون معافیت از پرداخت مالیات است چراکه در این محدوده حقوق گمرکی برای واردات و صادرات وجود نداشته و این امر یک امتیاز ویژه محسوب می‌شود

اقیانوس‌پیما و ساخت راه‌آهن به سوی آسیای میانه و احداث فرودگاه بین‌المللی

اقيانوس پيما و ساخت راه آهن به سوي
آسيای ميانه و احداث فرودگاه بين المللي

صنعتی شدن محسوب می‌شود. بندر چابهار با همجواری آب‌های آزاد و در اختیار داشتن زیرساخت‌های مورد نیاز فولادسازی می‌تواند زمینه‌ساز تولید و گسترش صنایع فولادی شود.

وی همچنین یکی دیگر از پیامدهای ساخت کارخانه در چابهار را ایجاد اشتغال دانست و گفت: با توجه به این نکته که استان سیستان و بلوچستان جزو مناطق کمتر توسعه یافته است، راهاندازی این پروژه برای جوانان جویای کار در این منطقه فرصت مناسبی را فراهم خواهد کرد.

تقوی همچنن به امتیازاتی که مناطق آزاد برای واردات کالا از آن بهره می‌برند اشاره کرد و گفت: مناطق آزاد از شرایط ویژه‌ای برخوردار بوده که از جمله مهم‌ترین آنها قوانینی همچون معافیت از پرداخت مالیات است چراکه در این محدوده حقوق گمرکی برای واردات و صادرات وجود نداشته و این امر یک امتیاز ویژه محسوب می‌شود.

این کارشناس اقتصادی همچنین یکی دیگر از مزیت‌های مناطق آزاد را پایین بودن بهای زمین برای ساخت پروژه‌های عمرانی دانست و گفت: ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران از طریق ارائه تسهیلات و فراهم کردن شرایط کار، تاثیر بسزایی در انتخاب این منطقه از سوی شرکت ایتالیایی داشته است.

وی همچنین با اشاره به نزدیکی آب‌های آزاد که به عنوان یکی از راه‌های صادراتی به شمار می‌آید گفت: در حال حاضر کارخانجات ذوب‌آهن و فولاد که جزو تولیدکنندگان فولاد کشور هستند برای صادرات محصولات فولادی به کشورهای حاشیه خلیج فارس ناچارند هزینه حمل‌ونقل زیادی را برای رسیدن به بندار جنوبی کشور پرداخت کنند اما با احداث کارخانه در بندر چابهار، دیگر هزینه حمل‌ونقل در مسیر خشکی ابری نبوده و این امر یک امتیاز برای تولیدکننده و صادرکنندگان فولاد به شمار می‌آید.

درواقع تاسیس و راه اندازی این پروژه نقش مهمی را در صنعتی شدن چابهار ایفا خواهد کرد.

گزارش صمت از سر ماه گذاری شرکت ایتالیایی در پروژه فولاد چابهار

فولاد روی امواج دریا

اشاره کرد. همچنین با توجه به اینکه نیمی از حمل‌ونقل‌های بین‌المللی، در کشورهای خاور دور با سایر نقاط دنیا انجام می‌شود بندر چابهار نیز به عنوان یکی از این شاهراه‌های مهم در منطقه شناخته شده و به عنوان چابهار ارتباطی بین کشورهای آسیای میانه و سایر نقاط جهان شناخته شده است. از این‌رو، ایجاد زیرساخت‌های مهم منطقه از جمله حمل‌ونقل زمینی و دریایی علاوه بر زمینه‌سازی جذب سرمایه‌گذاری بخش‌های مختلف صنعتی، مبادلات اقتصادی با سایر کشورها را گسترش خواهد داد.

مهدی تقوی،
کارشناس اقتصاد در
رابطه با حضور
سرمایه گذاران
خارجی در بندر
چابهار و تاثیر آن
روی صنایع فولادی
می‌گوید: فولاد به عنوان یک پایه برای

مناطق آزاد از شرایط
بژهای برخوردار بود
که از جمله مهم‌ترین آنها
و اینی همچون معافیت
از پرداخت مالیات است
چرا که در این محدوده
حقوق گمرکی برای
واردات و صادرات وجود
نداشته و این امر یک
امتیاز ویژه
محسوب می‌شود

ضرر معدنکاران برزیلی از افت قیمت سنگ آهن

افت قیمت سنگ آهن به پایین‌ترین سطح ۵ سال گذشته صادرات سنگ آهن تولیدکنندگان بزرگ شامل CSN و GGBR۴ غیرسودآور خواهد کرد. تحلیلگران گولمن‌س-۵۰ میلیون تن از تولید سنگ آهن غیرسودآور خواهد بود. در حالی که کاهش خواهد یافت و صادرات کاهش فوری نخواهد بود. به گفت که راه‌آهن و بندر اختصاصی ساخت قیمت سنگ آهن تحت فشار قرار

خواهد کرد. تحلیلگران گولدمن ساکس اظهار کرده‌اند؛ حدود ۵۰ میلیون تن از تولید سنگ‌آهن برزیل با قیمت پایین ۸۴ دلار غیر سودآور خواهد بود. در حالی که هزینه‌های حمل و نقل داخلی کاهش خواهد یافت و صادرات را به صرفه می‌کند اما این کاهش فوری نخواهد بود. به گفته این تحلیلگران، معدنکارانی که راه‌آهن و بندر اختصاصی ندارند در کوتاه مدت با توجه به قیمت سنگ‌آهن تحت فشار قرار خواهند گرفت.

بزرگترین تولیدکننده زغال سنگ اروپا در خطر فروپاشی

وزارت اقتصاد لهستان از کارخانه
لید برق این شرکت خواست تا
معدن شرکت کمپانی و گلووا را
این شرکت بخزند تا بزرگترین
لیدکننده زغالسنگ ایندیاز
رویا را از فروپاشی کامل نجات
زگانی دولتی و گلووکس توافقی
خریداری کند و در عوض دولت
بند تا بتواند فعالیت هایش را توسع
و معاون وزیر اقتصاد لهستان ا
ویژه شرکت های تولید برق GE
در تارچه زودتر نسبت به خرید

روپا را از فروپاشی کامل نجات دهند. در همین حال شرکت زرگانی دولتی و گلوکوکس توافق کرد تا ۴ معدن کومپانیا خریداری کند و در عوض دولت نیز به این شرکت کمک کند تا بتواند فعالیت‌هایش را توسعه دهد. این در حالی است که معاون وزیر اقتصاد لهستان از دیگر شرکت‌های این کشور می‌گوید: شرکت‌های تولید برق PGE، تالورون و انییا درخواست دارند تا هرچه زودتر نسبت به خرید معادن کمپانیا اقدام کنند.

مرگ ۳ معدنچی برزیلی
در پی ریزش باطله‌های معدنی

هفته گذشته از وقوع سانحه معدنی در منطقه مرکزی میناس گرایش باجر شدند. عملیات بیرون کشیدن معدنچیان دفن شده زیر باطله‌های معدنی حدود ۴ ساعت به طول انجامید. وزیر محیط زیست شهری مرگ ۳ معدنچی را در این حادثه تایید کرد. تصمیمات تعمیر زیر سد باطله‌ها ایل صبح انجام شد، یعنی زمانی که حادثه رخ داد. این امر است که بخشی زیادی از باطله‌های معدنی در ادامه فرو ریخته و ۴ معدنچی زیر آنها دفن شدند.

دریچہ

روش های برش بلوک سنگ

سنگ‌ها امروزه کاربردهای بالایی را در صنایع مختلف از جمله صنایع ساختمانی ایفا می‌کنند کاربردهایی که باعث شده استخراج و صنعت فرآوری سنگ به عنوان یک صنعت مستقل شناخته شود. در واقع کشور ما از ذخایر بالقوه سنگ‌های مختلف برخوردار است به طوری که تقاضای بالایی را از سوی خریداران اروپایی و آسیایی شاهد هستیم، اما آنچه باعث شده تا مشتریان خارجی بیشتر تمایل به خرید سنگ‌های خام داشته باشند، فناوری برش و فرآوری سنگ است که به دلیل محدودیت‌های مختلف بازار صادراتی کشور را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است. در این خصوص باید توجه داشت بلوک‌های سنگی بعد از استخراج به صورت قله و با قواره‌ای به واحدهای سنگبری منتقل می‌شوند که در صورت نیاز از دستگاه تک‌لام که تیغه‌ای فولادی با دندان‌های الماسی است، استفاده می‌شود. در بعضی از کارخانه‌ها به جای تک‌لام از سایر

دستگاه‌های برش نظیر سیم برش الماسه استفاده می‌کنند. ویژگی‌هایی نظیر ابعاد محصول نهایی، جنس سنگ و سختی آن از جمله عواملی هستند که در انتخاب روش و دستگاه مورد نیاز مؤثر هستند. بعد از اینکه سنگ به‌وسیله دستگاه‌های یاد شده قواره شد آن را با دستگاه‌های خاصی برش می‌زنند. ماشین‌الات برش سنگ را به ۲ دسته نرم بر و سخت بر تقسیم می‌کنند.

روش‌های برش

الف- برش با استفاده از اره: در این روش بلوک سنگ به وسیله یکسری اره‌های موازی با تیغه‌های الماسی بریده می‌شود. اره‌های الماسه دارای تیغه‌ها و قدرت متفاوت هستند که معمولاً ۴۰ تا ۸۰ تیغه دارند.

اره‌ها را به دو گروه نرم‌بر و سخت‌بر تقسیم می‌کنند.

۱- **اره نرم‌بر:** دستگاه‌های اره نرم‌بر برای برش سنگ‌های آهکی به کار می‌روند. از مزایای این

دستگاه، ضایعات برش نسبتاً کم و دقت برش مناسب است. متداول ترین این دستگاه‌ها دارای سه نوع آره القاسی به شرح زیر است:

- نوع اول که در آن بلوک روی واگتی ثابت می‌ماند و واحد تیغه‌گیر پایین آورده می‌شود.
- نوع دوم که در آن واحد تیغه‌گیر در ارتفاع معینی ثابت می‌ماند و بلوک در راستای قائم بالا برده می‌شود.
- نوع سوم که در آن واحد تیغه‌گیر در وضعیت قائم است و بلوک در راستای افقی حرکت می‌کند.

۲-اره سخت‌بر

ب- **برش با قله‌بر:** قله‌برها انواع و ابعاد مختلف دارند. در قله‌برها از تیغه‌های دایره‌ای شکل با سگمنت‌های الماسه استفاده می‌شود. در این روش بولک سنگ مورد نظر توسط یک یا چند دیسک موازی به صورت همزمان برش می‌خورد و به شکل پلاک در می‌آید. برش سنگ در این روش به صورت

یک مرحله‌ای یا چند مرحله‌ای انجام می‌گیرد. روش یک مرحله‌ای برای سنگ‌های نرم و نیمه‌سخت و روش چند مرحله‌ای برای برش سنگ‌های سخت به کار می‌رود. در قله‌برهای مخصوص برش سنگ‌های نرم و نیمه‌سخت دیسک به صورت کامل به اندازه عرض پلاک مورد نیاز و به طور یکباره وارد سنگ می‌شود که به این روش برش یک مرحله‌ای گفته می‌شود. روش سیستم برش چند مرحله‌ای عمدتاً برای برش سنگ‌های گرانیت و سنگ‌های با درصد کوارتز بالا و سختی زیاد استفاده می‌شود. در این روش چندین دیسک عمودی که مراکزشان در یک امتداد است برش سنگ را در چندین مرحله انجام می‌دهند. به این ترتیب که در هر مرحله به اندازه فقط چند سانتی‌متر از سنگ نفوذ کرده و همزمان دیسک‌های هم مرکز که گاه تعدادشان به ۳۰ تا ۴۰ دیسک هم می‌رسد چند میلی‌متر تا چند سانتی‌متر

برش انجام داده و در عقب برگشتن هم این عمل تکرار می شود. در فواصل زمانی مشخص و در هر مرحله و با برش چند مرحله ای، نحوه حرکت دیسک ها پس از انجام هر مرحله برش است. در برش یک مرحله ای بعد از برش عمودی، دیسک به عقب برگشته و برای برش چند مرحله ای آماده می شود و برای برش عمودی و دیسک ها پس از هر مرحله برش، برای برش بعدی دیسک ها ضمن حرکت به عقب حرکت انتقالی عمودی به سمت پایین نیز دارند.

همچنین در برش یک مرحله‌ای در صورتی که دستگاه تک‌دیسک باشد، انعطاف‌پذیری کامل برای تغییر ضخامت سنگ به اندازه دلخواه وجود دارد. ولی در برش چند مرحله‌ای ضخامت سنگ‌های برش خورده تنها می‌تواند به اندازه فاصله بین دیسک‌های عمودی باشد و هیچ‌گونه تغییری در ضخامت سنگ نمی‌توان اعمال کرد.

چرایی‌های پیوستن به سازمان تجارت جهانی

درهای جهانی «تجارت» تنها به روی اعضای WTO باز می‌ماند

فرانک میرزایی – گروه تجارت: هم‌اکنون ۳۰ کشور جهان متقاضی و در حال طی کردن فرآیند الحاق به این سازمان هستند. ایران نیز اکنون به‌عنوان عضو ناظر سازمان جهانی تجارت حضور دارد. پیوستن کشورها به سازمان جهانی تجارت، اساساً ملزم به طی کردن فرآیند مذاکره است؛ به این معنا که کشور متقاضی عضویت طی انجام مراحل متعدد زمان‌بر و در قالب مذاکرات دوجانبه و چندجانبه باید برای تعیین شرایط عضویت با گروه کاری به توافق برسد و این‌طور نیست که الزامات استانداردِ وجود داشته باشند و هر کشور با رعایت این استانداردها خودبه‌خود به عضویت سازمان پذیرفته شود.

رشد چشمگیر جهانی تجارت در ۵۰سال گذشته موجب ایجاد نهادهای بسیاری در جهت تعدیل و تسریع روند «جهانی تجارت» شده است. «سازمان جهانی تجارت» یکی از همان نهادهایی‌است که با عضویت ۱۵۳ کشور و رشد ۶درصدی صادرات کالا در هر سال به‌عنوان یکی از سازمان‌های بزرگ در زمینه تجارت محسوب می‌شود.

سازمان جهانی تجارت، متولی اصلی تجارت آزاد است. بر همین اساس است که کشورهای عضو این سازمان توانایی گردش مبادلاتی کالاها و خدمات در سطح جهان را دارند. کشورهایی که عضویت این سازمان را نداشته باشند قادر به رقابت صادراتی و حضور موفق در بازارهای جهانی نخواهد بود. اما از سوی دیگر ممکن است عضویت این کشور در سازمان مذکور منجر به از میان رفتن بسیاری از صنایع نوپا در این کشور شود و همین تناقض، کشور مذکور را به شدت زیر فشار قرار می‌دهد.

حضور ایران به‌عنوان یکی از اعضای سازمان جهانی تجارت، مسئله‌ای است که مخالفان و موافقان متعددی دارد.

■ **مخالفان چه می‌گویند**

مخالفان پیوستن به سازمان جهانی تجارت بر این باورند که اقتصاد ایران، اقتصاد جوانی است که توانایی رقابت با دیگر کشورهای بزرگ اقتصادی دنیا را ندارد و بسیاری از صنایع نوپای ایران جز اقلام محدودی نظیر فرش دستباف، پسته و زعفران در صورت پیوستن به این مجموعه از میدان خارج می‌شوند. بنابراین پیوستن به سازمان جهانی تجارت در شرایط فعلی جز عواقب زیانبار و جبران‌ناپذیر نتایج مطلوبی برای ایران ندارد. یک کارشناس اقتصادی و استاد اقتصاد دانشگاه تهران، معایب پیوستن ایران به این نهاد جهانی را فشار بر برخی صنایع داخلی می‌داند و می‌افزاید: دولت به منظور حمایت از تولید داخلی، سال‌هاست اقدام به تصویب تعرفه‌های بسیار بالا برای خودروهای وارداتی کرده است. در این شرایط اگر کشور به عضویت سازمان درآید باید تمام تلاش خود را متمرکز کند تا با چانه‌زنی‌ها رضایت کشورهای طرف مقابل را جلب کند؛ چراکه در غیر این صورت نوعی مقابله به مثل ایجاد شده و در نهایت موجب کاهش تبادلات می‌شود. آلبرت یغزبان در پاسخ به این سوال که چرا امکان باز شدن درهای واردات خودرو به کشور نیست، می‌گوید: خودروسازی ما توان مقابله با خودروهای کشورهای پیشرفته جهان را ندارد و در صورت باز شدن درهای واردات با تعرفه کم به کشور، خودروسازی با رکود و

ضربه شدید مواجه می‌شود.

■ **تکیه بر تفکر توسعه اقتصاد دولتی**

گروه موافقان اما بر این باورند که تکیه بر تفکر توسعه اقتصاد دولتی و فعالیت در بازار انحصاری که سال‌هاست در دنیا منقرض شده، انتخاب درستی نیست؛ چراکه پیوستن ایران به بازار جهانی تجارت امری اجتناب‌ناپذیر است. کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت ملزم به رعایت دو دسته از الزامات عمومی و تخصصی هستند که مهم‌ترین اینها عبارت است از نبود تبعیض عمومی و رفتارهای مبتنی بر آن، مخالفت با پرکردن بازار و عوارض بازدارنده، رویه‌های اعطای تخفیف و تعرفه‌بندی، ارزش‌گذاری برای مقاصد

گمرکی، حقوق و تشریفات وابسته به صادرات و واردات، تدوین و اراده مقررات تجاری و ... . این استاد دانشگاه در رابطه با مزایای پیوستن به سازمان جهانی تجارت می‌گوید: در سازمان جهانی تجارت یکسری اصول کلی حاکم است که موانع مربوط به تجارت ازجمله مبحث تعرفه‌های بالا را برای اعضای آن مرتفع می‌سازد. شفاف‌سازی تجارت و رفع تباری‌ها از دیگر مزایای پیوستن به این سازمان است.

■ **«تعرفه» و «قوانین ضد دامپینگ»**

او تشریح می‌کند: کشورهای عضو با توافق بر سر تعرفه‌ها شرایط را برای تبادلات کالا و خدمات با یکدیگر تسهیل می‌کنند. بر همین اساس کشورهایی که به عضویت این سازمان درنیامده‌اند ممکن است همواره در معرض تعرفه‌های یک‌طرفه از سوی کشورهای دیگر قرار بگیرند. برای مثال وقتی که ایران بخواهد کالایی را وارد کشور کند، کشور صادرکننده می‌تواند با بستن تعرفه‌های سنگین بر اجناس فشار اقتصادی زیادی را بر ایران وارد کند و هیچ ارگان بین‌المللی حامی ایران نخواهد بود. این امر در طولانی مدت سبب کاهش شدید تبادلات تجاری می‌شود.

درحالی که کشورهای عضو به جای چانه‌زنی برسر تعرفه‌ها بیشتر تمرکز خود را روی تبادل اطلاعات مربوط به کیفیت کالاها می‌گذارند.

یغزبان یکی دیگر از مزایای سازمان جهانی تجارت را ضوابط ضددامپینگ (فروش زیر قیمت) خواند و اضافه کرد: بدین معنا که هرگونه عمل تجاری کشورهای عضو که جنبه دامپینگ (فروش کالا به زیرقیمت تمام شده برای تصاحب بازار) داشته باشد، ممنوع است. زمانی که ما عضو این سازمان نباشیم، اگر کشوری دامپینگ بر ما اعمال کند، حق و امکان اعتراض نداشته و حمایتی از سوی جامعه بین‌الملل صورت نخواهد گرفت.

■ **روند طولانی عضویت**

این کارشناس اقتصادی در مورد علت تأخیر پیوستن ایران به این سازمان بیان می‌کند: باید در نظر داشت که حضور در جلسات سازمان هم روند طولانی دارد، چه برسد به وارد شدن به سازمان.

او می‌افزاید: ایران در حال حاضر عضو ناظر سازمان است. چیزی حدود ۱۶ بار درخواست از سوی ایران برای عضویت به سازمان داده شده که به‌دلیل مسائل سیاسی و مخالفت برخی کشورها چون امریکا به حالت تعلیق درآمده است.

یغزبان دریابان تأکید دارد: در حال حاضر ما باید وارد مذاکره با سازمان شویم که به‌دلیل نداشتن متولی مشخص، این مسئله به حالت مسکوت درآمده است.به نظر می‌رسد در شرایطی که تجارت هر روز با سرعت بیشتر به سمت و سوی جهانی شدن حرکت می‌کند، برای همراه شدن با این موج اقتصادی، راهی جز پیوستن به آن نیست. اگر چه ایران با پیوستن می‌شود که البته بسیاری از آن قابل رفع است، اما درصورت همراه نشدن با این موج، به‌طور حتم در معرض زبان‌های شدیدتر و غیرقابل جبرانی خواهد بود که در نهایت به انزوای تجاری ما منجر می‌شود.

■ **گامی بلند در جهت بهسازی اقتصاد**

عباس ثابتی، کارشناس ارشد روابط بین‌الملل نیز در گفت‌وگو با خبرنگار صمت در این خصوص می‌گوید: سازمان تجارت جهانی، نه یک سازمان اهریمنی و نه فرشته نجات برای کشورهای در حال توسعه و طبقات فقیر جوامع است. به گفته وی این سازمان برای گسترش تجارت خارجی در سطح بین‌الملل به وجود آمده و مسائل دیگر مانند تعادل طبقاتی، ایقا و گسترش حقوق بشر، این موج اقتصادی، راهی جز پیوستن به آن نیست.

به سازمان جهانی تجارت، در برخی امور دچار آسیب می‌شود که البته بسیاری از آن قابل رفع است، اما درصورت همراه نشدن با این موج، به‌طور حتم در معرض زبان‌های شدیدتر و غیرقابل جبرانی خواهد بود که در نهایت به انزوای تجاری ما منجر می‌شود.

■ **گامی بلند در جهت بهسازی اقتصاد**

عباس ثابتی، کارشناس ارشد روابط بین‌الملل نیز در گفت‌وگو با خبرنگار صمت در این خصوص می‌گوید: سازمان تجارت جهانی، نه یک سازمان اهریمنی و نه فرشته نجات برای کشورهای در حال توسعه و طبقات فقیر جوامع است. به گفته وی این سازمان برای گسترش تجارت خارجی در سطح بین‌الملل به وجود آمده و مسائل دیگر مانند تعادل طبقاتی، ایقا و گسترش حقوق بشر، این موج اقتصادی، راهی جز پیوستن به آن نیست.

به سازمان جهانی تجارت، در برخی امور دچار آسیب می‌شود که البته بسیاری از آن قابل رفع است، اما درصورت همراه نشدن با این موج، به‌طور حتم در معرض زبان‌های شدیدتر و غیرقابل جبرانی خواهد بود که در نهایت به انزوای تجاری ما منجر می‌شود.

■ **تکیه بر تفکر توسعه اقتصاد دولتی**

گروه موافقان اما بر این باورند که تکیه بر تفکر توسعه اقتصاد دولتی و فعالیت در بازار انحصاری که سال‌هاست در دنیا منقرض شده، انتخاب درستی نیست؛ چراکه پیوستن ایران به بازار جهانی تجارت امری اجتناب‌ناپذیر است. کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت ملزم به رعایت دو دسته از الزامات عمومی و تخصصی هستند که مهم‌ترین اینها عبارت است از نبود تبعیض عمومی و رفتارهای مبتنی بر آن، مخالفت با پرکردن بازار و عوارض بازدارنده، رویه‌های اعطای تخفیف و تعرفه‌بندی، ارزش‌گذاری برای مقاصد

گمرکی، حقوق و تشریفات وابسته به صادرات و واردات، تدوین و اراده مقررات تجاری و ... . این استاد دانشگاه در رابطه با مزایای پیوستن به سازمان جهانی تجارت می‌گوید: در سازمان جهانی تجارت یکسری اصول کلی حاکم است که موانع مربوط به تجارت ازجمله مبحث تعرفه‌های بالا را برای اعضای آن مرتفع می‌سازد. شفاف‌سازی تجارت و رفع تباری‌ها از دیگر مزایای پیوستن به این سازمان است.

■ **«تعرفه» و «قوانین ضد دامپینگ»**

او تشریح می‌کند: کشورهای عضو با توافق بر سر تعرفه‌ها شرایط را برای تبادلات کالا و خدمات با یکدیگر تسهیل می‌کنند. بر همین اساس کشورهایی که به عضویت این سازمان درنیامده‌اند ممکن است همواره در معرض تعرفه‌های یک‌طرفه از سوی کشورهای دیگر قرار بگیرند. برای مثال وقتی که ایران بخواهد کالایی را وارد کشور کند، کشور صادرکننده می‌تواند با بستن تعرفه‌های سنگین بر اجناس فشار اقتصادی زیادی را بر ایران وارد کند و هیچ ارگان بین‌المللی حامی ایران نخواهد بود. این امر در طولانی مدت سبب کاهش شدید تبادلات تجاری می‌شود.

سازمان تجارت جهانی (WTO) از دیروز تا امروز

سازمان تجارت جهانی با داشتن ۱۵۳ کشور عضو و کشورهایی که در حال طی کردن فرآیند الحاق هستند، به‌عنوان یک سازمان بزرگ جهانی در دنیا مطرح است. ایران نیز با ارائه پیشنهاد برای پیوستن به این سازمان در سال ۱۳۷۵، اکنون به عضویت ناظر این سازمان درآمده و سرگرم آماده‌سازی فرآیند مذاکرات است.

سازمان ملل متحد به‌عنوان سازمانی بین‌المللی به‌منظور ایجاد نظم در مناسبات بین کشورها در عرصه سیاسی و اقتصادی پایه‌گذاری شد. با تأسیس این نهاد جهانی، فعالیت‌های گسترده در زمینه‌های مختلف در عرصه بین‌الملل ایجاد شد. یکی از این جریانات، تأسیس موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت (گات) در نتیجه تلاش‌های گسترده در عرصه تجارت و بازرگانی در سال ۱۹۴۷ (۱۳۲۶) بود.

گات حوزه پوشش محدود و ماهیتی موقتی داشت اما بی‌تردید در بهبود اطمینان بخشی به آزادسازی بیشتر تجارت جهانی موفق بود.

۴ دهه پس از آن تاریخ، تجارت جهانی مهم‌تر و پیچیده‌تر از قبل شده بود. جهانی‌سازی اقتصاد در راه بود، تجارت خدمات که در مقررات گات وجود نداشت، مورد علاقه بسیاری از کشورها قرار گرفته بود و سرمایه‌گذاری بین‌المللی افزایش یافته بود. فقدان یک مبنای حقوقی برای گات به‌عنوان یک سازمان بین‌المللی و همچنین گسترده و پیچیده‌تر شدن مسائل مربوط به تجارت و بازرگانی بین‌المللی ضرورت تأسیس یک نهاد مسئول در این زمینه در دهه آخر قرن بیستم را به‌خوبی آشکار کرد. این سازمان با شروع مذاکرات دور اروگوئه در ۱۹۹۵ (۱۳۷۴) با هدف مدیریت مناسبات تجارت چندجانبه بین‌المللی، مکانیسم حل و فصل اختلافات تجاری، بررسی و ارزیابی سیاست‌های تجاری اعضا، همکاری با دیگر سازمان‌های بین‌المللی در زمینه مدیریت اقتصاد جهانی و همچنین کمک به کشورهای درحال توسعه و اقتصادهای در حال گذار برای برخورداری از مزایای نظام تجارت چند جانبه جایگزین گات شد.

■ **تفاوت «گات» و «سازمان تجارت جهانی»**

گات در واقع مجموعه‌ای از قواعد و مقرراتی بود که هرگز از یک مبنای حقوقی به‌عنوان یک نهاد بین‌المللی برخوردار نبود و به‌طور موقت شکل گرفته بود؛ در حالی که سازمان تجارت جهانی یک نهاد بین‌المللی با ساختار سازمانی دائمی است.

تفاوت دیگر گات با سازمان تجارت جهانی این است که مقررات گات تنها شامل تجارت کالاها بود؛ در حالی‌که موافقت‌نامه سازمان تجارت جهانی علاوه بر تجارت کالاها، تجارت خدمات و جنبه‌های تجاری مرتبط با مالکیت منوی را نیز دربر می‌گیرد. یک تفاوت دیگر گات با سازمان تجارت جهانی در نظام حل و فصل اختلافات است. در این سازمان مقررات تفصیلی‌تر و عملی‌تری در مورد بررسی و اجرای تصمیمات نظام حل و فصل اختلاف وجود دارد. نظام حل و فصل اختلافات این سازمان محدودیت زمانی برای بررسی تعیین کرده و از این لحاظ از سرعت بیشتری نسبت به نظام حل و فصل اختلافات گات برخوردار است.

اهداف یادشده در مقدمه موافقت‌نامه عمومی تعرفه و تجارت یعنی مواردی همچون بالابردن سطح زندگی مردم کشورهای عضو، فراهم کردن امکانات ایجاد اشتغال کامل، افزایش درآمدهای واقعی و بالابردن سطح تقاضا و بهره‌برداری موثر از منابع جهانی و گسترش تولید تجارت بین‌المللی، اهداف سازمان تجارت جهانی است. به اضافه این که در این سازمان گسترش تولید و تجارت خدمات نیز علاوه بر گسترش تولید و تجارت کالاها مدنظر قرار گرفته و استفاده از منابع جهانی هم به حمایت از محیط زیست و رشد پایدار مشروط شده است.

سازمان تجارت جهانی نیل به این اهداف را برمبنای اصولی همچون اصل نبودتبعیض، اصل آزادسازی تجاری، اصل تجارت عادلانه، اصل شفافیت، اصل رفتار ویژه و متفاوت با کشورهای درحال توسعه تعقیب می‌کند. البته باید توجه داشت که بر این اصول استثنائات زیادی وارد شده است و اینطور نیست که همه کشورهای عضو این سازمان با هر سطحی از توسعه اقتصادی یا هر میزان از حجم اقتصاد و تجارت به یک اندازه ملزم به رعایت این اصول باشند.

سازمان تجارت جهانی دارای ساختار تشکیلاتی اعم از کنفرانس وزیران به‌عنوان بالاترین رکن این سازمان و متشکل از وزیران ذی‌ربط تمامی کشورهای عضو، شورای عمومی که پس از کنفرانس وزیران مهم‌ترین رکن سازمان تجارت جهانی و عهده‌دار امور جاری و روزمره سازمان است، شوراهای بخشی که هر یک مسئولیت اداره قسمت وسیعی از مسائل تجاری را برعهده دارد و به شورای عمومی گزارش می‌دهد، کمیته‌های تخصصی که از نظر سلسله مراتب سازمانی در مرحله بعد از این شوراها قرار می‌گیرند و در نهایت دبیرخانه سازمان تجارت جهانی که مقر آن در شهر ژنو سوئیس است و مسئولیت اداره امور اداری را برعهده دارد.

تاثیر بحران مالی اروپا بر اقتصاد جهان

خطر! ویروس یورو در راه است

کشور مبادلات و معاملات ما را در موقع پرداخت‌ها با مشکلاتی روبه‌رو کرده و می‌تواند منجر به کاهش حجم صادرات و واردات شود. اما از طرف دیگر با توجه به اینکه درآمد کشور ما به طور عمده در قالب دلار است، این موضوع موجب تسهیل امور بانک مرکزی گشته و نیازی به تبدیلات ارزی نخواهد بود و همچنین با توجه به قدرت گرفتن دلار، قدرت خرید ایران افزایش خواهد یافت.

اختلال بازارهای تجاری به ضرر اقتصاد ماست

رییس انجمن صنفی ریخته‌گری در ادامه تاکید کرد: با دلاری شدن منابع ارزی ایران، تقویت دلار منجر به افزایش قدرت خرید کشور می‌شود. وی همچنین اظهار کرد: اگر چه تضعیف ارزش یورو، در مبادلات تجاری به نفع اقتصاد ما عمل خواهد کرد اما با اختلالاتی که به دنبال کاهش ارزش یورو در بازارهای جهانی می‌دهد، ممکن است این اختلالات، مبادلات کشور را تحت تاثیر قرار داده و موجب کاهش حجم مبادلات خارجی کشور شود. وی در خصوص راهکاری برای جلوگیری از انتقال بحران بازارها به اقتصاد کشور، اظهار کرد: برای جلوگیری از این تاثیرات احتمالی و برای تنظیم بازار مبادلات کشور، باید سید دارایی‌های ایران متنوع‌تر گشته و از شرایط فعلی که همه منابع ارزی به صورت یورو نگهداری می‌شود به سمت نگهداری بیشتر طلا، دلار و سایر ذخایر برویم.

است. وی در ادامه افزود: اما به دنبال اقدامات گسترده و تلاش‌های بی‌وقفه‌ای که از طرف اعضا این اتحادیه صورت گرفت، کشورهای عضو توانستند به تفاهم تعرفه‌ای، قانونی و حمایتی دست پیدا کنند. البته این توافقات آسیب پذیر هستند چرا که به تدریج با عضویت تازه کشورهای با اقتصادهای ضعیف، رفته رفته اعضا این اتحادیه از لحاظ اقتصادی نا متقارن تر شده و اختلاف بین اعضا بالا گرفته است. فلاح در ادامه افزود: البته در حال حاضر اقتصاد اروپا این ظرفیت را دارد که بحران یورو را پشت سر بگذارد اما باید منتظر واکنش سایر کشورها به کاهش ارزش یورو باشیم.

آسیب‌پذیری اقتصاد ایران از بحران یورو

وی همچنین درباره آسیب‌پذیری اقتصاد ایران از کاهش ارزش یورو، اظهار کرد: به دلیل اینکه کشور ما در حوزه گشایش‌های اعتباری، بیشتر گرایش‌ها متمایل به اروپا داشته که موجب شده ایران کمتر به سمت معاملات دلاری پیش برود. با توجه به کاهش اخیر ارزش یورو لازم است که دارایی و منابع ارزی ایران به سمت دلاری شدن پیش برود البته این موضوع نیاز به بررسی بیشتر دارد. چرا که دلاری شدن منابع ارزی و گشایشات اعتباری کشور، برای ما منفعت‌ها و ضررهایی در پی خواهد داشت. درباره مشکلات این موضوع باید گفت چون طرف‌های تجاری ما اروپایی هستند دلاری شدن منابع ارزی

صفاری در ادامه افزود: ایران در سایر کشورها با یورو گشایش اعتبار می‌کند که می‌تواند موجب اختلالاتی در حجم صادرات و واردات کشور شود. هرچه ارزش یورو کاهش بیشتری پیدا کند قدرت خرید ایران بر اساس اعتبارات گشایش شده به یورو در سایر کشورها، کاهش بیشتری می‌یابد، بنابراین از این لحاظ نیز باید بانک مرکزی در دارایی‌های ارزی خود بازبینی کند.

نامتقارن بودن اقتصاد کشورهای عضو یورو

به گفته وی، اتحادیه یورو شامل تعداد محدودی کشور است که واحد پولی مشترک یورو را برگزیده‌اند اما از لحاظ اقتصادی با یکدیگر همگن نیستند به همین دلیل وقتی بحرانی برای یک کالای خاص به وجود می‌آید در ابتدا اقتصادهای ضعیف واکنش نشان داده و تحت تاثیر قرار می‌گیرند. صفاری در ادامه اظهار کرد: نامتقارن بودن کشورهای عضو اتحادیه اروپا، این اتحاد را با مشکلات جدی روبه‌رو کرده و احتمال فروپاشی اتحادیه یورو را افزایش داده است. برای مثال بحران اقتصادی که سال‌های اخیر فقط به یونان محدود بود کم‌کم به ایتالیا هم سرایت کرده و در پی آن، این بحران خودش را در اقتصادهای آلمان و فرانسه به رخ کشیده است.

این مدرس دانشگاه در خصوص سیاست‌های پولی اتخاذ شده توسط اتحادیه اروپا گفت: سیاست‌های پولی اتحادیه یورو در فرانکفورت تعیین می‌شود و به همین دلیل در پی کاهش ارزش یورو، اعتراضات گسترده‌ای از طرف کشورهای عضو یورو به آلمان صورت گرفته است. وی در ادامه افزود: در کشورهای با نرخ ارز شناور، سیاست پولی مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده نرخ ارز است و از آنجا که سیاست پولی در اتحادیه یورو توسط آلمان پایه‌ریزی می‌شود، کاهش اخیر یورو شکاف بین کشورهای عضو این اتحادیه را با مشکل روبه‌رو کرده است.

بالاگرفتن اختلافات در حوزه یورو

محمد حسین فلاح، عضو هیات مدیره کنفدراسیون صنعتی ایران نیز درباره علل بروز بحران در حوزه یورو در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: در ابتدای تشکیل اتحادیه یورو کشور انگلستان با پیوستن به این اتحادیه مخالفت کرد. در این شرایط همواره انتظار می‌رفت که بین انگلستان و این اتحادیه یک موقعیت برخوردی اتفاق بیفتد. و می‌توان گفت یکی از کشورهایی که از کاهش ارزش یورو استقبال خواهد کرد انگلستان است که در پی دامن زدن به بحران یورو، برای افزایش قدرت پوند

سمیرا کرمی - گروه اقتصاد: یکی از مشکلاتی که سال‌هاست اتحادیه اروپا را درگیر کرده بحران جهانی یورو است. بحرانی که می‌تواند به رکود اقتصادی در سایر کشورها نیز منجر شود. اخیرا موسسه یورو استات در دومین ارزیابی خود از رشد اقتصادی در ۱۸ کشور عضو یورو، نرخ رشد صفر درصدی را برای این حوزه در ۳ ماهه قبلی اعلام کرده است. رکود در تولید ناخالص داخلی حوزه یورو در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۱۴ به طور مشخص فشار را بر بانک مرکزی اروپا بیشتر کرده است. بنابراین برای حل فوری این بحران، اقداماتی از سوی سیاست‌گذاران این کشورها صورت گرفته تا ریسک‌هایی که اقتصاد آنها را تهدید می‌کند کاهش دهند.

در سویی دیگر نگرانی اقتصاد کشور ما، روبه‌رو شدن با مشکلاتی است که سیاست‌های اتحادیه یورو درباره درمان بحران، برای ایران اتخاذ می‌کنند، چرا که اروپا یکی از مهم‌ترین طرف‌های تجاری ایران است. علاوه بر این کاهش ارزش یورو نسبت به دلار، اقتصاد ایران و به طور خاص قدرت خرید دارایی‌های بانک مرکزی را تحت تاثیر قرار خواهد داد، یعنی کاهش ارزش یورو منجر به کاهش ارزش اعتبارات گشایشی ایران و قدرت صادرات و واردات کشور می‌شود. بنابراین با بالا گرفتن بحران یورو لازم است که بانک مرکزی ایران منابع خود را از یورو به دلار تبدیل کرده و گشایش اعتباری خود در سایر کشورها را از شکل یورو خارج کند. اما ریشه بحران اروپا در چیست و به طور اساسی چرا باید اتحاد کشورهای عضو یورو، به شکست بگذارد.

بانک مرکزی به دنبال حفظ منابع ملی باشد

در همین رابطه، سید مصطفی صفاری، مدیرعامل شرکت سسبدگردان سرمایه ایرانیان و مدرس دانشگاه درباره چگونگی تاثیر پذیری اقتصاد ایران از بحران جهانی یورو در گفت‌وگو با

صمت اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های اقتصاد جهان، نگرانی از واکنش‌های بانک مرکزی اروپا به کاهش ارزش یورو است. همان طور که می‌دانیم وظیفه هر بانک مرکزی حفظ ارزش پول است. بنابراین در بحران اخیر یورو، انتظار می‌رود بانک مرکزی اروپا در پی اعمال یک سری سیاست‌های پولی باشد که ارزش یورو در مقابل دلار را تقویت کند.

وی در خصوص راهکار تاثیرپذیری اقتصاد ایران از بحران یورو تاکید کرد: بانک مرکزی باید برای حفظ منابع ملی کشور، در واکنش به کاهش ارزش یورو، به دنبال تغییر ذخایر ارزی کشور از یورو به دلار باشد.

نگاه روز

اتحادیه یورو، گام‌به‌گام تا رکود

بهروز احمدی
مدرس اقتصاد

درخصوص بحران تازه اتحادیه یورو و کاهش ارزش پول مشترک کشورهای عضو این اتحادیه باید گفت؛ یکی از جدی‌ترین علت‌های بروز این رکود، عضویت تازه کشورهای ضعیف به این اتحادیه بود که به دلیل ساختارهای ضعیف و ناکارآمد خود نتوانستند ارزش یورو را در مقابل دلار و پوند حفظ کنند و موجب تضعیف آن شدند. ضعف قوانین در حوزه بودجه‌ریزی، کسری بودجه شدید و همزمانی آن با بحران اوراق قرضه در این کشورها منجر به سقوط ارزش یورو و کاهش رشد اقتصادی اعضای اتحادیه شد.

برای تشریح بیشتر این بحران باید گفت؛ بعد از رکود اقتصادی فراگیر در سال ۲۰۰۷، کشورهای اروپایی که از موارد ذکر شده فوق آسیب سختی خورده بودند، کم‌کم مشکلات اقتصادی خود را آشکار کردند و نرخ رشد این کشورها رو به نزول شدید گذاشت، به طوری که رشد اقتصادی برخی کشورها به نرخ پایین و نزدیک به صفر رسیده و برخی دیگر حتی نرخ رشد منفی را تجربه کردند. البته کشورهای بزرگ اروپایی و عضو این اتحادیه در پی اعمال سیاست‌هایی برای حل مشکلات اقتصادی حوزه یورو بودند و در این راستا، وام‌هایی را به کشورهای در حال سقوط پرداختند اما کشوری مثل یونان با نتوانی در پرداخت بدهی‌های خود، موجب ایجاد بحرانی تازه در اروپا شد.

بحران تازه یونان مشکلاتی را برای بانکداری کشورهای اروپایی از قبیل ایتالیا، انگلستان و پرتغال به وجود آورده است، چراکه این کشورها اقدام به خرید اوراق قرضه دولت یونان کرده بودند در حالی که یونان قادر به بازپرداخت بدهی خود نبود. مشکلات حوزه سیاست‌گذاری بانک مرکزی در کنار کسری بودجه بعد از بحران ۲۰۰۷، موجب شد که اقتصاد کشورهای اروپایی به شدت آسیب ببیند، بنابراین با توجه به فشار سمت عرضه در این اقتصادها و وجود ساختارهای ضعیف این کشورها، منجر به حل نشدن بحران یونان و تداوم و سرایت آن به سایر کشورهای عضو اتحادیه یورو شد.

کشورهایی از قبیل ایرلند، ایتالیا و پرتغال اقدام به اعمال سیاست‌های ریاضتی کردند اما این سیاست‌ها با مقاومت‌هایی از طرف مردم آنها روبه‌رو شد تا جایی که تداوم این سیاست‌ها غیرممکن گردید. بالاگرفتن اعتراضات مردم، کشورهای عضو اتحادیه منافع ملی را بر منافع منطقه ترجیح دادند و اتحادیه یورو قدم به قدم به رکود بیشتر نزدیک شد.

اقتصاد محاوره‌ای

وقتی قیمت‌ها می‌چسبند

نظریات کلاسیک اقتصاد بر این مبناست که هر زمان تغییری در متغیرهای اقتصادی ایجاد شود، قیمت کالاهای مختلف را در بازار تغییر داده و از این طریق عرضه و تقاضا در بازار پس از یک دوره کوتاه به تعادل می‌رسند. به‌طور مثال در بازار کار هر زمان مازاد عرضه به وجود آید و نیروی کار بیکار وجود داشته باشد، دستمزدها کاهش می‌یابد و از این طریق تقاضا برای نیروی کار بالا رفته و استخدام بیشتر می‌شود که در نتیجه آن بازار به تعادل می‌رسد. این استدلال اگرچه روی کاغذ به خوبی جواب می‌دهد اما در عمل در بسیاری مواقع با واقعیت بازارها همخوانی ندارد. یعنی تغییر قیمت‌ها به راحتی انجام نمی‌شود و موانع گوناگونی مقابل آن وجود دارد. یکی از بارزترین این موارد در بازار کار وجود اتحادیه‌های کارگری است که با هرگونه کاهش دستمزد مخالفت می‌کنند. این در حالی است که حتی اگر اتحادیه‌ها در یک کشور قوی نباشند، باز هم نیروی کار به‌صورت انفرادی در مقابل کاهش دستمزد مقاومت می‌کند.

این ویژگی در مورد قیمت محصولات نیز وجود دارد. اگر یک بنگاه بخواهد با هر تغییری در سطح کلان قیمت محصول خود را تغییر دهد با هزینه بالایی روبه‌رو می‌شود مثلا مجبور است چند بار فهرست قیمت کالاهای خود را تغییر دهد که از این راه متحمل هزینه می‌شود و به همین دلیل تا زمانی که تغییر قیمت سود بالایی را به‌دنبال نداشته باشد، بازار با آن مقابل خواهد کرد. به این پدیده چسبندگی دستمزد و قیمت می‌گویند. پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد هرچه چسبندگی قیمت‌ها بیشتر باشد، سیاست کاهش تورم با کاهش شدید در تولید همراه خواهد شد. در این حالت دولت تلاش می‌کند با سیاست‌هایی مانند کاهش نقدینگی یا کاهش تقاضا، قیمت‌ها و دستمزدها را در بازار پایین بیاورد اما در عمل و به‌دلیل چسبندگی، قیمت و دستمزدها با تغییر زیادی مواجه نمی‌شوند و در نتیجه تولیدکننده به‌دلیل کاهش تقاضا در بازار تولید خود را کاهش می‌دهد. توجه به این موضوع از نظر سیاست اقتصادی بسیار مهم است. شواهد نشان داده در ایران چسبندگی دستمزد وجود دارد اما چسبندگی قیمت تاحدی کمتر است و قیمت کالاهای تازه‌های کاملاًه تعدیل می‌شود. از این‌رو دولت می‌تواند سیاست کاهش تورم را با نگرانی کمتری نسبت به کاهش تولید پیگیری کند.

خبر

قطعا یارانه این افراد قطع می‌شود

رییس‌جمهوری تاکید کرد: یک ریال از اعتبارات حاصل از انصراف مردم از یارانه‌ها برای بخش عمران استفاده نشد و خدمات بیمارستان‌ها از طریق این بخش پرداخت شده است. دولت علاقه‌مند برای به دست آوردن منابع بیشتر است، اما در این راه بدون دقت عمل نکرده و تعجیل نخواهیم داشت. نوبخت درباره اخذ مالیات از منازل خالی که از سوی برخی وزرا مطرح شده بود، گفت: وقتی هیات وزیران به موضوعی رای بدهد همه وزرا باید از تصمیم نهایی این هیات دفاع کنند. هر وزیر حق دارد نظری داشته باشد، این نظر وقتی در هیات وزیران مطرح شود در صورتی که جمع بندی نهایی باشد، تصویب خواهد شد.

نفر انصراف دادند، ادامه داد: در ۹۰ روز اول، دولت یازدهم سعی کرد مباحث اطلاعاتی هدمفندی یارانه‌ها را شفاف کند. در این مدت شناسایی دقیق کرده و فهمیدیم که مشکلات زیادی در این راه وجود دارد. نوبخت درباره قطع یارانه کسانی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند، بیان کرد: کسانی که خارج از کشور هستند چرا باید یارانه بگیرند؟ کسانی یارانه می‌گیرند که در داخل کشور هزینه افزایش سوخت را پرداخت می‌کنند. به گفته وی؛ اولین افراد نگران قطع یارانه افراد کم‌درآمد هستند، این در حالی است که ما به دنبال یارانه افراد ساکن در خارج از کشور هستیم و قطعاً آن را اجرایی می‌کنیم. معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی

یارانه باید به کسانی داده شود که از افزایش قیمت سوخت در کشور تاثیر گرفته‌اند، به همین دلیل پرداخت یارانه به ایرانیان خارج از کشور هیچ توجیهی ندارد و ما قطعاً یارانه‌ها را قطع می‌کنیم؛ این را معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهوری می‌گوید. محمدباقر نوبخت در برنامه زنده تلویزیونی از شبکه اول سیما با بیان اینکه نسبت به پرداخت یارانه‌ها مقید هستیم اما معتقدیم همه نباید به یک نسبت یارانه بگیرند، گفت: ما ابتدا از مردم درخواست کردیم کسانی که می‌توانند، یارانه نگیرند به ما اعلام کنند تا یارانه‌های پرداختی به تولید اختصاص داده شود. سخنگوی دولت با بیان اینکه بیش از ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار

ما ز یاران چشم یاری داشتیم

مهدیه انوشه

دبیر گروه اقتصاد

این روزها تحلیل از بازار سخت، تکراری و خسته‌کننده شده است. هرچند اکثر قریب به اتفاق اهالی تالار حافظ مذاکرات هسته‌ای را مهم‌ترین عامل فراز و فرود بازار می‌دانند اما این انتظار ادامه‌دار، کام سهامداران بازار سرمایه کشور را امسال تلخ کرده است. پیش‌بینی‌های خوش‌بینانه اکثر کارشناسان به پایان یافتن روزهای رکود و بازگشت بازار سهام به روند صعودی هرچند بارقه‌ای از امید را در ذهن سهامداران روشن می‌کند اما به نظر می‌رسد حرف‌ها این روزها تکراری شده است.

دیگر حتی مسئولان بازار نیز نمی‌توانند پیش‌بینی روشنی از روزهای آینده داشته باشند. یاران قدیمی این بازار که در روزهای سخت هم تالار شیشه‌ای را رها نمی‌کنند این روزها با غم و اندوه نظاره‌گر آب شدن سرمایه‌هایشان هستند. یک روز با تحلیل می‌خرند و روزی دیگر بدون تحلیل می‌فروشند چراکه تحلیل‌ها نیز این روزها جواب نمی‌دهد. در این شرایط، بیشترین گله و دلخوری سرمایه‌گذارانی که در این روزگار نامراد همچنان در بورس مانده‌اند، دستکاری‌های متغیرهای بازار سرمایه است تا فقط ظاهر بازار را بهتر از واقعیت آن نشان دهند. این در حالی است که سهامداران این روزها «ز یاران چشم یاری داشتند» اتفاقی که به نظر می‌رسد هنوز رخ نداده است.

در ایسن میان موضوع یاری کردن و حمایت از بازار سهام کشور همیشه و همه جا محل اختلاف کارشناسان بوده است. گروهی معتقدند بازار سرمایه را نباید کنترل و حمایت کرد و گروهی دیگر تاکید دارند در شرایط بحرانی حمایت لازم است و در همه بازارهای سهام دنیا نیز وجود دارد.

البته به نظر می‌رسد نظر و دیدگاه کارشناسان آنقدرها پر اهمیت نیست. مسئولان این روزها درگیر خروج اقتصاد از رکوندن و در این شرایط بورس گویی به عنوان فرزند کوچک، اقتصاد نادیده گرفته شده تا به تنهایی این روزهای سخت بیماری را بگذرانند. گاهی گمان می‌برم بورس فرزند سر راهی اقتصاد است!!!! چراکه در همه بحران‌ها اولین بازاری که زیر دست و پا له می‌شود بازار سهام است و تا آخرین لحظه‌های جان دادن، کسی به دانش نمی‌رسد نمی‌دانم، شاید نگاه بدبینانه باشد به حمایت‌های پدران اقتصاد از این فرزند کوچک، اما هرچه هست می‌دانم که این روزها اهالی بازار سهام لحظه‌های سختی را می‌گذرانند و روزگار برای آنهایی که با هزاران امید پس‌اندازهای خود را برای اولین بار راهی این بازار کردند، به مراتب سخت‌تر است. عمر آب شدن لحظه به لحظه سرمایه‌های مردمی در تالار حافظ در حالی که بیش از ۸ ماه رسیده است که این روند دیگر مجالی برای نگاه‌های خوش‌بینانه نمی‌گذارد.

نظرگاه

رجایی سلماسی تاکید کرد

دولت سهام جدید عرضه کند

بورس تهران از اواخر سال گذشته به‌دلیل ابهامات موجود در اقتصاد دچار افت شده ولی نگرانی خاصی در این مقطع وجود ندارد زیرا در سال گذشته قیمت سهام شرکت‌ها به‌سیار افزایش پیدا کرد و در حال حاضر بورس تهران در حال اصلاح قیمت‌ها است. نخستین دبیر کل سازمان کارگزاران بورس پس از انقلاب اسلامی با بیان مطلب فوق گفت: نگرانی از نتیجه مذاکرات هسته‌ای و کمبود نقدینگی موجب کاهش قیمت سهام شرکت‌ها شده در حالی که به اعتقاد من نگرانی خاصی در بازار سرمایه وجود نداشته و اوضاع بورس در ۶ ماه دوم سال بهبود می‌یابد. به طوری که تصویب بسته خروج از رکود، فعالیت بخش‌های تولیدی و حرکت پول از بانک‌ها به سمت شرکت‌های تولیدی می‌تواند در آینده بازار سرمایه موثر باشد. به گزارش ایسنا، الله‌وردی رجایی سلماسی با بیان اینکه مردم باید از بازدهی سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه اطمینان حاصل کنند، افزود: پرداخت سود ۲۲ درصد از سوی بانک‌ها موجب شده تا سرمایه مردم به سمت بازار پول حرکت کند، زیرا بازار سرمایه نمی‌تواند بازدهی بیش از ۲۲ درصد را تضمین کند، علاوه بر این ابهام در پرونده هسته‌ای موجب شده تا بورس تهران روند نزولی به خود بگیرد. وی به ارزنده بودن قیمت سهام شرکت‌ها اشاره کرد و گفت: در حال حاضر قیمت سهام شرکت‌ها افت کرده و P/E بازار تا سطح ۵ مرتبه کاهش یافته که این میزان بسیار مطلوب بوده و اگر حفظ شود بهترین فرصت برای خرید سهم است. به گفته این پیشکسوت بازار سرمایه، اکنون بهترین زمان برای خرید سهام بوده و دولت باید سهم جدید در بازار عرضه کند زیرا در زمانیکه قیمت سهام شروع به افزایش می‌کند، باید سهم جدید در بورس عرضه شود.

وی ادامه داد: علاوه بر این صندوق توسعه بازار سرمایه که در سال جاری راه‌اندازی شده باید هم پول و هم سهم در اختیار داشته باشد تا در زمانی که قیمت‌ها افزایش می‌یابد سهم جدید در بازار عرضه کند و در زمان کاهش قیمت‌ها، سهام خود را بفروشد.

وی در ادامه به مقایسه P/E این بازارها با هم پرداخت و گفت: نسبت قیمت به درآمد در بورس تهران بالغ بر ۶/۶ درصد اعلام شده است در حالی که این نسبت در بورس مسکو ۷/۹، در بورس دوی ۱۷/۶ و در بورس کویت ۱۸/۵ درصد اعلام شده است. واین با اشاره به اینکه براساس آمار، ایران از لحاظ اقتصادی بزرگترین کشور در خاورمیانه محسوب می‌شود، بیان کرد: ایران با وجود سختی‌های زیادی که بابت تحریم‌ها داشته است، بزرگترین اقتصاد خاورمیانه محسوب می‌شود که GDP این کشور ۹۸۷ بلیون دلار تخمین زده شده است. درحالی که عربستان سعودی با GDP افزون‌بر ۹۲۸ بلیون دلار در رتبه دوم و مصر با ۵۵۱ بلیون دلار در رتبه سوم قرار داد و پس از آن، امارات با ۲۷۰ بلیون دلار و عراق با ۲۴۹ میلیون دلار در رتبه‌های بعدی جای می‌گیرند.

سرپرست گروه شرکت Renaissance Capital، با مقایسه بازدهی بازار سرمایه ایران و بازار مسکو و داوونز-افزود: از ماه جولای ۲۰۱۰ میلادی (تیر ۱۳۸۹) تا نوامبر ۲۰۱۳ (آبان ۹۲) بازدهی بورس تهران بیش از ۳۸۹ درصد بوده است که بازده بورس مسکو در مدت مشابه ۱۰ درصد و بازده داوونز در این مدت ۶۴ درصد گزارش شده است. «یگور واین» در ادامه با مقایسه‌ای دیگر میان بورس‌های تهران، مسکو، دوی و کویت اشاره کرد: بورس تهران در سال ۱۹۶۷ میلادی راه‌اندازی شد و در این مدت افزون بر ۳۵۰ شرکت پذیرفته شده در آن فعالیت می‌کنند، درحالی که بورس مسکو در سال ۱۹۹۲ میلادی راه‌اندازی شده است و افزون بر ۲۸۰ شرکت پذیرفته شده دارد، بورس دوی در سال ۲۰۰۰ میلادی با ۶۰ شرکت و بورس کویت در سال ۱۹۸۳ با ۲۰۰ شرکت فعالیت می‌کنند.

کارشناسان در گفت‌وگو با صمت بررسی کردند:

راهکارهای بازگشت رونق به بازار سرمایه

منفی بورس از پتروشیمی‌ها شروع شد و به بقیه بازار سرایت کرد. به گفته وی، اگر مذاکرات هسته‌ای ایران با ۵+۱ زودتر به نتیجه برسد، حتما بازار سرمایه تحت تاثیر قرار می‌گیرد و می‌توان منتظر روزهای امیدبخش بود. بقایی به رکود فراگیر در همه بازارها اشاره کرد و افزود: به دلیل کنترل نرخ تورم در کشور، رکود در همه بازارها مشاهده می‌شود. از سوی دیگر مشاهده می‌کنیم که در بسته طراحی شده برای خروج از رکود غیرتورمی، بازار اولیه نیز بیشتر از بازار ثانویه مورد توجه قرار گرفته است.

وی تزریق پول به بازار سرمایه را امری مهم خواند و بیان کرد: باید شرکت‌ها تولیدات خود را افزایش دهند و سهامداران کلان پول‌های خود را به داخل شرکت‌ها روانه کنند. برای نمونه به خریدهای بلوکی بپردازند یا افزایش سرمایه برای طرح‌های توسعه‌ای انجام دهند. بقایی در ادامه بیان کرد: باید سیاست‌های دولت به عنوان مجری قانون و همچنین تصمیمات نمایندگان مجلس شورای اسلامی برای بازار سرمایه مشخص شود. برای نمونه، دولت راهکارهایی را برای توسعه و تامین طرح‌های فولادی و معدنی که در حال حاضر در بحران هستند ارائه کرده است و باید دید آیا در بدنه دولت اراده‌ای برای اتخاذ سیاست‌هایی جهت خروج بورس از رکود نیز وجود دارد یا خیر؟

وی بزرگترین کمک به بازار سرمایه را شفاف‌سازی دانست و بیان کرد: بازار سرمایه مکانی بسیار تخصصی است و سرمایه‌گذاران این بازار مانند دیگر بازارهای موازی همچون مسکن، ارز و طلا براساس شایعات عمل نمی‌کنند. به عبارت دیگر سرمایه‌گذاران بازار سرمایه از شایعات دوری می‌کنند و به اعتمادسازی علاقه فراوان دارند. بقایی به شفاف‌سازی در راستای اعتمادسازی اشاره کرد و گفت: برای جذب سرمایه‌های خارجی باید اعتمادسازی و شفاف‌سازی انجام داد. زیرا به نظر من بازار سرمایه ایران به اندازه کافی برای سرمایه‌گذاران بین‌المللی جذاب است و تنها باید با ثبات قوانین و مقررات زمینه را مهیا کرد تا این ظرفیت بالقوه به بالفعل تبدیل شود.

تزریق پول

در همین رابطه، مسعود عموزاده، کارشناس بازار سرمایه نیز در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: برای آنکه بتوان بازار سرمایه را از وضعیت رکودی خارج کرد، بهترین راه حل تزریق نقدینگی به بورس است.

وی به سیاست‌های کلان دولت در بازار سرمایه

مدیران ارشد یک شرکت خدمات مالی روسیه به منظور همکاری با بازار سرمایه ایران، جلسه‌ای را با اعضای هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار تهران برگزار کردند.

به گزارش سنا، شرکت خدمات مالی و تامین سرمایه Renaissance Capital یکی از بزرگترین شرکت‌های تامین سرمایه در روسیه است که برای بازارهای نوظهور در دنیا خدمات مالی ارائه می‌کند. مدیرعامل همراه برخی از مدیران ارشد و کارشناسان این شرکت برای رازینی تجاری با ایران وارد تهران شدند.

براساس این گزارش، مدیران ارشد این شرکت جلسه‌ای را با اعضای هیات‌مدیره سازمان بورس تشکیل دادند که در این جلسه آمادگی خود را برای همکاری با بدنه بازار سرمایه ایران اعلام کردند. «یگور واین»، سرپرست گروه روسی در این جلسه

کیمیا بامدادیان- گروه اقتصاد: ریزش ادامه‌دار و مزمین بورس تهران ذهن کارشناسان بازار سرمایه کشور و فعالان اقتصادی را به خود مشغول کرده است. از سوی دیگر مشاهده می‌کنیم رکود حاکم بر اقتصاد کشور که بازار سرمایه را درگیر کرده، در بازارهای موازی بازار سهام هم مشکلاتی را به وجود آورده است. ادامه این روند برای بازار سرمایه به شدت زیانبار است و باید هرچه سریع‌تر برای توقف آن اقدامات لازم را انجام داد.

در چنین شرایطی ضرورت اتخاذ تدابیر فوری و کارشناسی برای توقف روند نزولی بورس بیش از پیش آشکار می‌شود. در این وضعیت، فعالان بازار سرمایه بیش از اندازه محافظه‌کار می‌شوند و از حضور تمام قد در بازار طفره می‌روند. براین اساس بورس با کمبود نقدینگی، مهاجرت مستمر پول‌ها و نبود قطعیت در ارزش سهام دست به گریبان خواهد بود. کارشناسان معتقدند؛ برای رهایی از این وضعیت باید راهکارهایی اندیشیده شود. از جمله این راهکارها کمک به اقتصاد کشور برای خروج از رکود، ایجاد ثبات در قوانین و مقررات، تزریق نقدینگی و بازگرداندن آرامش و اطمینان به سهامداران است.

ثبات قوانین

در این خصوص مهیار بقایی، معاون مدیرعامل کارگزاری سهم آشنا در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: تنها راه نجات بازار سرمایه ایران ثبات است. در ایران به دلیل نبود ثبات در تصمیم‌گیری‌ها، سرمایه‌گذاران امنیت و اعتماد برای حضور در این بازار ندارند. وی بورس‌های بزرگ و پیشرفته دنیا را دارای قوانین باثبات دانست و گفت: در کشورهای پیشرفته دنیا مانند ژاپن، تصمیم‌گیری و ثبات در اقتصادشان موج می‌زند، در بسیاری از موارد مشاهده می‌کنیم که قوانین و مقررات اقتصادی‌شان به مدت ۲۰-۱۰ سال تغییر نمی‌کند. حتی در کشورهای همسایه نیز قوانین و تصمیمات یک‌شبه به وجود نمی‌آید اما در ایران هرروزه شاهد تغییر قوانین هستیم که بزرگترین ضربه را به بازار سرمایه وارد می‌کند.

بقایی متغیرهای تاثیرگذار بر بودجه را چالشی برای کشور دانست و بیان کرد: تغییر قیمت هرساله متغیرهای بورسی در بودجه کشور به عنوان چالشی جدی برای بازار سرمایه به شمار می‌آید. در سال ۹۲ هم روند منفی بازار سرمایه کشور از زمان بررسی بودجه در مجلس شورای اسلامی رقم خورد. بر این اساس روند

زیردره بین

در هفته گذشته نیز ثبت شد

تداوم بازدهی منفی سرمایه‌گذاران بورس

خودرویی، فلزی، پتروشیمی، فنی مهندسی، بانکی و سیمانی، شاخص‌ها در این روز توانستند از محدوده منفی خارج شوند. روز سه‌شنبه نیز شاخص‌ها به روند صعودی اما آرام خود ادامه دادند. در این روز فضای معاملات در بسیاری از گروه‌ها مبهم بود اما باز هم به لطف رونق معاملات در برخی بخش‌ها در اوایل معاملات و همچنین حمایت‌های حقوقی صورت گرفته از تعدادی از نمادهای مطرح بازار، شاخص‌ها توانستند در محدوده مثبت به کار خود پایان دهند. در این معاملات نمادهای مثبت در بخش پتروشیمی، فنی مهندسی، بانکی، فلزی و دارویی در رشد شاخص‌ها بیشترین تاثیر را داشتند. در نهایت نیز طی معاملات در آخرین روز کاری هفته شاخص‌های بورسی به لطف رونق معاملات در بخش دارویی و غذایی و همچنین حمایت‌های حقوقی صورت گرفته از تعدادی از نمادهای بزرگ، بازار تا نیمه معاملات در محدوده مثبت قرار گرفت اما سرانجام تحت تاثیر روند کاهشی شکل گرفته در بسیاری از بخش‌ها، بیشتر این نماگرها با افتی مختصر به کار خود پایان دادند.

آمار معاملات هفته گذشته نشان می‌دهد مهم‌ترین متغیر بورس در آخرین روز معاملاتی، به عدد ۷۱ هزار و ۹۲۵ رسید و بازدهی منفی ۲/۰ درصدی را برای سهامداران به همراه آورد.

تالار حافظ هفته سوم شهریور را در شرایطی به پایان رساند که ارزش کل معاملات سهام و حق تقدم نسبت به هفته دوم شهریور از افت ۲۲درصدی برخوردار بود.

همچنین در هفته گذشته حجم سهام و حق تقدم معامله شده معادل ۱ هزار و ۸۴۳ میلیون سهم بود که در مقایسه با هفته ماقبل آن که به میزان ۲ هزار و ۵۰۸ میلیون سهم بود، شاهد کاهش ۲۶درصدی بودیم. این معاملات در هفته گذشته در ۲۱۶ هزار و ۹۱ دفعه انجام شد که در مقایسه با هفته دوم شهریورماه که معادل ۲۱۱ هزار و ۲۹۳ دفعه بود، شاهد افزایش این متغیر به میزان ۲/۳ درصد بودیم.

شاخص کل در سومین هفته شهریورماه در عدد ۷۱ هزار و ۹۲۵ قرار گرفت که در مقایسه با هفته ماقبل آن که این شاخص در عدد ۷۲ هزار و ۱۲۱ بود، با کاهش حدود ۱۹۶ واحدی روبه‌رو شد و بازدهی منفی ۰/۷۲درصدی را برای سرمایه‌گذاران به وجود آورد.

روزهای فعالیت تالار حافظ در سومین هفته شهریور هم مانند هفته گذشته ۵ روز بود، اما تعداد خریداران با افزایش روبه‌رو شد و از ۶۳ هزار و ۱۴۸ نفر در هفته دوم شهریورماه به ۶۳ هزار و ۳۶۹ نفر در هفته گذشته رسید و افزایش ۰/۴ درصدی این متغیر را به وجود آورد.

پشتازی آلمان در انرژی های نو

و میانه به خود تخصیص می دهند. این رقم رشد ۸ درصدی نسبت به سال ۲۰۰۹ (۱۳۸۸ شمسی) دارد و تقریباً ۲ برابر افراد مشغول به کار در زمینه انرژی های تجدیدپذیر در سال ۲۰۰۴ (۱۳۸۳ شمسی) است. تمام این دستاوردها به این دلیل است که ایجاد توسعه در حوزه انرژی، به خصوص انرژی های نو، توام با ارتقای جوانی چون اقتصاد و اشتغال خواهد بود. در ادامه با اشاره مختصری به موقعیت انرژی های بادی و خورشیدی در آلمان، به بررسی علل شکوفایی عظیم صنایع انرژی تجدیدپذیر در این کشور پرداخته می شود. سیاست هایی که بیشترین نقش را در تبدیل کردن آلمان به قطب صنایع انرژی های نو داشته اند، بررسی می شوند و جدید مثال زدن آلمان در اجرای این سیاست ها شرح داده می شود؛ جدیدتی که رشد تقریباً ۱۰۰ درصدی را برای صنایع انرژی های نو این کشور به ارمغان آورده است.

انرژی باد و انرژی خورشیدی

هم اکنون ۲۱۶۰۷ توربین بادی در سراسر آلمان راه اندازی شده است اما این پایان کار نبوده و این کشور برنامه های زیادی برای افزایش و ارتقای این توربین هادر دست اقدام دارد. نگاهی به آمار و رکوردهای ثبت شده آلمان در خصوص انرژی بادی، اهمیت این کشور در گسترش این صنعت را نمایان می کند. آلمان در سال ۲۰۱۳ (۱۳۹۲ شمسی) نزدیک به ۵۲/۴ تراوات ساعت الکتریسیته از طریق انرژی باد تولید کرده است. به علاوه، این کشور در سال های ۲۰۱۰ (۱۳۸۹ شمسی) و ۲۰۱۱ (۱۳۹۰ شمسی) به ترتیب ۹/۳

۲۰۰۷ (۱۳۸۶ شمسی)، به تعهد خود جامه عمل پوشاند و توانست از این مرز عبور کرده و به رکورد ۱۴ درصد در این زمینه برسد. پس از آن در سپتامبر ۲۰۱۲ (۱۳۹۱ شمسی) دولت آلمان طرح های بلندمدت دیگری را تصویب کرد از جمله اینکه سهم انرژی های تجدیدپذیر در تامین انرژی مورد نیاز آلمان به ۱۸ درصد در سال ۲۰۲۰ (۱۳۹۹ شمسی)، ۳۰ درصد در سال ۲۰۳۰ (۱۴۰۷ شمسی) و ۶۰ درصد در سال ۲۰۵۰ (۱۴۲۷ شمسی) برسد.

صنعت انرژی های نو در آلمان

امروزه آلمان به کشوری تبدیل شده است که صنعت انرژی های نو را بدون رقیب و با شایستگی هدایت می کند. به علاوه در زمینه انرژی خورشیدی نیز شرکت های بدون رقیبی چون سولار و رلد، کیو سلاز و کونرزی در آلمان قرار دارند. تقریباً یک سوم از تمام صفحات خورشیدی و بیش از نیمی از توربین های بادی کل دنیا را آلمان تولید می کند. در بین توربین ها و ژنراتورهای مختص انرژی برق آبی نیز در سطح جهانی بیشترین محبوبیت را محصولات آلمانی به خود اختصاص داده اند. در حال حاضر با توجه به فاصله زیادی که آلمان از سایر کشورها پیدا کرده است و سیاست های اکید این کشور مبنی بر توسعه هر چه بیشتر صنعت انرژی های نو، رقیب جدی برای این کشور وجود ندارد. نقش آلمان در توسعه صنایع انرژی های نو به اندازه ای در جوامع بین المللی باز است که بسیاری از سازمان های معتبر انرژی از این کشور قدر دانی کرده اند. در سال ۲۰۱۳، آژانس بین المللی انرژی، آلمان را به خاطر مسئولیتش در قبال توسعه برنامه جامع گذار انرژی ستود و از این کشور به خاطر همت و الایش در پیشبرد اهداف صنعت انرژی های تجدیدپذیر و افزایش بازدهی انرژی قدر دانی کرد.

آب شرب مشترکان پر مصرف تهرانی قطع می شود

فارس- محمد پرورش، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با تاکید بر اینکه از ۲۴ شهروبرماه جاری، آب شرب مشترکان پرمصرف تهرانی قطع خواهد شد، گفت: این بار درخصوص قطع آب شرب مشترکان پرمصرف تهرانی قاطعیت داریم. وی با بیان اینکه مرحله دوم قطع آب مشترکان بالای ۵۰ متر مکعب آب را از ۲۴ شهریور ماه جاری آغاز خواهیم کرد، گفت: شرکت آبفا حدود ۳۰۰۰ مشترک بالای ۵۰متر مکعب در تهران را شناسایی کرده و پس از مهلت یک ماهه به مشترکان پرمصرف این قطعی آب را از ۲۴ شهریورماه اعمال خواهد کرد و این بار برای مشترکانی که بالای ۵۰ متر مکعب آب به ازای هر خانوار در ماه مصرف داشته باشند، محدودیت ۷ ساعته اعمال خواهد کرد.

روی خط خبر

■ **شانا** - مهدی جمشیدی دانا، مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی گاز ایران گفت: دریافت گاز شرکت های پالایش گاز از بخش بالادستی در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه پارسال با کاهش زمان تعمیرات اساسی، ۱۵ درصد افزایش یافت و به ۷۱/۲ میلیارد متر مکعب رسید. وی اظهار کرد: افزایش دریافت گاز به دلیل نظارت بر اجرای بهینه و کاهش دوره تعمیرات اساسی در ۳ پالایشگاه فجر جم با ۵روز، سرخون و قشم با ۳روز و ایلام با ۴روز محقق شده است.

■ **فارس** - نصرت الله سیفی، مدیرعامل شرکت بهینه سازی مصرف سوخت با تشریح آخرین وضعیت متنوع سازی سبد سوخت سواری ها گفت: برای نسبت قیمت CNG به بنزین فرمولی استخراج شده است و ممکن است نسبت قیمت CNG به قیمت بنزین از نسبت فعلی کمتر شود. وی اظهار کرد: شبکه توزیع LPG برای حمل و نقل خوب نیست و تقریباً جمع شده و اگر بخواهیم دوباره LPG را به سبد سوخت وارد کنیم همان مسیر دهه ۷۰ باید دوباره طی شود. سیفی در ادامه در خصوص قیمت گذاری CNG با توجه به قیمت بنزین گفت: برای نسبت قیمت CNG به بنزین فرمولی استخراج شده اما هنوز نهایی نشده است.

■ **مهر** - مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از آغاز دور جدید مذاکرات با یک شرکت اروپایی به منظور تامین منابع مالی ساخت خط لوله نهم سراسری به عنوان یکی از مسیرهای انتقال گاز ایران به اروپا خبر داد و اعلام کرد: دور جدید مذاکرات با این شرکت اروپایی ۳۱ شهریور ماه در تهران انجام می شود. در حال حاضر خطوط لوله ششم و نهم سراسری مهم ترین گزینهای انتقال گاز ایران به کشورهای اروپایی است. بر این اساس مسئولان وزارت نفت از خط لوله نهم سراسری به عنوان یکی از سناریوهای اصلی انتقال گاز پارس جنوبی به کشورهای اروپایی نام می برند به طوری که شرکت گاز به تازگی اعلام کرده مطالعات ساخت این خط لوله گاز به طول تقریبی هزار و ۸۰۰ کیلومتر تا پایان شهریور ماه امسال به پایان می رسد.

■ **فارس** - سیدمحسن قمصری مدیر امور بین الملل شرکت ملی نفت با اشاره به مذاکرات مربوط به صادرات نفت ایران در شرایط تحریم گفت: ما ترجیح می دهیم با مصرف کننده نهایی کار کنیم، اما اگر نشود، به دلیل شرایط تحریم پای واسطه ها به میان می آید. وی با بیان این که میعانات گازی پیش از این هم همگام با نفت خام تحریم بود و تحریم های جدید در واقع تحریم میعانات نیست، بلکه شرکت های فعال در ارتباط با تجارت میعانات گازی ایران تحریم شده اند، اظهار کرد: ما شرایط خاصی برای صادرات نفت به افریقای جنوبی نداریم و هر زمان افریقای جنوبی آمادگی داشته باشد، استقبال می کنیم.

■ **ایسنا** - مرتضی عابدینی، مدیر شرکت پخش فرآورده های نفتی استان تهران درباره وضعیت ذخیره سازی بنزین در استان تهران اظهار کرد: در استان تهران در شرایط فعلی، در بهترین وضعیت در زمینه ذخیره سازی همه فرآورده های نفتی نسبت به کل کشور قرار داریم و هیچ جایگاهی به دلیل نبود سوخت تعطیل نشده است. وی در ادامه با اشاره به اینکه توان ذخیره سازی ۱/۳ میلیارد لیتر فرآورده در انبارهای نفت استان تهران وجود دارد، گفت: در انبار نفت استراتژیک ری با ظرفیت کامل ذخیره سازی صورت می گیرد. وی در ادامه با بیان اینکه آمادگی کامل برای استقبال از مهرماه و فصل بازگشایی مدارس وجود دارد، خاطر نشان کرد: با حدود ۷۵۰ دستگاه نفتکش که تلاش شده همه به روز رسانی شوند، ارائه خدمات در تمامی ساعات شبانه روز به تمام جایگاه ها صورت می گیرد.

شرکت گاز استان زنجان (سهامی خاص)

آگهی فراخوان مناقصه

(عمومی - یک مرحله ای)

موضوع مناقصه: پروژه گازرسانی به روستاهای چاپیرلو، قوزلو، قرائی و شیخ جابر از توابع زنجان و ماهنشان.

۱- **نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار:** زنجان - بزرگراه ۲۲ بهمن - مجتمع ادارات - شرکت گاز استان زنجان

۲- **مهلت دریافت اسناد مناقصه:** ۹۳/۶/۲۲ لغایت ۹۳/۶/۲۵

۳- **مهلت عودت اسناد مناقصه:** ساعت ۱۲ روز یکشنبه مورخ ۹۳/۷/۶

۴- **زمان بازگشایی پاکات:** یکشنبه مورخ ۹۳/۷/۶

۵- **میزان و نوع تضمین شرکت در مناقصه:** ۳۲۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال (به حروف سیصد و بیست و پنج میلیون ریال)

به صورت ضمانتنامه بانکی و یا واریز وجه نقد به حساب ۶۹۰۳۷۶۴۸/۴۳ بانک ملت شعبه سعدی شمالی زنجان با شناسه ۰۸۰۱۷۶۱۱۱۲۱۰۰۲۱ و یا اوراق مشارکت.

۶- **مبلغ تقریبی برآورد:** ۳۲/۴۴۷/۲۰۴/۳۴۳ ریال

۷- مناقصه گران می توانند جهت اطلاعات بیشتر به پایگاه اطلاع رسانی الکترونیکی شرکت گاز استان زنجان به آدرس www.nigc-zanjan.ir (بخش آگهی ها - مناقصه های پیمان) مراجعه و یا با شماره تلفن ۳۳۱۴۶۲۲۵ و فاکس ۳۳۴۵۳۸۱۹-۰۲۴ امور قراردادهای شرکت گاز استان زنجان تماس حاصل فرمایند.

※ ضمناً هزینه درج آگهی (هر دو نوبت) بهمه برنده مناقصه می باشد.

روابط عمومی شرکت گاز استان زنجان

شرکت ملی گاز ایران

شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد (خانگیران) (سهامی خاص)

نوبت دوم - مناقصه شماره ۲۵۶۳-۳-۳۰۷۸

(خرید سیستم اندازه گیری کالر و هدایت الکتریکی به صورت نمایشی)

محلی و نمایشی در اتاق کنترل)

۱- نوع مناقصه: دو مرحله ای.

۲- نوع فراخوان: عمومی.

۳- نام و نشانی مناقصه گزار: شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد (SGPC) به آدرس: مشهد، خیابان آیکوه، نیش دانشسرای شمالی، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد - دبیرخانه کمیسیون مناقصات.

۴- نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: تضمین های اعلام شده در آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی به مبلغ ۶۳/۰۰۰/۰۰۰ ریال (شصت و سه میلیون ریال)

۵- محل، زمان و مهلت دریافت اسناد: متقاضیان می توانند تا پایان وقت اداری مورخ ۹۳/۰۶/۲۹ نسبت به دریافت اسناد مناقصه به یکی از روش های زیر اقدام نمایند:

الف: مراجعه حضوری به آدرس اعلام شده، به همراه اصل نامه درخواست شرکت در مناقصه و دریافت اسناد (معرفی نامه کتبی نماینده، جهت دریافت اسناد به همراه کارت شناسایی معتبر الزامی است)، در این حالت اسناد مناقصه تحویل نماینده متقاضیان خواهد گردید.

ب: مراجعه به سایت اینترنتی این شرکت به آدرس: WWW.NIGC-KHANGIRAN.IR و دریافت کلیه اسناد مناقصه از بخش مناقصه ها و مزایده ها/ مناقصه ها.

۶- آخرین مهلت تحویل اسناد مناقصه به دبیرخانه کمیسیون مناقصات: پایان وقت اداری مورخ ۹۳/۰۷/۱۲ (توضیح اینکه تاریخ تحویل پاکت ها به پست ملاک عمل نبوده و ملاک، تحویل پیشنهادات و پاکت های مناقصه، به دبیرخانه کمیسیون مناقصات، واقع در آدرس اعلام شده می باشد. لذا مناقصه گران محترم می بایست برنامه ریزی لازم را در خصوص تحویل به موقع پیشنهادات (چه از طریق پست و چه به صورت حضوری) به عمل آورند. بدیهی است از آنجا که بلافاصله پس از پایان مهلت تحویل اسناد و در جلسه کمیسیون مناقصات، پیشنهادهای دریافتی، تفکیک خواهند شد، لذا امکان قبول پیشنهادهایی که پس از پایان مهلت اعلام شده دریافت می شوند (حتی اگر قبل از پایان مهلت ارسال شده باشند) وجود نخواهد داشت و براساس قانون پیشنهادهایی از این دست برای مناقصه گران عودت خواهد گردید. همچنین ارسال پیشنهادها به آدرسی غیر از آدرس اعلام شده و یا ارسال به پالایشگاه هیچگونه حقی برای مناقصه گران درخصوص عدم تحویل اسناد در تاریخ مقرر ایجاد نخواهد کرد.

۷- محل و زمان گشایش پیشنهادات: پس از بررسی پیشنهاد فنی شرکت ها (ارزیابی فنی)، پاکت های مالی شرکت های واجد شرایط در تاریخ ۹۳/۰۷/۲۸ در محل اتاق کنفرانس اداره مرکزی پالایشگاه و حداقل با دو پیشنهاد تایید شده گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ و مکان اعلام شده (تاریخ گشایش پیشنهادهای مالی) قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی فنی پیشنهادات و رفع ابهام های احتمالی امکان تغییر وجود خواهد داشت، با این وجود این شرکت نسبت به دعوت از مناقصه گران که پیشنهاد فنی آنها (پس از ارزیابی فنی) مورد تایید قرار گیرد به صورت کتبی (حداقل ۷۲ ساعت قبل از جلسه قطعی گشایش پیشنهادات) اقدام خواهد نمود.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی نژاد

شرکت ملی گاز ایران

شرکت پالایش گاز بیدبلند

سهامی خاص شماره ثبت ۲۳۳۱۸

نوبت دوم

آگهی ارزیابی کیفی و مناقصه عمومی

یک مرحله ای (نوبت اول) - (شماره مجوز ۲۶۷۵۰۲)

شماره (۸۲۹/۹۳/۵۲۰)

مجوز درخواست درج آگهی با شماره ۱/۳۷۲/۳۳۰ مندرج در سایت ملی مناقصات

شرکت پالایش گاز بیدبلند در نظر دارد انجام خدمات ذیل را براساس مشخصات و شرایط کلی مندرج در جدول و از طریق برگزار، مناقصه عمومی به شرکت واجد شرایط واگذار نماید.

نام و نشانی مناقصه گذار	استان خوزستان، کیلومتر ۳۳ جاده بهبهان - رامهرمز - پالایشگاه گاز بیدبلند
شرح خدمات	بهسازی و توسعه شبکه و احداث تصفیه خانه فاضلاب انسانی پالایشگاه گاز بیدبلند در سال ۹۴-۱۳۹۳
نوع مناقصه	یک مرحله ای
محل و تحویل درخواست شرکت در مناقصه	شرکت پالایش گاز بیدبلند - امور پیمان ها تا ۵ روز پس از تاریخ درج آگهی نوبت دوم
محل و آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه	شرکت پالایش گاز بیدبلند - امور پیمان ها - آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه در دعوت نامه اعلام می گردد.
محل تحویل پیشنهادها	شرکت پالایش گاز بیدبلند - دبیرخانه اداره حراست (تا تاریخ ۹۳/۸/۷ تا ساعت ۱۲:۰۰)
محل تحویل اسناد ارزیابی کیفی	شرکت پالایش گاز بیدبلند - اداره امور پیمان ها (تا تاریخ ۹۳/۸/۷ تا ساعت ۱۲:۰۰)
محل و زمان گشایش پیشنهادها	سالن کنفرانس شرکت پالایش گاز بیدبلند (تاریخ ۹۳/۸/۲۷ ساعت ۱۱:۰۰)
نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه	ضمانت نامه بانکی / یا ارایه فیش پرداختی به مبلغ ۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
رتبه بندی	رتبه بندی از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری در رشته انبیه
مبلغ برآورد کارفرما	۲۶۰ ۵۷۵ ۰۶۷ ۸ ریال
سایر توضیحات	

از کلیه شرکت ها / پیمانکاران واجد شرایط دعوت می شود جهت شرکت در مناقصه به صورت حضوری به آدرس فوق مراجعه نموده و اعلام آمادگی خود را تسلیم امور پیمان ها نمایند. در ضمن اصل رتبه بندی باید به روت این واحد رسانده شود. شرکت های متقاضی لازم است نسبت به دریافت فرم ارزیابی کیفی که شامل روش های ارزیابی کیفی مناقصه گران، معیارهای ارزیابی، نحوه امتیازدهی و حداقل امتیاز قابل قبول می باشد، به صورت حضوری و با مراجعه به سایت شرکت به نشانی www.nigc-bidboland.ir اقدام نمایند، همچنین متقاضیان می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت ملی مناقصات (<http://iets.mporg.ir>) مراجعه فرمایند.

آدرس: استان خوزستان - شهرستان امیدیه - صندوق پستی ۱۶۱

نمابرهای: ۰۶۱۱۱۳۱۴۳۲۷-۰۸۱۳۱۵۶۱۱-۰۸۸۳۰۵۶۱۱-۰۲۱۱۱۴۴۵۱۸-۰۶۱۱

مرکز بیدبلند: ۰۶۱۱۱۳۱۴۳۲۷-۰۸۱۳۱۵۶۱۱-۰۸۸۳۰۵۶۱۱-۰۲۱۱۱۴۴۵۱۸-۰۶۱۱

۰۶۱۱۱۳۱۴۳۲۷-۰۸۱۳۱۵۶۱۱-۰۸۸۳۰۵۶۱۱-۰۲۱۱۱۴۴۵۱۸-۰۶۱۱

بازنگری مستمر طرح جامع مسکن ضروری است

یلدا یزدان فرحی: نگرانی اقشار کم درآمد جامعه از نداشتن یک سرپناه که مالکیت آن در اختیار خودشان باشد، در هر دوره زمانی، دولت‌ها را مجبور به ارائه راهکارهایی برای فراهم کردن زمینه خرید خانه می‌کند. از این رو در سال ۸۵ طرح جامع مسکن در دولت نهم تصویب شد تا براساس آن قشر کم درآمد جامعه توانایی خرید خانه را پیدا کنند. این طرح در دولت یازدهم هم پیگیری و بازنگری شد. طرح جامع مسکن سندی است ملی که چشم‌انداز بخش مسکن در سال‌های آینده را ترسیم می‌کند. در این چشم‌انداز هدف‌ها به معنای تغییرات مطلوب، قابل دستیابی و قابل سنجش در وضعیت مسکن خانوارهای ایرانی، در دوره‌های ۵ ساله آینده، تعیین و راهبردها و راهکارهای دستیابی به این هدف‌ها تدوین می‌شود. طرح جامع مسکن مسیری را که دولت‌ها در دستیابی به هدف‌ها، باید بپیمایند، روشن می‌سازد. مسئولیت رسیدن به هدف‌ها بر عهده دولت است، اما در این مسیر، مردم، بخش خصوصی و همه مسئولان اجرایی، قضایی و قانونگذاری، باید همراه و همگام باشند تا بتوان به هدف‌ها رسید. کارشناس معتقدند که طرح جامع مسکن طرحی است پویا، که سعی در شناخت مسائل اساسی بخش مسکن، و یافتن راه‌حل‌هایی منسجم، و هماهنگ برای این مسائل دارد. در این زمینه با خسرو گلشیرازی، اقتصاددان و تحلیلگر بازار مسکن گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

● **تحلیل شما از طرح جامع مسکن که پایه‌های آن در دولت نهم بنا گذاشته شد، چیست؟**

در سندن این طرح که در سال ۸۵ تدوین شد همه دهک‌های پائین درآمدی خانوارها در نظر گرفته شد،

اما متأسفانه به دلیل نبود اطلاع‌رسانی درست، به موقع و کافی از سوی نهادهای مربوط، بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران از مفاد آن اطلاع نداشتند و در نتیجه بسیاری از اظهار نظر‌ها درباره این طرح غیر کارشناسانه و غیرمنصفانه به نظر می‌رسید. از سوی دیگر در این طرح نسبت اندک خرید وام‌های مسکن به قیمت مسکن لحاظ شده بود، به طوری که در تهران حدود ۳ درصد در شهرهای بزرگ ۳۸ درصد و در شهرهای بزرگ ۶۰ درصد است ولی در هیچ کجای این طرح پیش‌بینی نشد که اگر قیمت مسکن افزایش پیدا کند، این نسبت‌ها چه تغییری می‌کند و شاخص‌های کلیدی مسکن که براساس این نسبت‌ها محاسبه می‌شوند، دستخوش چه تغییراتی خواهند شد. همچنین در طرح جامع به برخی مشکلات مانند تعدد سیاست‌گذاری‌ها، تعدد در اجرا، شفاف نبودن و هدف‌گیری غیرموثر اشاره شده بود. مقولاتی که به نظر می‌رسد حل آن به تنهایی از اختیار وزارت مسکن و شهرسازی خارج و نیازمند یک تعامل بزرگ بین دستگاه‌های مختلف بود. به همین دلیل این طرح در مرحله اجرا یعنی پروژه‌های مسکن مهر نتوانست موفق عمل کند.

● **آیا ارائه چنین طرحی با آنچه که در کشورهای پیشرفته در بخش مسکن اتفاق می‌افتد یکسان است؟**

کشورهای پیشرفته تدوین طرح‌های جامع را کنار گذاشته‌اند و اقدام به تدوین طرح‌های راهبردی و ساختاری می‌کنند که این طرح‌ها براساس ایجاد شرایط مختلف در کشور، قابلیت تغییر و تطبیق با شرایط جدید را دارند. در حالی که در ایران متأسفانه حتی طرح‌های جامع به هیچ‌وجه تغییرپذیر نیست و اجرای آن پس از چندی به‌دست فراموشی سپرده می‌شود و دوباره به تدوین طرح جدید اقدام می‌کنند که زمانبر نیز هست. این در حالی است که باید این طرح‌ها با توجه به ماهیت، نوع و میزان و حجم مسائل در طول زمان تغییر کند و به طور مستمر ارزیابی، بازنگری، تصحیح و تکمیل شود، اما باین حال امید است با تأکید دولت بر طرح محور‌های بنیادی و مصوب شدن آن مانند تأمین مسکن اقشار کم درآمد و ارتقای فناوری ساخت‌وساز، بخشی از مطالبات و حقوق محقق نشده قشر متوسط و کم درآمد برآورده شود.

خبر خوان

■ **ایرنا:** حامد علی‌مبارکی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد چابهار گفت: آماده کردن زیرساخت‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری منطبق با اهداف توسعه‌ای منطقه و ارائه آنها در قالب فرصت‌های توجیه‌پذیر اقتصادی به سرمایه‌گذاران، از اهداف این سازمان در زمینه جذب سرمایه‌گذاری است.

■ **ایسنا:** محمدعلی ایلخانی، مدیرعامل شرکت فرودگاه‌های کشور از آمادگی چینی‌ها برای ساخت یک فرودگاه جدید در مشهد خبر داد و گفت: باز مدتی پیش بحث ساخت فرودگاهی جدید در مشهد مقدس مطرح شده و برای تأمین اعتبار آن نیز مذاکراتی صورت گرفته که یکی از اصلی‌ترین آنها دریافت فاینانس است و چینی‌ها در این رابطه مذاکراتی را آغاز کرده‌اند.

■ **ایسنا- عطاالله آیت‌اللهی،** رئیس شورای اخلاق حرفه‌ای مهندسان مشاور ایران درباره وام ۸۰ میلیون تومانی خانه اظهار کرد: طرح‌هایی از قبیل وام ۸۰ میلیونی کمکی به بازار مسکن نخواهد کرد و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال روند رکودی در بازار ادامه داشته باشد. وی با بیان اینکه این رقم برای تهران و کلانشهرها مبلغ قابل توجهی نیست، تصریح کرد: بحثی که وزیر راه و شهرسازی و رئیس کل بانک مرکزی اعلام کردند که تسهیلات مسکن باید حداقل ۵۰ درصد قیمت یک واحد مسکونی را تأمین کند، باید مدنظر قرار گیرد.

زیربنایی

صمت راهکارهای موفقیت صندوق پس انداز مسکن را بررسی می‌کند:

یارانه از دولت، پس انداز از مردم

پیشنهاد راه‌اندازی صندوق پس‌انداز مسکن در حالی در اختیار دولت قرار گرفت که مسائلی نظیر بار سنگین مالی

و حساب و کتاب تأمین منابع همچنین هزینه‌هایی که برای سیستم بانکی به همراه خواهد داشت آن را به طر حی پرچالش برای تصمیم‌گیری تبدیل کرده است.

■ **لِزوم خودکفایی صندوق پس انداز**

اگر قرار باشد به استناد اظهارات مدیرعامل بانک مسکن ۱۵۰ هزار وام از طریق این صندوق پرداخت شود و اگر میانگین را ۶۰ میلیون تومان در نظر بگیریم با وجود اینکه کل وام‌ها به طور یکجا پرداخت نمی‌شود، اما در مجموع حدود ۹ هزار میلیارد تومان منابع لازم خواهد بود، رقمی که به نظر نمی‌رسد بانک مرکزی یا بانک مسکن بتوانند به راحتی از عهده تأمین آن برآند. ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی در این زمینه اعلام کرده که صندوق‌های پس‌انداز مسکن باید خودکفا باشند یعنی بتوانند منابع خود را تراز کرده و در هنگام کسری به سراغ بانک مرکزی نروند.

به هر حال کارشناسان اقتصاد و مسکن معتقدند که بودجه سالانه کشور نشان می‌دهد، بانک مسکن نسبت به سایر بانک‌های دولتی منابع بیشتری برای بودجه‌دولت در طول یک سال تأمین می‌کند، به گونه‌ای که در بودجه‌اسمال ۳۶ درصد کل منابعی که این بانک‌ها در طول یک سال به عنوان بخشی از درآمد بودجه می‌پردازند از سوی این بانک تأمین شده و سهم آن حدود ۱۳۷ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که بیانگر بخشی از هزینه‌های بانک مسکن است.

زهرا فرید زادگان- گروه صنعت: بخش مسکن یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصاد کشور است، به طوری که همواره یکی از دغدغه‌های اصلی دولت‌ها، تنظیم بازار مسکن بوده است. بخش مسکن در ۴ دهه اخیر و در مقاطع گوناگونی فراز و نشیب‌های فراوانی داشته است. افزایش تصاعدی قیمت زمین و مسکن، سوداگری در بازار مسکن، استفاده نکردن از فناوری نوین در ساخت‌وسازها و عوامل تأثیرگذار دیگری از مهم‌ترین معضلات در این بخش است. دولت نهم با استراتژی «زمین صفر»، طرح مسکن مهر را در پیش گرفت که با تمام نقاط قوت و ضعفش اقدامی در جهت تأمین و تنظیم بازار مسکن بود. این طرح در دولت دهم نیز ادامه پیدا کرد، اما به دلیل کمبود منابع مالی مورد نیاز در اواخر دولت دهم مشکلات زیادی را برای دولت یازدهم به ارمغان گذاشت. همین موضوع موجب شد تا دولت یازدهم به دنبال اتخاذ سیاست‌های دیگری برای تنظیم بازار مسکن باشد. دولت یازدهم برخلاف دولت قبل این بار طرف تقاضا را هدف‌گذاری کرد، در حالی که دولت قبل طرف عرضه را مورد توجه قرار داده بود. سیاست مداران بخش مسکن در دولت یازدهم بر این عقیده‌اند که تنها راه‌حل خروج از رکود در بخش مسکن، توانمندسازی و تحریک طرف تقاضا ست. در همین راستا وزیر راه و شهرسازی در نامه‌ای به رئیس‌جمهوری، اجرای طرح صندوق پس‌انداز مسکن را پیشنهاد داد.

■ **استقبال از صندوق پس انداز**

عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی در مورد چگونگی فعالیت این صندوق توضیح داده است که صندوق‌ها در جهت عرضه و تولید مسکن عمل می‌کند و با توجه به اینکه مردم ایران از سرمایه‌گذاری حوزه مسکن همواره تجربه مثبتی داشته‌اند، این صندوق‌ها می‌تواند مورد استقبال خانوارهای ایرانی قرار گیرد. صندوق‌های زمین و مسکن می‌تواند طرح‌های مختلف ساختمانی

را در سراسر کشور و در بخش‌هایی که سرمایه‌گذاران علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری بودند را تأمین مالی کند و با توجه به آنکه ساختار رسمی دارد از تمام کسانی که پول‌های خرد را در این صندوق‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند، حمایت کامل می‌شود و امکان سوخت پول‌ها به صفر می‌رسد، ضمن آنکه مردم می‌توانند از سود واقعی صندوق‌ها بهره‌مند شوند و البته سهام نیز می‌تواند به واحد مسکونی تبدیل شود. این صندوق‌ها کاملاً متکی به بخش خصوصی هستند و دولت در آنها دخالتی ندارد و تنها سازمان بورس در سیستم تأسیس این صندوق‌ها نظارت می‌کند تا کار قانونمند انجام شود.

■ **ابهامات یک طرح**

از آنجایی که به شکل معمول همه طرح‌های پیشنهادی از سوی دولت، مخالفان و موافقانی دارد، طرح جامع مسکن نیز مورد انتقاد برخی کارشناسان قرار گرفته است. رضا صادقی کارشناس اقتصاد و استاد بازنشسته دانشگاه اصفهان در این زمینه معتقد است که ایجاد تورم در بخش مسکن،

گزارش

مشاور رئیس‌جمهور در همایش ملی فناوری‌های نوین ساختمان اعلام کرد:

مسکن مهر بیانگر نبود تحول صنعتی در کشور

گروه صنعت- سومین همایش ملی فناوری نوین صنعت ساختمان با هدف بررسی چالش‌های صنعتی شدن و به‌کارگیری صنعتی‌سازی در حوزه ساختمان برگزار شد. مشاور ارشد رئیس‌جمهور در این همایش با تأکید بر لزوم شناخت تحولات انقلاب صنعتی به عنوان دروازه‌ورود به تحول گفت: موفقیت مادر عبور جامعه از روش‌های سنتی به روش‌های صنعتی است و ساخت‌وساز مسکن مهر به روش سنتی بیانگر نبود تحول صنعتی در کشور است. اکبر ترکان ضمن معرفی دوره‌های انقلاب صنعتی خاطر نشان کرد: جامعه ما به موقع انقلاب صنعتی را آنگونه که باید در نکر دالیت‌ها، ابزارها و دستگاه‌هایی همانند ماشین بخار و ماشین‌های دودی به کشور آورده شد، اما این دستگاه‌ها نتوانست سبب تغییر فناوری، ابزار تولید و سبک زندگی مردم شود.

پروژه‌های مسکن مهر اولویت‌بندی شد

تس‌تیم- قائم مقام وزیر راه و شهرسازی از اولویت‌بندی پروژه‌های مسکن مهر با هدف تسریع در تکمیل آنها خبر داد و گفت: به‌دستور معاون اول رئیس‌جمهوری کارگروهی برای خدمات رونمایی تشکیل شده است. احمد اصغری مهرآبادی اظهار کرد: براساس تصمیم دولت ۱۰۰۰ میلیارد تومان برای پروژه‌های مسکن مهر تأمین می‌شود تا بتوانیم خدمات زیربنایی واحدهایی را که کار ساخت آنها تمام شده با اولویت‌بندی تأمین کنیم. وی تصریح کرد: اولویت اول ما پروژه‌هایی است که نازک‌کاری آنها تمام شده و منتظر آب و برق هستند که فهرست این واحدها را به نماینده وزیر نیرو در مسکن مهر ارسال کرده‌ایم. قائم مقام وزیر راه و شهرسازی در طرح مسکن مهر همچنین از تشکیل کارگروهی به‌دستور معاون اول رئیس‌جمهوری برای خدمات رونمایی خبر داد و گفت: براین اساس برآورد تعداد و اعتبار مدرسه، مسجد، کلالتری، مراکز درمانی و... پروژه‌های مسکن مهر انجام و پس از مطرح شدن در حضور جهانگیری درباره آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

انبوه‌است. وزیر راه و شهرسازی تقاضای سازمان یافته در بخش صنعتی‌سازی را یک نیاز دانسته و تأکید کرد: نیاز با تقاضا فرق می‌کند، باید دید کسانی که نیاز به مسکن دارند قدرت خرید دارند و این نیاز به تقاضای موثر تبدیل شده‌است؟ اگر این بررسی نشود با مشکلی به نام حاشیه‌نشینی مواجه‌می‌شویم که در حال حاضر نیز در شهرهایی مثل مشهد شاهد آن هستیم.

وی با اشاره به اینکه پسرقت بخش معماری ایرانی در طول تاریخ و کاهش عمر مفید ساختمان‌ها مربوط به ساختار فرهنگی و اقتصادی جامعه است، گفت: ایجاد تحرک در بخش عرضه و تقاضا از برنامه‌های دولت یازدهم در بخش مسکن است. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه استانداردهای اجباری در ایران به مراتب بیشتر از استانداردهای اجباری در کشورهای توسعه‌یافته است، افزود: هر آنچه در جامعه الزامی شود جواب عکس می‌دهد بنابراین اگر استفاده از فناوری‌های نوین در ساختمان‌سازی هم اجباری شود نتیجه آن مطلوب نخواهد بود. آخوندی با اشاره به اینکه باید ارتقای استانداردهای ساختمان‌سازی اتفاق

نیاز سالانه به یک میلیون واحد مسکونی

مهر- رئیس کانون سراسری انبوه‌سازان با بیان اینکه باید تولید مسکن مورد توجه دولت قرار گیرد، گفت: سالانه بیش از یک میلیون واحد مسکونی برای تأمین نیاز کشور به مسکن در ۱۰ سال آینده احتیاج

داریم. جمشید برزگر با بیان اینکه تولید مسکن و رونق صنعت ساختمان یکی از راه‌های رسیدن به توسعه پایدار و رونق اقتصادی است، اظهار کرد: در بسته سیاست‌گذاری‌های دولت برای خروج غیرتورمی از رکود، مسکن به دلیل ارتباط مستقیم و غیرمستقیم با چندصد نوع فعالیت تولیدی و صنعتی، به عنوان یکی از ۳ بخش پیشران اقتصادی کشور مطرح شده است. وی یکی از نشانه‌های توسعه کشور‌های پیشرفته را توسعه صنعت ساختمان دانست و افزود: این شاخص با تولید مسکن مدرن و استفاده از فناوری‌های نوین ساختمانی محقق می‌شود، بنابراین باید تولید مسکن مورد توجه دولت قرار گیرد. به گفته برزگر، بیش از ۷۷ هزار هکتار بافت فرسوده از مساحت شهرهای کشور و بافت حاشیه‌ای در ۱۰۰ هزار هکتار از مساحت شهری وجود دارد.

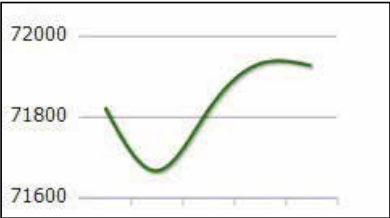

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۱۰,۰۰۰	۱,۶۹۰,۰۰۰
سکه ربع	۲۶۰,۰۰۰	۲,۶۷۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۸۰,۰۰۰	۴,۷۳۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۳۸۰,۰۰۰	۹,۴۱۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۳۶۰,۰۰۰	۹,۴۱۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۴۷,۶۰۰	۹۶۵,۳۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۱۶۰,۰۰۰	۴,۱۸۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید(ریال)	فروش(ریال)
دلار امریکا	۳۱۷۴۰	۳۱۸۴۰
یورو	۴۱۲۲۰	۴۱۳۹۰
پوند انگلیس	۵۱۵۰۰	۵۱۶۹۰
فرانکسوئیس	۳۳۸۰۰	۳۴۲۰۰
لیر ترکیه	۱۴۸۹۰	۱۴۹۹۰
ریال عربستان	۸۳۰۰	۸۴۳۰
رینگت مالزی	۹۷۳۰	۹۸۸۰

بورس و بازار

شاخصها

شرح	کل	قیمت و سود نقدی	شاوور آزاد	بازار اول	بازار دوم	مالی	صنعت	شرکت فعالتر ۵۰	شرکت بزرگ
دوره جاری	۷۱,۸۲۵,۴	۲۹۶,۶۲۲,۰	۸۰,۸۵۷,۸	۵۲,۸۷۷,۵	۱۴۴,۱۷۶,۷	۱۳۰,۳۳۸,۸	۶۰,۸۲۱,۷	۳۰,۲۰۴	۱۳۸,۶۵۸,۳
میزان تغییر دوره	(۱۹۶)	(۷۹۸)	(۲۹۰)	(۱۷۸)	(۱۷۷)	(۶۱۸)	(۱۴۶)	(۴)	۹۰
درصد تغییر دوره	(۰.۲۷)	۰.۰۰۲۷	(۰.۳۸)	(۰.۳۴)	(۰.۱۲)	(۰.۳۷)	(۰.۲۴)	(۰.۱۲)	۰.۰۰۶
دوره گذشته	۷۲,۱۱۶,۵	۲۹۶,۴۳۰,۰	۸۱,۳۲۷,۸	۵۳,۰۵۵,۷	۱۴۴,۳۵۴,۲	۱۳۰,۸۵۷,۶	۶۱,۰۰۷,۹	۳۰,۲۲۰	۱۳۸,۵۶۸,۸
ابتدای سال	۷۹,۰۱۵,۴	۳۲۱,۴۷۸,۰	۹۰,۸۷۸,۰	۵۸,۶۰۶,۸	۱۵۲,۶۲۷,۹	۱۵۷,۶۲۷,۹	۶۵,۸۲۶,۹	۳,۳۳۵,۸	۱۴۳,۰۷۱,۱
میزان تغییر از ابتدای سال	(۷,۰۹۰)	(۲۸,۸۴۶)	(۱۰,۰۲۰)	(۵,۷۲۹)	(۱۰,۴۵۰)	(۲۷,۲۸۹)	(۴,۸۱۵)	(۳۱۵)	(۴,۳۱۲)
درصد تغییر از ابتدای سال	-۹,۰	-۹,۰	-۱۱,۰	-۹,۸	-۶,۷	-۱۷,۳	-۷,۵	-۹,۵	-۳,۱

نام شرکت -سهامی عام	نماد	تعداد خریدار	تعداد دفعات	تعداد سهام معامله شده	جمع معاملات	پایین ترین قیمت	بالا ترین قیمت	قیمت پایانی	قیمت معامله قبلی	تاریخ معامله قبلی	تغییر قیمت به ریال
سریه کارگری ایران (تولید)	ویرا	۱۳۱	۶۸	۲۵۰,۶۸۷	۱۵,۶۱۵,۳۸۴,۴۰۰	۶,۳۹۹	۱۵,۶۱۵,۳۸۴,۴۰۰	۶,۳۹۹	۶,۳۹۹	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	۴۱
بیمه ایران	ایران	۴۵۲	۱۰۰۴	۱,۹۵۴,۰۰۰	۹,۹۳۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۴	۹,۹۳۴,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۴	۱,۰۰۴	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
سریه کارگری گروه توسعه ملی	ویرا	۱۹۱	۱,۸۷۳	۶,۳۹۳,۳۷۱	۳۰,۳۳۶,۵۵۷,۷۱۴	۶,۳۹۰	۳۰,۳۳۶,۵۵۷,۷۱۴	۶,۳۹۰	۶,۳۹۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۵۱
بانک ناصر	ویرا	۷۴۴	۱۵۰	۱۵,۷۹۵,۵۰	۵۶,۳۹۶,۳۳۶,۳۵۵	۹,۰۳۴	۵۶,۳۹۶,۳۳۶,۳۵۵	۹,۰۳۴	۹,۰۳۴	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۹۱
گروه پتروشیمی	خیمیا	۵۸۱	۱,۹۲۰	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱,۹۲۰	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱,۹۲۰	۱,۹۲۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۹۱
بانک ملت	ویرا	۳۷۹	۳,۳۸۰	۳,۳۸۰	۳۸,۱۲۳,۳۵۵	۱,۹۱۰	۳۸,۱۲۳,۳۵۵	۱,۹۱۰	۱,۹۱۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پارسیان	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک پاسارگاد	ویرا	۲۴۴	۱,۸۸۹	۶۶,۳۴۶,۷۹۹	۱۵,۶۱۵,۳۸۴,۴۰۰	۱,۹۱۵	۱۵,۶۱۵,۳۸۴,۴۰۰	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
داروپخش (تولید)	ریخا	۲۴	۸۵	۱۲,۵۲۱,۰۰۰	۱۲,۵۲۱,۰۰۰	۱۲,۵۲۱	۱۲,۵۲۱,۰۰۰	۱۲,۵۲۱	۱۲,۵۲۱	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	۵۴
داروسازی چارمن	نیجا	۱۱۷	۲۹۲	۱,۰۰۰,۸۹۳,۸	۱,۰۰۰,۸۹۳,۸	۷,۸۰۰	۱,۰۰۰,۸۹۳,۸	۷,۸۰۰	۷,۸۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	۴۳۷
گروه دارویی سبحان	سبحا	۱۸۳	۵۷۷	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱,۹۲۰	۱۶,۵۸۵,۶۶۶	۱,۹۲۰	۱,۹۲۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	۵۵۴
فولاد خورستان	فولاد	۱۳۰	۱,۶۷۷	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۴۴
فولاد مبارک اصفهان	فولاد	۷۲۰	۳,۳۵۷	۳۳,۰۵۵,۵۷	۱۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۹۱۵	۱۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۹۱
سریه کارگری (تولید)	ویرا	۵۶۶	۱,۶۷۹	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۵,۵۵۸	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۶
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
بانک پاسارگاد	ویرا	۸۶	۱۵۴	۵,۲۹۶,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۶,۳۹۶,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱,۹۱۵	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۲
بانک صادرات ایران	ویرا	۱,۶۲۴	۵,۳۳۴	۱۵,۵۴۰,۵۵۷	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۷,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۸۰	۷۸۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۸
بانک تجارت	ویرا	۳۳۷	۳,۳۵۷	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۱۳۹۲/۰۶/۱۲	-۱۵
معماری صنعتی چارمن	کودا	۳۰۰	۸۷۷	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰	۵,۵۵۸	۱,۶۳۱,۵۵۸,۰۰۰				

آقای وزیر! درحال حاضر چند طرح صنعتی و معدنی در کشور داریم که نیمه‌تمام بوده و یا متوقف شده‌اند؟ آیا برای واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی و معدنی کشور به بخش خصوصی اقدامی صورت گرفته است؟

با توجه به اینکه شرکت‌های خارجی زیادی برای ورود به سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی ایران ابراز تمایل کرده‌اند، وزارت صنعت، معدن و تجارت چه برنامه‌ای برای استفاده از ظرفیت این شرکت‌ها برای جبران نواقص موجود در اقتصاد معادن ایران به ویژه توسعه فرآوری دارد، یعنی قرار است فعالیت این شرکت‌ها در چه مسیری هدایت شود؟ همچنین آیا وزارت از مشارکت بخش خصوصی داخلی در اجرای پروژه‌ها با پیمانکاران خارجی استفاده خواهد کرد؟

پرسه در شب

جمع‌آوری لیموترش در وسط خیابان!

مینو بدیعی: ساعات ۴ بامداد و در تاریکی هوا، که هنوز بیشتر مردم در خواب بودند وانت بار نیشان را روشن کرد. صدای استارت ماشین او در پارکینگ کوچک خانه، نوزاد ۲ماهه‌اش را از خواب بیدار کرد، همسرش غرولند کنان بیدار شد و سراغ نوزاد رفت و از پشت شیشه غبار گرفته خانه دید که همسرش با شتاب دور می‌شود و به یادش آمد که امروز مثل هر روز سراغ میدان میوه و تره‌بار می‌رود که اجناس فروشگاه کوچکش را برای فروش بخرد. زن می‌اندیشید که همسرش اکنون در حال فکر کردن به این مسئله است که امروز پیاز چقدر گران تر شده، سیب‌زمینی چطور؟ گوجه فرنگی چقدر و میوه‌ها که دیگر هیچ! زن جوان همان‌طور که به فرزندش شیر می‌داد دلش برای همسرش سوخت.

مرد در تاریکی خیابان ره می‌سپرد و مانند همسرش فکر می‌کرد و با خود می‌گفت: ای خدا امروز قیمت میوه و تره بار اضافه نشده باشد و من نمی‌توانم جواب مشتری‌ها را بدهم!

در آن سوی شهر بزرگ، مرد سوار بر ماشین پورشه خود از شب‌نشنی شبانه برمی‌گشت، ساعت ۴صبح بود و او حوصله رفتن به خانه را نداشت و بی‌خوابی به کله‌اش زده بود و دوست داشت گشتی در خیابان بزند اما با نبودن رفقایش صفاپی نداشت!اما به خود گفت: بی‌خیال برم پایین شهر ببینم چه خبره، این بالا که همه در خواب نازند.

خیابان‌ها خلوت بودند و او با شتاب می‌تاخت و به وانت بار قراضه‌ای که حالا پر از جنس شده بود و او هم با شتاب می‌رفت تا به مقصد برسد، کاری نداشت و ناگاه از دقت راننده نیشان که درعین سرعت با دقت رانندگی می‌کرد خسته شد و انگار که خیابان را خریده باشد کله‌اش را از خودرو شیکش بیرون آورد و با لحن تمسخر آمیزی به راننده نیشان گفت: برو کنار بذار باد بپايد.

راننده نیشان که انگار برق گرفته شده باشد ماشین را به سرعت کنار کشید و ناگاه یکی از بارها از پشت راننده پورشه که دید از پشت وانت بار چیزهایی در خیابان رها شده است و توقف کرد و به خود گفت: ببینم این بارو چی داره؟! راننده نیشان که بعد از سرگیجه که فرار پورشه در او ایجاد کرده بود کنار خیابان تازه می‌خواست خود را بباید. در آینه‌اتومبیلش دید که مردی با کت وشلوار بسیار گران‌قیمت که درهمان تاریکی هم مشهود بود از پورشه پیاده شده و لیموترش‌هایی را که بر بالای نیشان چیده بود در وسط خیابان جمع می‌کند. مرد خواست از نیشان پیاده شود که حس کرد کمرش به شدت درد می‌کند! در آینه اتومبیل به خود نگاه کرد و دید قطره اشکی گوشه چشمش جمع شده است!

۵۰ میلیون دفتر تحریر ارزان قیمت وارد بازار شد

۵۰ میلیون دفتر تحریر دانش‌آموزی ارزان‌قیمت از سوی شرکت چاپ و نشر بانک ملی ایران منتشر و روانه بازار نوشت‌افزار شد. رضا منصوری، مدیرعامل شرکت چاپ و نشر بانک ملی ایران درباره تولید نوشت‌افزار، بیان می‌کند: یکی از رسالت‌هایی که ما بر عهده داریم، تهیه امکانات آموزشی از جمله نوشت‌افزار به صورت ارزان و در اختیار آحاد مردم قرار دادن است. منصوری درباره مراکز توزیع این دفاتر تحریر، می‌افزاید: مراکز از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت مشخص می‌شود که در چه مکان‌هایی توزیع صورت گیرد، اما بیشتر تعاونی‌های کشور و مراکز خاصی به توزیع دفاتر تحریر ارزان‌قیمت خواهند پرداخت، به‌خصوص اداره‌هایی که دارای تعاونی هستند، می‌توانند به این مراکز مراجعه کنند.

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری: مالی و بازرگانی: خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوپرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدس
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی
دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی
تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۲۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۲۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپ:انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۳۰۰
پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴

۴ سالن سینما به ازای هر ۱ میلیون نفر

بین‌المللی حضور دارد و مردم دنیا هم آن را می‌شناسند. او افزود: سینماگران ما بسیار مشهورند و همه جهان آنها را می‌شناسند. چه قبل از مسئولیت و چه در زمان مسئولیت‌م به

فروش «شهر موش‌ها ۲» از مرز ۳ میلیارد گذشت

۱۹۰ و در شهرستان‌ها ۱۱۵ میلیون تومان بود که می‌توان گفت مجموعه فروش ۳۰۵ میلیون تومانی در یک روز برای یک فیلم سینمایی یک رکورد محسوب می‌شود. وی ادامه داد: تاکنون مجموع فروش این فیلم در سینماهای تهران ۱ میلیارد و ۹۶۰ میلیون تومان در تعداد ۳۰ سینما بوده و در شهرستان‌ها نیز فروش این فیلم در ۵۵ سینما و در کمتر از ۱۰ روز به یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان رسیده است.

عابری می‌پرسد: کیلویی چند؟ آجرهای جوان نبی‌شدند می‌زنند. گناهی ندارند، خاصیت جوانیست. مرد عابر راهش را کج می‌کند. نگرانی را توی جیبش می‌ریزد و دست غصه‌هایش را می‌گیرد و با خودش می‌برد. آجرهای پیر به هم نگاه می‌کنند. مرگ تدریجی، روح و جسم‌شان را چنگ می‌زند. آرزو می‌کنند ای کاش فردا آفتاب تیغش را از رو می‌کشید. امروز آجرها قصه پیاده رو را برای هم زمزمه کردند. آجرهای این سوی شهر لباس حریز پوشیده‌اند و آجرهای آن سوی شهر هنوز لباس بافته شده از کلاف فرسوده را به تن دارند. خدایا اینجا کمی مهربانی لازم است.

زیر پوستی

دولت چاق
سمیرا کرمی: یکی که دارد آدامس می‌جود و یادش رفته اتیکت قیمت روی دامن مانت‌واش را بکند می‌گوید «خراجشون کردن» زن کناری‌اش که کلاسور دارد و جای عینک روی دماغش است می‌گوید «شاکِی به نظر میان» آن یکی دیگر که سرش روی مجله خانواده است و داستانی عاشقانه می‌خواند، می‌گوید: «یه عمر آژگار کار کنی و هیچی به هیچی، استخدامت نکنن» پر شالم را لای رمان «مرده ریگ» می‌گذارم و به جمعیت بیرون اتوبوس نگاهی می‌اندازم. زن کناری‌ام که قیمت مانت‌واش ۵۰ هزار تومان است، می‌گوید: «چشات ضعیف نشه به وقت.» با لبخند توی چشم‌هایش نگاه می‌کنم. زن عینکی با افسوس می‌گوید: «پسر همسایه ما هم چشاش ضعیفه.» از پشت شیشه چرک گرفته به جمعیت نگاه می‌کنم. اتوبوس پشت ترافیک ایستاده است. همه مسافرها دارند زن‌ها را نگاه می‌کنند. زن‌ها هم ما را نگاه می‌کنند. سعی می‌کنم تعدادشان را حدس بزنم. جمعیت جلوی ساختمان پست نشسته‌اند. بالای سر در ساختمان روی تابلو نوشته اداره مرکزی. پلاکارد یا نوشته‌ای دستشان نیست که عابران و رهگذران موضوع را بفهمند اینها چرا جمع شده‌اند. خوشبختانه تجمع بیش از ۳ نفر هم ممنوع نیست. سکوت و خستگی از چهره‌شان می‌بارد. دختری که مقنعه چروکی دارد، می‌گوید: «۴ سال درس بخونی لیسانس بگیری آخرشم پشت ترافیک بمونی» با یکی از زن‌ها چشم تو چشم می‌شوم. لباس فرم پوشیده و مقنعه سرمه‌ای سرش است. سن زیادی ندارد. لبخند می‌زنم. او اما انگار دارد به جایی در دور دست نگاه می‌کند. به همه مفاهیم اقتصادی که خوانده‌ام فکر می‌کنم. ما همه دوست داریم دولت چاقی باشد. دولت لاغر که فایده ندارد. بلند می‌شوم و کتابم را توی کیف می‌گذارم. از لای جمعیت رد می‌شوم. جلوی در می‌ایستم. همچنان با آن زن چشم تو چشم هستم. می‌گویم آقا می‌شه در رو بزنین. راننده چایش را قورت می‌دهد و زل می‌زند به ثانیه شمار چراغ قرمز و می‌گوید: ایستگاه نیست.

زرها فری‌زاده‌گان: آجرهای پیر و فرسوده، بی‌حوصله سرشان را پایین انداخته‌اند. آجری بغضش را پنهان کرده. آن یکی کمی خجالت می‌کشد. یکی دیگر دست و پا شکسته، گوشه‌ای از دیوار کز کرده. آجری هم از نامهربانی آدم‌های پیاده‌رو، روسیاهی را تحمل می‌کند. ۵۰ سال است پای‌شان را روی کول هم گذاشته‌اند و تن‌شان را به دست آفتاب سپرده‌اند. خورشید گاهی نامهربان است، آنقدر به آجرها زل می‌زند تا پوستی از سرشان بکند. زمستان که می‌آید، برف برای‌شان حکم نمک دارد، پاشیده می‌شود روی زخم‌های‌شان.

قابی از زندگی

پیرمرد بر سر سهراهی

مریم نظری: پیرمرد وسط سهراهی ایستاده بود و به ماشین‌های سمت دیگر تقاطع علامت می‌داد زودتر عبور کنند. چراغ سبز شد و برای ماشین‌های سمت دیگر تقاطع قرمز. مرد اما هنوز به ماشین‌های سمت دیگر علامت می‌داد که زودتر عبور کنند. بند سوتی را که با دندان‌هایش در دهان فشار می‌داد، دور گردنش گره زده بود. نور قرمز چراغ روی صورت پیرمرد خون دوانده بود. هیچ راننده‌ای نیم‌کلاج نمی‌گرفت. هیچ ماشینی حرکت نمی‌کرد. انگار علامت دست پیرمرد بر رنگ چراغ مقدم بود. زن جوانی که دست کودکش را گرفته بود، بی‌توجه به سبز بودن چراغ، آرام‌آرام از عرض خیابان عبور کرد. مرد میانسالی که روی صندلی جلو نشسته بود، گفت: «به احترام ریش سفیدشه.» راننده گفت: «پسرشو تو همین سهراهی ماشین زده. تا پدرش

عکس امروز

مسافران روزهای پایانی تابستان عکاس: مینا نوعی

نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان شماره ۲۶
کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی: PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

نقطه چین

گمشده در خیابان

محمدعلی عرفی‌نژاد: آقای خورشیدی صبح که کفش و کیفش را مرتب کرد و دستی به دعا برداشت و راهی بیرون از خانه شد، مثل هر روز با خودش زمزمه کرد: خدایا! به امید خودت بیرون آمدم، هر چه نیکویی و محبت و عشق به مردم است مرا نصیب کن، نگذار چشمم به روی بعضی‌ها که چندان دل خوشی با تو و دنیا و زندگی‌شان ندارند بیفتد، من از اول هم چیزی برای بالا بردن حرص و آز نداشتم، فقط آرامش می‌خواهم برای روبه‌رو شدن با خوبی‌ها و بدی‌های زندگی، سلامتی می‌خواهم برای اینکه چشمم به تو دارم، نه معجزه‌هایی که بعضی‌ها وعده می‌دهند، با تنهایی کنار آمدمام و غمی نیست، هر وقت خودت اراده کردی، لابد من هم خوشبخت خواهم شد... یاارحم‌الراحمین...

اتوبوسی رسید و سوار شد، از قضا برخلاف هر روز خلوت هم بود، یکی دو جوان ساک به دست، چند کودک خوشحال که همراه یک بزرگتر لابد به جایی می‌رفتند برای خرید و تفریح... باز با خودش زمزمه کرد:

بالاخره این مسئولان شهری دستی به جیب بردند و چند صدتایی اتوبوس خریدند و ما ملت را از مشکل‌های هر روزی نجات دادند، آخر چه چیزمان کمتر از دیگر کشورهاست خودمان می‌سازیم، کارگران فعال و کارشناس داریم. مردم هم که دیگر مثل سابق نیستند تا با تیغ و نوک مداد و ته خط‌کش، صندلی‌ها را جرواجر کنند، اتوبوس می‌رفت و در هر ایستگاه یکی دو تا سوار می‌شدند و چند تنی هم پیاده، مردی کنارش نشست که یک چوب کبریت را زیر دندان می‌چرخاند و تو گلویی آهنگی را می‌نواخت، گوشی مرد زنگ زد، جواب داد:

جانم... هی... تویی... چاکرتم، نه بابا دستمون خالی خالیه، هیچی گیر نمی‌یاد، دنبال به کیف هستم رییس گفته دست خالی نیایی. ما هم گفته‌ایم چشم، نه بابا، به کیفی که بالاخره چیز ندندون گیری بشه توش پیدا کرد. خورشیدی، آرام کیفش را در بغل فشرد و منتظر فرصتی شد تا جایش را عوض کند، اما چند ایستگاه بیشتر نمانده بود که طرف گوشی را خاموش کرد و خیره شد به کیف او و با انگشت گوشه‌اش را فشرد... بعد خندید و گفت:

بیخشید داداش، این کیف‌ها چقدر عمر دارن؟ یعنی منظورم اینه که توی این وضعیت گرونی میشه بهشون اطمینان داشت؟

خورشیدی خودش را بیشتر جمع کرد و آرام گفت: نه... برادر من، این کیف رو من نخریدم، اداره بهم داده... الانم سه چهار ساله که دارم ازش استفاده می‌کنم، داخلش هم فقط پرونده‌های قدیمی‌ه. و آهسته در کیف را گشود و داخلش را نگاه کرد یک بسته بیسکویت نمکی داشت و یک بسته کوچک ۵۰ گرمی پنیر برای ناهار... به اضافه یک پاکت جای عکس که چند قبض مربوط به آب و برق و گاز و تلفن در آن قرار داشت که به قبض مبلغ مورد نظر سنجاقی شده بود، همین و همین...

اما مگر مرد رهایش می‌کرد، خورشیدی یکدفعه یادش افتاد که همسر و فرزند شیرخوارش قرار است روز دوشنبه از انزلی به تهران بیایند، پس باید هم خانه را تر و تمیز می‌کرد و هم به یخچال می‌رسید و یکی دو قوطی شیر خشک هم می‌خرید. به ساعتش نگاه کرد، هنوز نیم

ساعتی وقت داشت که صدای مرد مزاحم را شنید:

می‌بخشین‌ها، ساعتتون چنده؟ خورشیدی بدون نگاه به ساعتش آرام گفت: هفت و سی‌ودو دقیقه...

مرد زد زیر خنده و با دست زد روی کیف خورشیدی و گفت:

نه آقا جونم، منظورم اینکه که چند قیمته. چند خریدین.

خورشیدی این‌بار کفری گفت: شما ببخشین، اما چرا همش گیر دادی به ما اول صبحی، چه میدونم چنده، زنم واسم خرید...

و دلگیرانه از شیشه بیرون را نگاه کرد و باز رفت توی فکر که چرا پیاده‌روها خلوته، چرا هیچ‌کس با عجله راه نمیر، چرا تاکسی‌ها دنبال مسافر گاز می‌دهند، در همین خیال و اوهام بود که مرد کنار دستش برای پیاده شدن از جا برخاست و به خنده گفت:

برادر محترم... روز جمعه روز تعطیل، روز استراحت، روز کوه رفته... تازه روز خندیدن با مردم هم هست، بخند تا دنیا به روت بخنده

او که پیاده شد، خورشیدی عینکش را با دستمال پاک می‌کرد که یاد حرف‌های مردک مزاحم افتاد...

چی؟ ... جمعه؟ مگه امروز جمعه‌سه؟ به گوشی همراهش نگاه کرد... فهمید چه اشتباهی کرده...

در ایستگاه بعدی که پیاده شد، کتش را درآورد و چپاند توی کیفش، نفس راحتی کشید و چشمش افتاد به یک کله‌پزی قدیمی... از اینور خیابان به آنور می‌رفت که یادش افتاد در یک روز گمشده چه اتفاق‌هایی ممکن است بیفتد... و بوی پاچه و زبان و... به دماغش خورد... زیر لب گفت: چه جمعی‌ا!